

**Hétvezér Baptista Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú
Művészeti Iskola
Tizzaszalka**

HÁZIREND

Mellékletek

2019

Tartalomjegyzék

I. számú melléklet: Javító- és osztályozó vizsga követelmények.....	4
I. Javító- és osztályozó vizsga követelményei 1-4. évfolyamon	5
1. Magyar nyelv és irodalom	5
2. Angol nyelv	12
3. Matematika	13
4. Bibliaismeret.....	18
5. Református hit- és erkölcsstan	20
6. Környezetismeret.....	22
7. Ének-zene	25
8. Rajz és vizuális kultúra.....	28
9. Technika, életvitel és gyakorlat	31
10. Testnevelés	33
11. Informatika	36
II. Javító- és osztályozó vizsga követelményei 5-8. évfolyamon.....	37
1. Magyar nyelv és irodalom	37
2. Angol nyelv	48
3. Matematika	54
4. Bibliaismeret.....	57
5. Református hit- és erkölcsstan	58
6. Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek.....	60
7. Természetismeret.....	68
8. Fizika	69
9. Kémia	71
10. Biológia- Egészségtan	72
11. Földrajz.....	73
12. Ének-zene	74
13. Dráma és tánc	77
14. Hon- és népismeret	78
15. Rajz és vizuális kultúra.....	79
16. Informatika	85
17. Technika, életvitel és gyakorlat.....	87
18. Testnevelés	90
II. számú melléklet: Sajátos nevelési igényű tanulók követelményrendszere	93
I. Sajátos nevelési igényű tanulók követelményei 1-4. évfolyamon	94
1. Magyar nyelv és irodalom.....	94
2. Matematika.....	99

3. Bibliaismeret	103
4. Református hit- és erkölcsstan.....	104
5. Környezetismeret	105
6. Ének-zene	108
7. Rajz és vizuális kultúra	109
8. Technika, életvitel és gyakorlat.....	110
9. Testnevelés	111
10. Informatika	113
II. Sajátos nevelési igényű tanulók követelményei 5-8. évfolyamon	114
1. Magyar nyelv és irodalom.....	114
2. Angol nyelv	120
3. Matematika.....	123
4. Bibliaismeret	110
5. Református hit- és erkölcsstan.....	131
6. Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek.....	133
7. Természetismeret	139
8. Fizika.....	141
9. Kémia	143
10. Biológia - Egészségtan	144
11. Földrajz.....	146
12. Ének-zene	147
13. Dráma és tánc	153
14. Hon- és népismeret.....	154
15. Rajz és vizuális kultúra	155
16. Informatika	192
17. Technika, életvitel és gyakorlat.....	194
18. Testnevelés	199

**Hétvezér Baptista Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú
Művészeti Iskola
Tiszaszalka**

I. számú melléklet

Javító- és osztályozó vizsga követelmények

2019

I. Javító- és osztályozó vizsga követelményei 1-4. évfolyamon

1. Magyar nyelv és irodalom

1. évfolyam

Olvasás

I. félév:

- Hangok tiszta ejtése. A hang és a betű különbségének felismerése.
- A tanult kis- és nagy nyomtatott betűk biztonságos ismerete, egyeztetése.
- Szavak hangokra, szótagokra bontása. Adott szóban hangok helyének felismerése.
- Szóolvasás. (betűző-szótagoló)
- Szó-kép egyeztetés.
- Értő olvasás szó szintjén, megértés igazolása: aláhúzással, összekötéssel, rajzzal.
- Eseményt ábrázoló képről 3-4 mondat alkotása.

II. félév:

- A teljes magyar ábécé valamennyi - kis-nagy nyomtatott betűjének biztonságos ismerete.
- Mondatolvasás. Rövid, 4-5 mondatos szöveg olvasása. (szótagoló-folyamatos)
- Ismert tartalmú és gyakorolt szöveget felkészülés után lassú folyamatossággal, szövegszerűen olvas fel. A mondat végét szünettel jelzi. Olvasási hibáit segítségadás mellett javítja.
- Önállóan oldja meg a szövegekhez kapcsolódó – ismert típusú – szóbeli és írásbeli feladatokat.

Írás

I. félév:

- Biztos ceruzafogás, megfelelő vonalvezetés.
- Vonalszerben való biztos tájékozódás. (sorkezdés-befejezés)
- Tanult kis írott betűk pontos írása, alakítása, kapcsolása.
- Szómásolás írottról-írottra; nyomtatottról-írottra.
- Rövid (2-3 betűs) szavak írása emlékezetből.
- Rövid (2-3 betűs) szavak írása tollbamondás után.

II. félév:

- A teljes magyar ábécé valamennyi – kis-nagy – írott betűjének pontos ismerete.
- Az írás során a betűk szabályos, lendületes vonalvezetéssel való alakítása és kapcsolása.
- Szó- mondatmásolás írottról-írottra; nyomtatotról-írottra.
- Rövid (2-3 szavas) mondat írása emlékezetből; illetve tollbamondás után.
- A mondatkezdő nagybetűk és mondatzáró írásjelek biztonságos használata.

2. évfolyam

Olvasás

I. félév:

- Tiszta, érthető beszéd, helyes hangképzés.
- A teljes magyar ábécé betűkészletének biztos, pontos ismerete. (kicsi-nagy nyomtatott)
- Szavak, szó szerkezetek, rövid mondatok néma és hangos olvasása, legalább a szavak egyben tartásával.
- Felkészülés utáni hangos olvasás: megfelelő hangerő, levegővétel, szünettartás, pontosság.
- Az olvasottak tartalmának elmondása tanítói kérdésekre.
- Ismert típusú írott utasítások megértése, végrehajtása.
- Az olvasottak megértésének bizonyítása: aláhúzással, összekötéssel stb.
- Tanítói kérdésekre értelmes válasz megfogalmazása.
- Tanult memoriter szöveghű elmondása. /Petőfi Sándor: Itt van az ősz, itt van újra... (részlet); Móra Ferenc: A cinege cipője/

II. félév:

- Hangos olvasás: folyamatos, pontos, kifejező, szöveghű, a mondatkezdés és befejezés érzékeltetésével. A beszélő szándékának megfelelő hangsúlyos olvasás megfelelő tempóban és hangerővel.
- 8-10 soros szöveg önálló megismerése, néma olvasása. A megértés igazolás szövegértő feladatok megoldásával.
- Tanult memoriter szöveghű elmondása. /Petőfi Sándor: Anyám tyúkja; József Attila: Altató/

Nyelvtan - írás

I. félév:

- Hangok csoportosítása: rövid-hosszú; magánhangzók-mássalhangzók. Pontos ejtés szóban, jelölés írásban. A helyesírási szójegyzék szavaiban pontos alkalmazás.

- A betűrend (ábécérend) ismerete.
- Nyelvtani fogalmak pontos ismerete, megnevezése: hang-betű; szótag, szó; szókapcsolat, mondat; szöveg.
- A mondatok nagybetűvel való kezdése, szavakra tagolása.
- Pontos, szabályos, olvasható betűalakítás, kapcsolás; rendezett fűzetvezetés.
- Szavak, mondatok hibátlan, pontos másolása. Szavak, rövid mondatok írása emlékezetből, tollbamondás után pontos.

II. félév:

- Szavak elválasztásának, szótagolásának pontos ismerete, biztos alkalmazása.
- A megismert, a beszélő szándéka szerinti mondatfajták felismerése. Mondatkezdő nagybetű és mondatvégi írásjel pontos alkalmazása.
- Szavak, mondatok hibátlan lejegyzése, írása másolás, írás emlékezetből, tollbamondás után. A kiejtéstől eltérőeké másolással.
- A „j” hang biztos jelölése legalább a helyesírási szójegyzék begyakorolt szavaiban.
- Szótő-toldalék felismerése. Szavak toldalékolása kérdőszavak alapján.

3. évfolyam

Olvasás

I. félév:

- Olvasson a természetes beszéd ütemének megfelelően, újratekés nélkül!
- Olvasson a tanuló némán 1 oldal terjedelmű szöveget. Emeljen ki lényeges információkat kérdések segítségével!
- Legyen képes adatgyűjtésre, helyszín, szereplők jellemére, események idejére, főbb eseményekre vonatkozó kérdések megválaszolására!
- Legyenek ismeretei a népköltészeti alkotások fajtáiról, azok műfaji jellemzőiről!
- Ismerje a különböző mesefajtákat, a népmese fajtáit, jellemzőit!
- Memoriter: Petőfi Sándor: Füstbement terv

Fogalmazás

I. félév:

- A tanuló érthetően folyamatosan beszéljen, gondolatait értelmes megfogalmazásokban közölje!
- Használja a mindennapi érintkezés udvarias nyelvi fordulatait!
- Szó, mondat, szöveg, a cím.

- Legyen képes szövegtömörítésre, bővítésre!

Nyelvtan – helvesírás

I. félév:

- Az írása legyen könnyen olvasható, írásmunkája esztétikus! Az írás terjedelme kb. 8-10 sor legyen, az írás teljesítményének szintje érje el a 19-20 betűt percenként!
- Ismerje fel és tudja megnevezni a tanult anyanyelvi ismereteket: mondatfajták, rokon értelmű szavak, ellentétes jelentésű szavak, többjelentésű szavak, azonos alakú szavak, főnév!
- Mondatfajták ismerete megnevezése, mondatkezdő nagybetűk, mondatvégi írásjelek!

Olvasás

II. félév:

- Felolvasás során törekedjen a kifejező, folyamatos, lendületes, az élő beszéd tempójához igazodó, szöveghű, pontos szövegolvasásra!
- Az olvasás során érzékeltesse a szövegben rejlő érzelmeket, a szövegtartalom lényegét a megfelelő hangszín, hangsúly, hanglejtés és tempó megválasztásával!
- Érzékeltesse az egyes mondatfajtákat az egyes szereplők megszólalásait, a párbeszédes részeket!
- Olvasson a tanuló némán másfél oldal terjedelmű szöveget. Bizonyítsa az ismeretterjesztő szöveg megértését információk önálló kiemelésével!
- Legyen képes adatgyűjtésre, helyszín, szereplők jellemére, események idejére, főbb eseményekre vonatkozó kérdések megválaszolására!
- Ismerje a legfontosabb családi, vallási és nemzeti ünnepeinket!
- Ismerje a magyar nemzet legfontosabb történelmi eseményeit!
- Tudja a tanult költészeti alkotásokat, memoritereket! (Petőfi Sándor: Nemzeti dal, a hét honfoglaló törzs neve, a hét vezér neve, a Vérszerződés esküjének szövege, az egri várvédők esküje)

Fogalmazás

II félév:

- Ismerje az elbeszélő fogalmazás jellemzőit!
- Ismerje az anyaggyűjtés módjait!
- Tudja röviden megfogalmazni az események előzményét, következményét!
- Az elbeszélés tagolása!

- Tudjon egy oldalas fogalmazást írni a tanult műfajnak megfelelő eszközök felhasználásával képsor vagy átélt közös élmény alapján!

Nyelvtan – helyesírás

II. félév:

- Ismerje fel és tudja megnevezni a tanult anyanyelvi ismereteket: mondatfajták, főnév, ige, melléknév! Ezek felismerése szövegben is.
- Tudja alkalmazni a tanult helyesírási szabályokat!
- Igeragozás.
- Igeidők.
- Igekötős igék és helyesírása.
- Melléknév fokozása.
- Füzete legyen rendezett! Írásmunkájának elhelyezése legyen átlátható!
- A begyakorolt szókészlet körében helyesen alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat!
- Helyesírását önellenőrzéssel vizsgálja felül, szükség esetén javítsa!

4. évfolyam

Olvasás

I. félév:

- A tanuló érthetően folyamatosan beszéljen, gondolatait értelmes megfogalmazásokban közölje!
- Használja a mindennapi érintkezés udvarias nyelvi fordulatait!
- Ismerje a különböző műfajok, mint pl. vers, mese, ismeretterjesztő és szépirodalmi szöveg stb. műfaji sajátosságait, jellemzőit!
- Felolvasás során törekedjen a kifejező, folyamatos, lendületes, az élő beszéd tempójához igazodó, szöveghű, pontos szövegolvasásra!
- Az olvasás során érzékeltesse a szövegben rejlő érzelmeket, a szövegtartalom lényegét a megfelelő hangszín, hangsúly, hanglejtés és tempó megválasztásával!
- Érzékeltesse az egyes mondatfajtákat az egyes szereplők megszólalásait, a párbeszédes részeket!
- Legyen képes nagyobb terjedelmű szövegek olvasására, ismerje és olvassa a kötelező és ajánlott irodalmat! (Erich Kästner: A két Lotti)
- Legyen képes a szólások, közmondások használatára, értelmezésére!
- Legyenek ismeretei a népköltészeti alkotások fajtáról, azok műfaji jellemzőiről!
- Ismerje a különböző mesefajtákat, a népmese fajtáit, jellemzőit!

- Legyen képes adatgyűjtésre, helyszín, szereplők jellemére, események idejére, főbb eseményekre vonatkozó kérdések megválaszolására!

- Memoriter: József Attila: Mama

II. félév:

- Legyen képes a szöveg tagolására, a vázlatírásra!

- Képes legyen elmondani az olvasottak lényegét!

- Ismerje a különböző műfajok, mint pl. vers, mese, ismeretterjesztő és szépirodalmi szöveg stb. műfaji sajátosságait, jellemzőit!

- Felolvasás során törekedjen a kifejező, folyamatos, lendületes, az élő beszéd tempójához igazodó, szöveghű, pontos szövegolvasásra!

- Az olvasás során érzékeltesse a szövegben rejlő érzelmet, a szövegtartalom lényegét a megfelelő hangszín, hangsúly, hanglejtés és tempó megválasztásával!

- Érzékeltesse az egyes mondatfajtákat az egyes szereplők megszólalásait, a párbeszéd részeket!

- Legyen képes nagyobb terjedelmű szövegek olvasására, ismerje és olvassa a kötelező és ajánlott irodalmat! (Móra Ferenc: Kincskereső kisködmön)

- A szöveg elemzése során irányítsa a figyelmét a szövegben rejlő mélyebb tartalomra, a lényegkiemelésre, az ok- okozati összefüggések felismerésére, következtetések levonására!

- Legyen jártas a szövegelemzésben, szövegtömörítésre, bővítésre, legyen képes vázlatírásra!

- Legyen képes szövegértést bizonyító önálló feladatok megoldására, vélemény nyilvánítására!

- Memoriter: Zrínyi Ilona levele, Rákóczi beszéde, Megjártam a hadak útját, Elindultam szép hazámbul..., Kölcsey Ferenc: Himnusz 1-2. vsz., Petőfi Sándor: Nemzeti dal, Kossuth beszédének részlete, Petőfi Sándor: Csatadal, Arany János: Nemzetőr-dal, Kisfaludy Károly: Szülőföldem szép határa, Petőfi Sándor: A Tisza (részletek)

Fogalmazás

I. félév:

- Az elbeszélő fogalmazás jellemzői.

- Az események előzménye, következménye, az elbeszélés tagolása

- Képes legyen egy másfél oldal terjedelmű önálló fogalmazás megírására, alkalmazva a tanult ismereteket.

- Ismerje fel, és tudjon megfogalmazni hírt, értesítést, hirdetést, meghívót.

- Tudjon képeslapot, levelező lapot megcímezni, írni.

II. félév:

- Ismerje a levél fajtáit, sajátosságait, tagolását.
- Tudjon ismeretei felhasználásával 1, másfél oldalas levelet írni.
- Tudjon borítékot megcímezni.
- A leíró fogalmazás jellemzői, tárgyak állatok, növények, tájak bemutatása.
- Legyen képes önállóan leírást, jellemzést készíteni a tanult ismeretei felhasználásával.
- Az elbeszélés leíró részekkel. Ismerje fel elbeszélésben a leíró részeket.

Nyelvtan - helyesírás

I. félév:

- Írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak legyenek.
- Mondatfajták ismerete megnevezése, mondatkezdő nagybetűk, mondatvégi írásjelek
- Ismerje a főnév fajtáit.
- Tudja a főneveket kérdések alapján toldalékolni.
- Ismerje a tulajdonnév fajtáit, alkalmazza a tanult helyesírást.
- Ismerje a névelő fajtáit, a névutókat és azokat helyesen használja.
- Ismerje fel szövegben is a mellékneveket, tudja azokat fokozni.

II. félév:

- A szavak szófajának (főnév, ige, melléknév, számnév) és a tanult toldalékoknak a felismerése, megfelelő helyesírása
- A tulajdonnevek készségi szintű használata, különböző fajtáinak helyesírási tudnivalói.
- Biztonsággal ismerje fel a tanult szófajokat (ige, főnév, melléknév, számnév, névelő, névutó, személyes névmás, kérdő névmás, mutató névmás), és nevezze meg azokat szövegben is.
- Igeragozás, melléknevek fokozása.
- Igeidők, igemódok felismerése, az ige és az igekötő kapcsolatának helyesírása.
- A felszólító módú igék helyesírása.
- A kiejtéstől eltérő helyesírási szavak helyes használata.
- Igekötős igék helyesírása.
- Szabályos keltezés.
- A j hang jelölése a gyakorolt esetekben.
- A begyakorolt szókészlet körében helyesen alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat.
- Helyesírást önellenőrzéssel vizsgálja felül, szükség esetén javítsa.

- A 4. osztályos szókészlet szavainak pontos írása, használata.

2. Angol nyelv

4. évfolyam

I.

II. félév:

Témakörök

- Bemutatkozás, köszönések
- ABC, betűzés
- Számok:1-100-ig
- Játékok, tárgyak a környezetünkben
- Iskola
- A hét napjai

Nyelvtani fogalomkörök

- Gratuláció, jókívánságok
- Bocsánatkérés
- Dolgok, személyek megnevezése, leírása
- Birtoklás, a have got használata
- Helymeghatározás
- Időpont

III. félév:

Témakörök

- Állatok
- Tulajdonságok
- Testrészek, ruhadarabok
- Én és a családom/személyleírás/
- Ünnepek

Nyelvtani fogalomkörök

- Információkérés, információadás
- Melléknevek
- Birtoklás kifejezése ('s), birtokos névmások
- Felszólítások

- Kötőszók
- Mennyiségi viszonyok, többes szám

3. Matematika

1. évfolyam

I. félév:

- Számok biztos ismerete, pontos számjegyírás **10-es számkörben**. Helyük a számegyenesen.
- Matematikai, műveleti jelek pontos használata.
- Számok tulajdonságainak ismerete: páros-páratlan; egyjegyű-kétjegyű; számszomszédok.
- Relációk halmazok, számok között: több-kevesebb-ugyanannyi.
- Számok növekvő-csökkenő sorrendje.
- Biztos szám-és műveletfogalom.
- Számok bontása.
- Alapműveletek. (összeadás, kivonás)
- Hiányos műveletek.
- Egyszerű szöveges feladat megoldása tanítói segítséggel.

II. félév:

- Biztos számfogalom **20-as számkörben**. Számok helye a számegyenesen.
- Kétjegyű szám fogalmának ismerete: tízes-egyed helyi érték.
- Számok tulajdonságainak ismerete: páros-páratlan; egyjegyű-kétjegyű; számszomszédok.
- Számok növekvő-csökkenő sorrendbe rendezése.
- Darabszám - sorszám fogalma.
- Fejben számolás: Összeadás, kivonás tízes átlépés nélkül, illetve tízes átlépéssel.
- Pótlás, hiányos kivonás tízes átlépés nélkül; tízes átlépéssel.
- Relációk számok, műveletek között.
- Szöveges feladat összefüggéseinek lejegyzése számokkal, művelettel.
- Növekvő és csökkenő sorozatok folytatása felismert szabály alapján.
- Alakzatok csoportosítása megadott tulajdonságok alapján.
- A méter, kilogramm, liter mértékegységek ismerete; váltószámaik.
- Az évszak, hónap, hét, nap, óra időtartamok helyes alkalmazása.
- A római számok ismerete.

- Nyitott mondatok igazsághalmazának megállapítása.
- Egyszerű-összetett szöveges feladatok megoldása öt lépésben.
- Szabályjáték összefüggéseinek felismerése, szabály felírása segítséggel.

2. évfolyam

I. félév:

- Biztos szám és műveletfogalom **100-as számkörben**.
- Számok helye a számegyenesen; növekvő-csökkenő sorrendje.
- Számok tulajdonságainak ismerete: páros-páratlan, egyjegyű-kétjegyű.
- Egyes-tízes számszomszédok.
- Számok bontása helyi érték szerint.
- Adott számsorozat szabályának megállapítása, folytatása.
- Alapműveletek: összeadás, kivonás pontos végzése tízes átlépés nélkül, tízes átlépéssel.
- Hiányos műveletek pontos végzése.
- Műveleti kapcsolatok, tulajdonságok ismerete. (Pl. összeadás-kivonás egymás ellenőrző művelete; tagok felcserélhetősége)
- Relációk számok, műveletek között.
- Nyitott mondat igazsághalmazának megállapítása.
- Szabályjáték szabályának megállapítása.
- Egyszerű szöveges feladat értelmezése, megoldása:
 - szöveg elolvasása
 - adatok kigyűjtése, lejegyzése
 - megoldási terv készítése = nyitott mondat lejegyzése
 - számolás
 - válaszirás.

II. félév:

- Műveletek közötti kapcsolat ismerete. (összeadás-szorzás; kivonás-osztás)
- Szorzó – bennfoglaló táblák biztos ismerete, alkalmazása.
- Az osztás kétféle értelmezése, jelölése. (egyenlő részekre osztás, bennfoglalás)
- A négy alapművelet biztos alkalmazása.
- Művet végzés sorrendje. A zárójel.
- Maradékos osztás pontos végzése, ellenőrzéssel.

- Nyitott mondat igazsághalmazának megállapítása.
- Szabályjáték megoldása, szabály felírásával.
- Egyszerű-összetett szöveges feladat megoldása, a tanult 5 lépés alkalmazásával.
- A megismert mérések, mértékegységek alkalmazása feladatmegoldásokban.
- Római számok ismerete 100-ig.
- Síkidomok, testek felismerése, megnevezése.

3. évfolyam

I. félév:

- Biztos számfogalom a 1000- es számkörben.
- Számok nagyságszerinti összehasonlítása, rendezésük.
- Számok közelítő helye különböző beosztású számegyenesen.
- Számok tulajdonságai: páros és páratlan számok, számszomszédok, számok alaki, helyi értéke és valódi értéke.
- Számok felbontása százask, tízesek, egyesek összegére. Számok képzése.
- Igaz- hamis állítások megfogalmazása, állítások igazságának eldöntése.
- Szóbeli összeadás és kivonás kerek tízesekkel 1000-es számkörben.
- Kerekítés tízesre, százásra.
- A relációs jelek helyes használata, nyitott mondatok megoldása.
- A tagok, tényezők felcserélhetőségének ismerete és alkalmazása.
- Az összeadás és kivonás kapcsolatának ismerete és alkalmazása.
- Írásbeli összeadás és kivonás.
- Az eredmény ellenőrzése a becsült értékkel való összevetéssel, inverz művelettel.
- Sorozatok folytatása.
- Egyszerű és összetett szöveges feladatok.

II. félév:

- Biztonság a szóbeli műveletek elvégzésében. Szóbeli összeadás és kivonás 1000-es körben, műveletek tulajdonságai. Analógiák. Fejben számolás kerek számokkal.
- Szorzás és osztás 10-zel, 100-zal, fejben is készségszinten.
- Szóbeli osztás, szorzás fejben számolással, egyszerű esetekben nagyobb számok körében is. - Írásbeli szorzás értelmezése. Írásbeli szorzás egyjegyű szorzóval, becslés, ellenőrzés.
- Törtek fogalmának tapasztalati előkészítése.

- Kapcsolatok leolvasása ábráról, értelmezése, lejegyzése művelettel.
- A szöveges feladatok megoldásának lépései. Egyszerű és összetett szöveges feladatok értelmezése, megoldásukban való jártasság. Fordított szövegezésű feladatok.
- A téglatest és kocka felismerése, a köztük lévő kapcsolat ismerete.
- A négyzet és téglalap legfontosabb tulajdonságainak felsorolása.
- A téglalap kerülete.
- Alakzatok tükrösségének ismerete.
- A mérőeszközök és használatuk ismerete.
- A tanult mértékegységek közti kapcsolatok ismerete.
- Mérésekkel kapcsolatos legegyszerűbb átváltások végrehajtása.
- Mérésekkel kapcsolatos ismeretek alkalmazása szöveges feladatok értelmezésében, megoldásában.
- Az idő mérése.

4. évfolyam

I. félév:

Számтан, algebra:

- Biztos számfogalom a 10000-es számkörben.
- Számok nagyságszerinti összehasonlítása, rendezésük. Számok közelítő helye különböző beosztású számegyenesen.
- Számok tulajdonságai: páros és páratlan számok; tízes, százaz, ezres számszomszédok; számok alakja, helyi értéke és valódi értéke. Számok felbontása százazok, tízesek, egyesek összegére. Számok képzése.
- Kerekítések tízesre, százazra, ezresre.
- A relációs jelek helyes használata, nyitott mondatok megoldása.
- „Nem”, „és”, „van olyan”, „minden” kifejezések használata. Legalább, legfeljebb fogalmak. - Műveletek értelmezése, műveletvégzés.
- Biztonság a szóbeli műveletek elvégzésében. Szóbeli összeadás és kivonás 10000-es körben, műveletek tulajdonságai. Analógiák. Fejben számolás kerek számokkal.
- Írásbeli összeadás és kivonás értelmezése, készség szinten való műveletvégzés, művelet végzése előtti becslés, ellenőrzés. Pótlások, hiányos írásbeli műveletek végzése.
- Az összeg és a különbség változásai.
- Szorzás és osztás 10-zel, 100-zal, 1000-rel, fejben is készség szinten.
- Szóbeli osztás, szorzás fejben számolással, egyszerű esetekben nagyobb számok körében is.

- Írásbeli szorzás értelmezése. Írásbeli szorzás egyjegyű szorzóval, becslés, ellenőrzés.
- Írásbeli osztás értelmezése, osztás egyjegyű osztóval. Becslés, ellenőrzés.
- Maradékos osztás.
- A szorzat és hányados változásai.
- A négy alpművelet készségszintű alkalmazása.
- A műveleti elnevezések helyes használata.
- A becslt és számított eredmény összevetése, a tévedés javítása, számítások ellenőrzése.
- A helyes műveleti sorrend, a zárójel alkalmazása a négy alpművelet körében.
- Összefüggések, kapcsolatok, állandó és váltakozó különbségű számsorozatok. A sorozatképzés szabályainak megfogalmazása, leírása, sorozat folytatása.
- Szabályjátékok. Szabályok felismerése után számpárok keresése, szabályok leírása. Megadott szabály alapján táblázat kitöltése.
- A szöveges feladatok megoldásának lépései. Egyszerű és összetett szöveges feladatok értelmezése, megoldásukban való jártasság. Fordított szövegezésű feladatok.
- Nyitott mondat igazsághalmazának megkeresése.
- Hosszúság és űrtartalom mérése a gyakorlatban. Mértékegységeik, és azok átváltása a szomszédos mértékegységek eseteiben.

II. félév:

Számтан, algebra:

- Írásbeli szorzás kétjegyű szorzóval. Becslés, ellenőrzés.
- Négyféle írásbeli alpművelet készségszintű végzése.
- Összetett, 2-3 műveletet tartalmazó számfeladat megoldása, műveletek sorrendje.
- Törtek és törtrészek megnevezése, lejegyzése. Mennyiségek tört részének előállítás, leírása, összehasonlítása. Törtek elnevezései.
- Negatív számok. Adósság és vagyon. Hőmérőről negatív értékek leolvasása, változások felismerése. Negatív számok rendezése nagyság szerint.

Műveletek értelmezése, műveletvégzés:

- Függvények.
- Tapasztalati adatok táblázatba rendezése.
- Összefüggés keresése a táblázatban.

Mérés:

- A tömeg mérése. Az idő mérése. Azok mértékegységei és átváltásai.

- A tanult mértékegységek közti kapcsolatok ismerete, alkalmazása, szöveges feladatok értelmezésében, megoldásában.
- Alakzatok, síkidomok tulajdonságai. Merőleges, párhuzamos fogalmak a gyakorlatban. A téglalap és a négyzet. A téglalap és négyzet területének mérése, számítása konkrét esetekben. - Terület mérése kirakásokkal.
- A testek tulajdonságai, téglatest, kocka. A téglatest és a kocka testhálójának. Síkidomok szimmetriája, forgatás, eltolás.
- Kicsinyítés, nagyítás.
- Római számok.

4. Bibliaismeret

1. évfolyam

I. félév:

- A tanuló ismerje Istent, mint a világ Teremtőjét; mint szerető Édesatyát; mint megbocsátó Királyt; a tanult bibliai történetek alapján!
- A tanuló ismerje Jézust, mint Isten Fiát! A tanult bibliai történetek alapján tudja elmondani - életkorának megfelelő szinten - Jézus születésének történetét!

II. félév:

- Tudja elmondani a „Mi Atyánk” kezdetű imádságot!
- Ismerje a János 3:16, valamint az I. Korinthus 15: 3-4 bibliai igeverseket! (memoriter)
- Segítséggel legyen képes felsorolni Jézus 12 tanítványának nevét!
- A tanult bibliai történetek alapján életkorának megfelelő szinten legyen képes felidézni néhányat Jézus csodatételei közül – tanítói segítséggel!
- Ismerje a nagyhét és húsvétvasárnap történet eseményeket életkorának megfelelő szinten!

2. évfolyam

I. félév:

- A tanuló ismerje a tanult bibliai történeteket életkorának megfelelő szinten!
- A tanuló életkorának megfelelően tudja saját szavaival elmondani, hogy kicsoda Jézus és miért jött el; és mit jelent az, hogy Isten szereti őt!

II. félév:

- A tanuló ismerje a tanult bibliai történeteket életkorának megfelelő szinten!
- Ismerje a Római levél 3,23. a Zsid.13:5. és az Ézs.61:1. bibliai igeverseket! (memoriter)
- A tanuló életkorának megfelelően tudja saját szavaival elmondani, hogy mi a bűn, mit jelent Istennek engedelmeskedni, őt követni!
- Bibliai történetekkel igazolja, hogy Jézus Krisztus az Isten Fia!

3. évfolyam

I. félév:

- A tanuló tudja megfogalmazni, hogy mi a Biblia!
- Ismerje a tanult bibliai történeteket életkorának megfelelő szinten!
- Ismerje a pusztai vándorlás és a honfoglalás főbb eseményeit: Átkelés a Vörös-tengeren, Tíz parancsolat adása, Az ércbíró, Jerikó bevétele!

II. félév:

- Ismerje a tanult bibliai történeteket életkorának megfelelő szinten!
- Életkorának megfelelően értelmezze a magvető, a mustármag, az irgalmas samaritánus, a talentumok példázatát!
- Ismerje Zákheus, Nikodémus és Péter személyét!
- Tudja elmondani saját szavaival, hogy mit ünneplünk pünkösdkor; illetve mi a Szentlélek személyének a munkája a világban!
- Ismerje a Máté 13,23 bibliai igeverset! (memoriter)

4. évfolyam

I. félév:

- Ismerje a tanult bibliai történeteket életkorának megfelelő szinten!
- Ismerje a következő bibliai személyeket: Gedeon, Sámson, Ruth, Sámuel, Péter és Pál!
- Az arany szabály és a Nagy parancsolat, valamint a Mt.28:19-20. memoriter szintű ismerete!

II. félév:

- Ismerje a tanult bibliai történeteket életkorának megfelelő szinten!

- Életkorának megfelelően ismertesse, mit tanít Jézus a boldogságról, az adásról, az imádságról, a megbocsátásról, az őszinteségről és az indulatokról!
- Tudja elmondani saját szavaival, hogy mit ünneplünk adventkor!

5. Református hit- és erkölcsstan

1. évfolyam

I. félév:

- A tanult bibliai történetek alapján mondja el a tanuló:
- Kicsoda Isten? - A teremtés története
- Noé történetének ismertetése.
- Kicsoda Jézus Krisztus? – Advent, Karácsony

II. félév:

- A tanult történetek alapján: Jézus csodatételei
- Húsvét: Jézus feltámadása
- Énekek

2. évfolyam

I. félév:

- Református istentisztelet - templomunk
- Ábrahám története
- Ézsau és Jákób története
- József története
- Karácsony: A napkeleti bölcsek

II. félév:

- Jézus tanítványai
- Imádságok (Mi Atyánk)
- A tanult történetek alapján: Jézus csodatételei és tanításai
- Nagypéntek, Húsvét
- Énekek

3. évfolyam

I. félév:

- Református jelképeink
- Isten szabadítása: Mózes története (különös tekintettel a kivonulásra)
- Keresztelő János
- Karácsony: Simeon és Anna találkozása Jézussal
- Tanult aranymondások, énekek.

II. félév:

- Szabadító Krisztus: Kapernaumi béna, Jairus leánya, Zákeus történeteinek ismertetése
- Jézus tanításai
- Nagypéntek- Húsvét: Péter= tagadó- hitvalló (találkozás a feltámadott Krisztussal)
- Pünkösd
- Tanult aranymondások, énekek.

4. évfolyam

I. félév:

- A honfoglalás: új élet Kánaán földjén
- Gedeon története
- Ruth története
- Sámuel elhívása
- Királyok: Saul, Dávid (Dávid és Góliát) és Salamon
- Advent- Karácsony
- Tanult aranymondások, énekek.

II. félév:

- Jézus a király! – a tanult történetek alapján csodáiról, tanításáról beszélni
- Virágvasárnap- Nagypéntek – Húsvét
- Áldozócsütörtök - Pünkösd: Jézus mennybemenetele és eljövendő királysága
- Tanult aranymondások, énekek.

6. Környezetismeret

1. évfolyam

I. félév:

- Tudjon bemutatkozni! (Mi a neve? Honnan érkezett?)
- Család: Tudjon saját családjáról néhány összefüggő mondatban beszélni!
- Ismerje az óvoda-iskola közötti különbségeket!
- Közlekedés: Tudjon felsorolni néhány közlekedési eszközt! Hol közlekednek?
- Ismerje a gyümölcs-zöldségféléket! Tudjon néhányat felsorolni!
- Tudja megkülönböztetni az élő és az élettelen!
- Tudja felsorolni az évszakok, hónapok, napok neveit! Ismerje az évszakok jellemzőit!

II. félév:

- Tudjon néhány foglalkozást felsorolni!
- Ismerje, milyen anyagból készültek környezetének tárgyai!
- Megfigyeléseiről, tapasztalatairól (levegő, folyadék) tudjon szóban beszámolni tanítói kérdések alapján! Ismerje fel a tanult jelenségeket rajzról, képről!
- Tudjon az egészséges életmód fontosságáról, alapvető elemeit ismerje! (napirend, rendszeres tisztálkodás, elegendő alvás, helyes táplálkozás, sport, jó kapcsolat a társakkal, családtagokkal)
- Ismerje teste fő részeit, végtagjait, érzékszerveit!
- Tudjon lerajzolni egy virágos növényt, ismerje annak részeit! (gyökér, szár, levél, virág)
- Ismerjen fel néhány a környezetében leggyakrabban előforduló növényt és állatot! (háziállat-vadállat)

2. évfolyam

I. félév:

- Lakóhely, település ismerete, főbb jellegzetességei. Település, utcanév, pontos cím ismerete.
- Közlekedési eszközök. (szárazföldi, légi, vízi) Közlekedési veszélyforrások ismerete.
- Megnevezés szintjén az erdő szintjeinek ismerete; néhány ott élő növény-állatfaj felsorolása.
- Fa-cserje közötti különbség felismerése, rajzban való megjelenítése.
- Rovarok, madarak, emlősállatok fő jellemzőinek ismerete. Egy-egy tanult erdei állatfaj bemutatása.

II. félév:

- Napok, napszakok, hónapok, évszakok neveinek biztos ismerete; helyes sorrendben való felsorolása.
- Évszakok jellemző időjárási jelenségeinek ismerete.
- Testrészek, érzékszervek pontos felismerése, megnevezése.
- Az egészséges életmód elemeinek ismerete. Egészséges táplálkozás: fontosabb élelmiszercsoportok ismerete.
- Környezetünk anyagainak jellemző tulajdonságai.
- Halmazállapot változások: szilárd, légnemű, folyékony anyagok környezetünkben. Tapasztalati megfigyelésekről való beszámolás tanítói kérdések alapján. Képről, ábráról tanult jelenségek felismerése.
- A másság, a testi fogyatékoság elfogadása.

3. évfolyam

I. félév:

- Nevezze meg a mező részeit!
- Tudjon felsorolni néhány szántóföldön termesztett növényt, mezőn élő gyógy- és gyomnövényt!
- Tudjon felsorolni néhány mezőn élő rovar, madarat, emlőst, ismerje azok főbb jellemzőit!
- Tudjon felsorolni néhány dolgot, ami segít a tájékozódásban!
- Tudja a fő- és mellékvilágtájakat!
- Olvasson le a térképről adatokat a színek és a számok segítségével!
- Ismerje a felszíni formákat és vizeket, valamint azok jelölését!
- Ismerje az időjárás elemeit, a víz körforgását!
- Ismerje hazánk jelképeit!

II. félév:

- Az egészséges életmód elemeit tudja alkalmazni!
- Az egészség megőrzésének és a betegségek elkerülésének ismerete.
- Egy természetes életközösséget tudjon bemutatni!
- Tudjon felsorolni néhány vízparton élő növényt!
- Ismerje a virágos növény és a virág részeit!

- Tudjon felsorolni néhány vízben és vízparton élő rovar, madarat és emlőst, ismerje azok főbb jellemzőit!
- Tudjon összeállítani egy táplálékláncot!
- Fogalmazza meg, mit tehet a környezete védelméért!
- Tudja megnevezni hazánk fővárosát!
- Tudja a mentők, tűzoltók és rendőrség telefonszámát, értesítésük módját!

4. évfolyam

I. félév:

- Ismerje a saját testhez viszonyított irányokat! Tudjon tájékozódni az iskolában, az iskola környékén, a lakóhelyén. Ismerje lakóhelye védett értékeit!
- Nevezze meg az élőlények életműködéseit és életfeltételeit!
- Nevezze meg egy madár, egy emlős és egy gerinctelen állat testrészeit!
- Mutasson be egy-egy ismert növényt, emlőst, madarat és gerinctelen állatot a lakóhely környezetéből!
- Legyen képes önállóan leírást készíteni néhány tanult jelenségről, növényről, állatról!
- Soroljon fel az élethez szükséges környezeti feltételeket!
- A víz körforgásán keresztül a párolgás, lecsapódás fogalma.
- Tudja jellemezni az időjárást az időjárási elemek segítségével!
- Tudjon különbséget tenni az anyagok neve, tulajdonságai és változásai között!
- Tudja, hogyan őrizheti meg az egészségét, és mi veszélyezteti azt leginkább!
- Soroljon fel az élethez szükséges környezeti feltételeket!
- Ismerje a levegő-, víz-, talajszennyeződés megelőzéseit és a védekezés lehetőségeit!
- A fenntartható életmód jelentőségének magyarázata.
- Az élőlények szerveződési szintjeinek és az életközösségek kapcsolatainak bemutatása, az élőlények csoportosítása tetszőleges és adott szempontok szerint.
- Ismerje az ember életkori szakaszait, a kisiskoláskor jellemzőit!
- Ismerjen életmóddal összefüggő betegségeket!
- Az egészséges életmód alapvető elemeinek alkalmazása az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében, a betegségek elkerülésére.
- Az életkornak megfelelően a helyzethez illő felelős viselkedés segítségnyújtást igénylő helyzetekben.
- Ismerje a mentők, tűzoltók, rendőrség telefonszámát, értesítésük módját!

II. félév:

- A tanuló önállóan keressen a tankönyvön kívül más ismerethordozókból a tananyaghoz kapcsolódó információkat!
- Tanítói kérdésre néhány mondatos felelettel válaszoljon!
- Ismerje a felszíni formák jelölését a térképen!
- Találja meg lakóhelyét, nagytájainkat Magyarország domborzati térképén!
- A fő világtájak megnevezése, elhelyezése a térképen.
- Magyarország térképén az alapvető térképjelek megnevezése, szomszédos országok, felsorolása, nagy tájak felismerése.
- Magyarország elhelyezkedése a földrajzi térben néhány fő kulturális és természeti értékének ismerete.
- Az idő fogalma; a Föld forgása, keringése.
- A mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslése.
- Megújuló és nem megújuló energiaforrások megkülönböztetése.

7. Ének-zene

1. évfolyam

I. félév:

- Hibátlanul el tudja mondani a tanult népi mondókákat, énekelni a tanult népdalokat.
- A dalok éneklését egyenletes mozgásokkal tudja kísélni.
- Felismeri a meghallgatott zeneműveket, a tanult hangszíneket (gyermek, női és férfi énekhangszínek) és hangszereket (zongora, fuvola, hegedű, dob). Felismeri a különböző hangulatokat.
- Meg tudja különböztetni a mérőt a ritmustól.

II. félév:

- A tanult ritmikai és dallami elemek (egyenletes lüktetés, motívumhangsúly, ütemhangsúly, kettes ütem, negyed és szünet jele, páros nyolcad jele, ütemvonal, záróvonal, ismétlőjel) pontos alkalmazása.
- Ismeri a tanult dallamhangok nevét és kézjelét. (lá - szó - mi)
- Képes hangoztatni a tanult dallamelemeket.

- Rendezett füzetvezetés, pontos kottázás.

2. évfolyam

I. félév:

- Éneklés: El tudja énekelni pontos ritmusban a tanult műdalokat és népi gyermekjátékdalokat, valamint a rokon népek megismert dalait. Felismeri a népszokásokat és el tudja énekelni a hozzájuk fűződő szokásdalokat.
- Aktívan vesz részt a dramatikus játékok előadásában és népi gyermekjáték dalokban.
- Zenehallgatás: Felismeri, és érdeklődéssel hallgatja a bemutatott zeneműveket. Felismeri az újonnan megismert zenei együtteseket (gyermekkar, vonós zenekar). Ismerjen fel főbb hangszereket hangjuk alapján.(zongora, furulya, hegedű, dob, gitár)
- Ritmikai ismeretek: Ismerje a negyed, fél és nyolcad ritmus értékeket és a nekik megfelelő szüneteket. Legyen képes 2/4-es ütemben elhelyezni a tanult ritmusértékeket. Vállalkozzon ritmusrögtönzésre, önálló ritmuskíséretre, gyermekjátékok ötletes előadására.
- Zenei ismeretek: Ismeri az újonnan tanult dallamhang (dó) nevét és kézjelét. Képes hangoztatni a tanult dallamelemeket. Tudja a tanult dalokat szolmizálni, kézjellel kíséni. Pontos kottázás, dalrészletek olvasása.

II. félév:

- Éneklés: El tudjon énekelni 20 népdalt és gyermekdalt a hozzá kapcsolódó játékokkal, pontos ritmusban, helyes zenei hangsúllyal és a szöveg pontos visszaadásával, a dalok hangulatának megfelelő előadásmódban. Népszokások, népi gyermekjátékok ismerete, előadása.
- Zenehallgatás: Felismeri, és érdeklődéssel hallgatja a bemutatott zeneműveket. Ismerje a fontosabb hangszereket (furulya, stb.) zenei együtteseket (gyermekkar, vonós-fúvós zenekar).
- Ritmikai ismeretek: Ismerje a negyed, fél és nyolcad ritmus értékeket és a nekik megfelelő szüneteket. Legyen képes 2/4-es ütemben elhelyezni a tanult ritmusértékeket. Legyen képes hallás után ritmus sor lejegyzésére. Vállalkozzon ritmusrögtönzésre, önálló ritmuskíséretre, zenei kérdés-felelet improvizálására, gyermekjátékok ötletes előadására.
- Zenei ismeretek: Ismeri az újonnan tanult dallamhangok (dó, ré, alsó lá) nevét és kézjelét. Képes hangoztatni a tanult dallamelemeket, szolmizálni a tanult gyermekdalokat. Dalrészletek olvasása és kottába írása önállóan. A vonalrendszer ismerete.

3. évfolyam

I. félév

- Éneklés: Tanult gyerekdalok, népi gyermekjátékdalok, népdalok, műdalok zeneileg hibátlan éneklése értelmes szövegkezeléssel. Részt tud venni kánonok és kétszólamú dalok pontos éneklésében. Aktívan vesz részt a dramatikus játékok előadásában.
- Zenehallgatás: Ismerje fel a hangszíneket! (gyerekkórus, nőikar, férfikar) Hangszerek felismerése hallás után. A hallgatott zeneművek és népzenei, autentikus felvételek felismerése.

-

II. félév:

- Improvizáció: Önállóan és alkotó módon vesz részt a népi gyermek és dramatikus játékokban, zenei improvizációkban.
- Zenei ismeretek: Tudjon ismert dalokat szolmizálni, biztos legyen a tanult ritmusértékek és ritmusképletek felismerésében, megszólaltatásában. Tudjon önállóan dalrészleteket olvasni és kottába írni!

4. évfolyam

I. félév:

- Éneklés: Tisztán, helyes légzéssel, értelmezéssel, helyes artikulációval tudjon énekelni a dalok hangulatának megfelelő előadásmódban!
- Zenehallgatás: Valamennyi meghallgatott zeneművet, népdalfeldolgozásokat felismeri. Meg tudja nevezni a többször meghallgatott művek szerzőjét!
- Improvizáció: Önállóan, alkotó módon vesz részt népi és dramatikus játékokban, ritmus és dallamvariációiban!
- Zenei ismeretek: Tudjon ismert dalokat szolmizálni, biztos legyen a tanult ritmusértékek és ritmusképletek felismerésében, megszólaltatásában! (pontozott fél és szünetjele, nyújtott és éles ritmus, 3-as ütem, fá, ti hangok) Tudjon önállóan dalrészleteket olvasni!

II. félév:

- Éneklés: Tisztán, helyes légzéssel, értelmezéssel, helyes artikulációval tudjon énekelni a dalok hangulatának megfelelő előadásmódban!
- Zenehallgatás: Ismerje fel a fokozatos halkítást, erősítést példákon!
- Improvizáció: Önállóan vegyen részt ritmus és dallamvariációk alkotásában! (max. 8 ütem) Vállalkozzon népi gyermekjátékok és dramatikus játékok élményszerű színpadi

előadására!

- Zenei ismeretek: Tudjon ismert dalokat szolmizálni, biztos legyen a tanult ritmusértékek és ritmusképletek felismerésében és megszólaltatásában!
- Tudjon önállóan dalrészleteket olvasni és kottába írni!

8. Rajz és vizuális kultúra

1. évfolyam

I. félév:

- Az életkorának megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.
- Élményeit szabadon megjeleníti a síkban.
- Szívesen alkot életkorának megfelelő szinten.
- Tud felismerhető jegyekkel ábrázolni tárgyakat, élőlényeket tanítói segítséggel.
- Megérti közvetlen környezete információs jeleit.
- El tud készíteni egyszerű tárgyakat minta közvetítésével.
- Ismeri a színeket! Tud rajzolni, színezni, festeni. Agyagból, gyurmából mintázni. Az ollót és a ragasztót célszerűen használja.
- Környezettudatosság, újrahasznosítás lehetőségének figyelembevételével választja ki az anyagot az alkotáshoz.

II. félév:

- Munkái esztétikusak és kreatívak.
- Élményeit, érzelmeit kifejező alkotásra törekszik térben és síkban.
- Tud felismerhető jegyekkel ábrázolni tárgyakat, élőlényeket önállóan.
- El tud készíteni egyszerű tárgyakat saját elképzelései alapján.
- A tanult technikákat gyakorlottan alkalmazza.
- Sikeresen próbálkozik egyéb anyagokkal, eszközökkel, technikákkal.

2. évfolyam

I. félév:

- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.
- A képelemeket egyensúlyosan helyezi el. Festményeiben használja a fő színeket.

- Felismeri és megnevezi az egyszerű vonal-, folt- és színritmusokat.
- Képes élményeinek, elképzeléseinek vizuális megjelenítésére.
- Törekszik a mozdulat felismerhető jelölésével.
- Képes élőlények, tárgyak szemlélésére, emlékezetre támaszkodó ábrázolására.
- Értelmezni tudja környezete emberi gesztusait.
- Önállóan képes tárgyakat kitalálni, elkészíteni. Díszítésnél sorritmusokat alkalmaz.
- Segítséggel használja a megismert, gyakorolt ábrázolási technikákat.

II. félév:

- Festményeiben a színárnyalatokat is használja.
- Megkezdett rajzot megadott szempontok szerint, többféle megoldással tudjon befejezni. A kép kiegészítése, festéssel, színezéssel (zsírkréta, színes ceruza) történhet.
- A folt- és színritmusoknak sok variációját tudja létrehozni.
- Képes az alapvető térvizonyok jelölésére.
- Műalkotások megismert típusait megnevezi. Legalább kettőt-kettőt felismer és tudja az alkotók nevét is.
- Képes a változás megjelenítésére.
- Felfogja a tájékoztató, felhívó jelek üzenetét.
- Képes egyszerűbb tárgyak ábrázolására közvetlen szemlélet és emlékezet után.
- Önállóan képes tárgyakat kitalálni, elkészíteni. Díszítésnél ötletes sorritmusokat és terülő dísz is tud alkalmazni.
- Önállóan használja a megismert, gyakorolt ábrázolási technikákat. Szívesen alkalmaz új technikákat is.
- Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszköz használat.

3. évfolyam

I. félév:

- Az eddig tanult nyelvi vizuális kifejezőeszközöket egyre tudatosabban tudja alkalmazni!
- Legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok illetve komponálási módok használata.
- Legyen képes élményeinek, elképzeléseinek tudatos vizuális megjelenítésére!
- Felismerhetően ábrázoljon mozdulatokat, mozgáshelyzeteket!

II. félév:

- Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására legyen képes a legfontosabb fogalmak használatával az életkornak megfelelően!
- Képes legyen látvány alapján a jellegzetes formákat, színeket megragadni, ábrázolni a változást tanítói irányítással!
- Legyen képes közvetlen természeti környezetének szemlélésére, jellegének leírására alapvető jegyekkel!
- Tárgykészítés során ötleteit tanítói segítséggel valósítsa meg!
- Biztonsággal használja a megismert, gyakorolt ábrázolási, konstruálási technikákat!

4. évfolyam

I. félév:

- A tanult vizuális kifejezőeszközöket tudatosan alkalmazza!
- Élményei kifejezésére önállóan választja meg a megjelenítési formát, ezen eszközök változatosak.
- Jártas a műalkotások elemzésében, közösen és önállóan is véleményt fejez ki.
- Modellek megfigyelése alapján ábrázol.
- Kreatív, esztétikus és önálló alkotásra képes.

II. félév:

- Kifejezőeszközök tudatos és változatos alkalmazása.
- Nyitott az új kifejezőeszközök megismerésére.
- Önálló a tér- és mozgásábrázolásban.
- Tud ábrázolni változást és folyamatot is.
- A tárgyaló folyamatban megjeleníti az érzelmeit és egyéni igényeihez igazítja.
- Bonyolultabb technikákat alkalmaz, ötvöz sikeresen.

9. Technika, életvitel és gyakorlat

1. évfolyam

I. félév:

- Ismeri a képlékeny anyagok (agyag, gyurma) lényeges tulajdonságait.
- Önállóan tudja a papírt darabolni, hajtogatni, alakítani.
- Tud gyurmát formázni.
- Képes az ünnepekkel kapcsolatos munkadarabok esztétikus elkészítésére.

II. félév:

- Az eszközöket céljuknak és rendeltetésüknek megfelelően, biztonságosan használja.
- Képes egyéni elképzelés alapján dolgozni.
- Képes az ünnepekkel kapcsolatos munkadarabok esztétikus kivitelezésére.

2. évfolyam

I. félév:

- Képlékeny anyagok: Tudja felsorolni a képlékeny anyagok jellemző tulajdonságait. Legyen képes összefüggések megállapítására is.
- Papírmunkák: Önállóan el tudja végezni a tanult papírvizsgálatokat. Tudja a tanult, új hajtogatásokat, önállóan előrajzol alaklemez után.
- Fonal- és textilmunkák: Ismertetni tudja a fonal és a textil tulajdonságait. Önálló tervezés alapján egyéni elképzeléssel el tud készíteni többféle tárgyat.
- Természetes anyagok: Segítséggel egyéni elképzelés alapján tudjon tárgyakat készíteni.
- Jeles napok: Legyen képes az ünnepekkel kapcsolatos munkadarabok esztétikus kivitelezésére, használja a népi hagyományok nyújtotta tapasztalatokat.
- A célnak megfelelő szerszámok kiválasztása és biztonságos balesetmentes használata.

II. félév:

Az első félév gyakorlati követelményein túl, legyen jártas a következő témakörökben is:

- Közlekedési ismeretek: Tudja az utazással kapcsolatos illemszabályokat. Ismerje a forgalomirányítás jelzéseit, a gyalogos közlekedés szabályait.
- Háztartástan: Ismerje a környezetünk tisztántartásához szükséges eszközöket.
- Jeles napok: Legyen képes az ünnepekkel kapcsolatos jelképek felismerésére, munkadarabok esztétikus kivitelezésére.

- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.
- Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete.

3. évfolyam

I. félév:

- Család, otthon, háztartás: Ismerje a lakás helyiségeinek funkcióit!
- Papírmunkák: Tudja a karton és papírlemez tulajdonságait felsorolni, vegye észre a tulajdonság és a felhasználhatóság közötti összefüggéseket!
- Fonal- és textilmunkák: Önállóan végezze az anyagtulajdonsági vizsgálatokat!
- Alkalmazza a kézi varrás alapöltéseit és a fonást a munkadarabok elkészítése során!
- Jeles napok: Legyen képes az ünnepekkel kapcsolatos munkadarabok esztétikus kivitelezésére! Vegyen részt az ünnepi előkészületekben!

II. félév:

- Famunkák: Legyen képes fából készült munkadarabokat elkészíteni!
- Mérés: Önállóan tudjon centiméter pontossággal méréseket végezni!
- Közlekedési ismeretek: Ismerje a kerékpáros közlekedés alapvető szabályait!
- Háztartástan, életvitel: Ismerje a háztartási- és kommunikációs eszközök rendeltetését!

4. évfolyam

I. félév:

- Tud önállóan makettet és modellt készíteni.
- A szerkezet és forma kapcsolatáról összefüggően tud beszélni.
- Az anyagok jellemző tulajdonságait ismeri, képes önállóan megmunkálni.
- Munkamenetet tud tervezni, figyelve az anyag felhasználási módokra és a tanult összefüggésekre.
- Egyéni ötletek, tervek alapján képes esztétikus és kreatív alkotásokat készíteni jeles ünnepekre.

II. félév:

- Nézetrajzot és az alaprajzot ismerje fel!

- Kerékpáros közlekedés alapvető szabályait ismerje és alkalmazza!
- Az egészséges táplálkozás alapelveit ismerje!
- Kreatív és esztétikus alkotásokat készítsen a jeles napokra!

10. Testnevelés

1. évfolyam

I. félév:

- Rendgyakorlatok: Alakzatok felvétele tanítói segítséggel.
- Előkészítés és prevenció: A gimnasztikai feladatok teljesítése utánzással, ütemtartás nélkül.
- Járások, futások, szökdelések és ugrások, valamint dobások: Az alapvető mozgáskészségek (járás, futás, ugrás, dobás) elsajátítása, gyakorlása.
- Támasz-, függés-és egyensúlygyakorlatok: Az alapvető mozgáskészségek (kúszás, mászás) elfogadható végrehajtása.
- Labdás gyakorlatok: Labdás ügyességfejlesztés tanítói segítséggel.
- Szabadidős sporttevékenységek, mindennapos testnevelés: Részvétel a szabadidős tevékenységekben.

II félév:

- Rendgyakorlatok: Alakzatok felvétele önállóan.
- Előkészítés és prevenció: A gimnasztikai feladatok teljesítése utasításra, ütemtartással.
- Járások, futások, szökdelések és ugrások, valamint dobások: Az alapvető mozgáskészségek pontos végrehajtása.
- Támasz-, függés-és egyensúlygyakorlatok: Az alapvető mozgáskészségek pontos végrehajtása.
- Labdás gyakorlatok: A labdás gyakorlatok pontos végrehajtása.
- Szabadidős sporttevékenységek, mindennapos testnevelés: A sporttevékenységekben való aktív részvétel.

2. évfolyam

I. félév:

- Rendgyakorlatok: Alakzatok felvétele és változtatása vezényszónak megfelelően.
- Előkészítés és prevenció: A gimnasztikai gyakorlatok végzése bemutatott vagy a pedagógus által elmondott utasítások alapján.

- Járások, futások, szökdelések és ugrások, valamint dobások: Az alapvető mozgáskészségek minél pontosabb végrehajtására való törekvés. Célba dobási kísérletek.
- Támasz-, függés-és egyensúlygyakorlatok: Az alapvető mozgáskészségek minél pontosabb végrehajtására való törekvés.
- Labdás gyakorlatok: A labdás gyakorlatok elfogadható végrehajtása.
- Szabadidős sporttevékenységek, mindennapos testnevelés: Részvétel a szabadidős sporttevékenységekben, sorversenyekben, akadályversenyekben.

II. félév:

- Rendgyakorlatok: Járás ütemtartással.
- Előkészítés és prevenció: Alapvető gimnasztikai alapformák követése.
- Járások, futások, szökdelések és ugrások, valamint dobások: A kitartó, gyors, játékos futásgyakorlatok, indulások ismerete, elfogadható végrehajtása. Változó feltételeknek megfelelően tudja szabályozni járását, futását. Tudjon célba dobni és javuljon teljesítménye a távolba dobásoknál, a tevékenység céljának megfelelően használja a labdát, ismerje a használt szerek nevét. Alakuljon ki az egyenes dobás hajító mozdulata.
- Támasz-, függés-és egyensúlygyakorlatok: Legyen képes különböző játékos és egyszerű egyensúly gyakorlatok elvégzésére változó körülményekkel. A szökdelés, felugrás, talajra érkezés elsajátítása.
- Labdás gyakorlatok: Biztonságos labdavezetés, tudja a labdát gurítani, vezetni, feldobni, elkapni, a tanult átadási módokkal a társnak átadni.
- Szabadidős sporttevékenységek, mindennapos testnevelés: Speciális szabadtéri játékok, sorversenyek, évszaktól függően. A sporttevékenységekben való aktív részvétel.

3. évfolyam

I.félév:

- Rendgyakorlatok: Vezényszavak ismerete, rendgyakorlatok végrehajtása
- Előkészítés és prevenció: Gimnasztikai gyakorlatok biztonságos végrehajtása.
- Járások, futások, szökdelések és ugrások, valamint dobások: Az alapvető mozgásformák többféle ismerete. Elfogadható mozgásminta reprodukálása a rajtolás, futás, ugrás és dobás végrehajtása során.
- Támasz-, függés-és egyensúlygyakorlatok: Kísérletek a kúszás, mászás, támasz és

függés feladatainak teljesítésére.

- Labdás gyakorlatok: Törekvés a labdavezetés minél pontosabb végrehajtására.
- Küzdő feladatok, játékok: A test-test elleni küzdelem elfogadása.
- Szabadidős sporttevékenységek, mindennapos testnevelés: Részvétel a szabadidős sporttevékenységekben, sorversenyekben, akadályversenyekben.

-

II. félév:

- Rendgyakorlatok: Néhány határozott alapformájú szabadgyakorlat összekötése.
- Előkészítés és prevenció: A gimnasztikai gyakorlatok végzése az utasításnak megfelelően
- Járások, futások, szökdelések és ugrások, valamint dobások: Legyen képes járásokat, futásokat végezni, különböző feladatokkal futni! Tudja dobáserejét szabályozni! A hajtó mozgást hajtja végre 8-10 méteres távolságból!
- Támasz-, függés-és egyensúlygyakorlatok: Neheztett feladatokkal is tudjon megtanult gyakorlatokat alkalmazni!
- Labdás gyakorlatok: Biztonsággal tudjon labdát elfogni, továbbítani!
- Küzdő feladatok, játékok: Szabályok betartása, balesetvédelem.
- Szabadidős sporttevékenységek, mindennapos testnevelés: A sporttevékenységekben való aktív részvétel.

4. évfolyam

I. félév:

- Rendgyakorlatok: A rendgyakorlatok fegyelmezett, pontos végrehajtása.
- Előkészítés és prevenció: A gimnasztikai feladatok pontos végrehajtása a pedagógus utasításainak megfelelően.
- Járások, futások, szökdelések és ugrások, valamint dobások: A változó feltételekhez igazodva a feladatok végrehajtásának kísérlete.
- Labdás gyakorlatok: Különböző dobásmódok alkalmazása.
- Küzdő feladatok, játékok: A test-test elleni küzdelemelfogadása.
- Szabadidős sporttevékenységek, mindennapos testnevelés: Részvétel a szabadidős

sporttevékenységekben, sorversenyekben, akadályversenyekben.

II. félév:

- Rendgyakorlatok: Az alakzatok felvétele és gyorsváltogatása.
- Előkészítés és prevenció: Legyen képes utasításra végrehajtani a már tanult tartásos és mozgásos elemeket kézi szerrel is!
- Járások, futások, szökdelések és ugrások, valamint dobások: Tudja szabályozni járását, futását a változó feltételeknek megfelelően! A helyből és nekifutással történő ugrások összerendezett végrehajtása!
- Támasz-, függés-és egyensúlygyakorlatok: Tudja a támasz-, függő-és egyensúlygyakorlatokat változó feltételek mellett biztonságosan elvégezni!
- Labdás gyakorlatok: Labdavezetés és átadása az utasításnak megfelelően legyen pontos és biztonságos!
- Küzdő feladatok, játékok: Egészséges versenyszellem, élményszerzés. Balesetvédelem.
- Szabadidős sporttevékenységek, mindennapos testnevelés: A sport tevékenységekben való aktív részvétel.

11. Informatika

4. évfolyam

I. félév:

- Ismerje a számítógép működését!
- Ismerje a számítógép használatára vonatkozó szabályokat!
- Tudja használni az alapvető informatikai eszközöket!
- Tudjon készíteni egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumokat!
- Legyen képes a rajzeszközök megfelelő használatára!
- Tudjon rövid dokumentumokat készíteni tanári segítséggel!
- Legyen képes közhasznú információforrások használatára!

- Legyen képes információt kifejezni beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel!

II. félév:

- Ismerje az algoritmus hétköznapi fogalmát!
- Legyen képes irányított módon információt keresni!
- Ismerje a személyi információk és a személyes adatok fogalmát!
- Legyen képes eligazodni az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében!
- Ismerje a könyvtárak alapszolgáltatásait!
- Ismerje az elterjedt dokumentumtípusokat!

II. Javító- és osztályozó vizsga követelményei 5-8. évfolyamon

1. Magyar nyelv és irodalom

5. évfolyam

Magyar nyelv

- A tanuló igazodjon el a mindennapi kommunikációs helyzetekben. Megfelelően alkalmazza a kapcsolatteremtés és a kapcsolattartás udvarias formáit. Törekedjen az egyszerű, érthető, hatékony közlésre. Legyen képes mások rövidebb szóbeli üzeneteit megérteni, összefoglalni. Alkalmazza a kérdés és a tudakozódás szóbeli formáit a közléshelyzetnek megfelelően.
- Legyen képes egy kb. 200 szavas írott (dokumentumszöveg és ismeretterjesztő) szöveg globális (átfogó) megértésére, a szövegből információk visszakeresésére. Tudja a szöveg tartalmát összefoglalni, róla önállóan vázlatot készíteni. A tanuló ismerje a szövegszerkesztés állomásait. Legyen képes tanári segítséggel a szövegalkotáshoz anyagot gyűjteni, önállóan rövid elbeszélést, leírást és jellemzést fogalmazni saját élményei, képzelete, valamint filmek és olvasmányok alapján. Tudjon min. 100 szavas magánlevelet megfogalmazni.
- A tanuló ismerje a főbb beszélszervek működését. Ismerje fel a magánhangzókat, a mássalhangzókat. Ismerje a hangok csoportosításának a főbb szempontjait (rövid és hosszú, mély és magas magánhangzók, rövid és hosszú, zöngés és zöngétlen

mássalhangzók). A tanuló ismerje fel egyéni közlésmódjának a jellemzőit, törekedjen megfelelő hangképzésre és helyes beszédlegzésre.

- Ismerje a betűrendbe sorolásnak, az elválasztásnak és a kelezésnek a fontosabb szabályait. Legyen képes a Magyar helyesírási szótárt tanári segítséggel használni. Különböztesse meg a szótót és a toldalékokat, tudja az összetett szavakat előtagra és utótagra bontani. Legyen képes megnevezni a helyesírási alapelveket, ismerje fel saját munkáiban a főbb helyesírási alapelvek alkalmazásának az eseteit, törekedjen a tanult helyesírási szabályok alkalmazására.
- A tanuló ismerje fel és nevezze meg a hangutánzó, a hangulatfestő, a többjelentésű, a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat a szövegben. Törekedjen megfelelő használatukra a fogalmazásokban. Tudja segítséggel használni a Magyar szinonimaszótárt vagy a Magyar szókincstárt.
- Tudjon memoriterként min. 10 magyar közmondást és szólást, legyen képes értelmezni őket.
- A tanuló legyen képes mások türelmes meghallgatására és véleményének rövid, kulturált megfogalmazására. Legyen képes 2-3 mondatban a mindennapi élményeiről és olvasmányai hatásáról beszélni.

Irodalom

- A mesék:
 - A mese fogalma; a mesék csoportosítása (népmese, műmese, tündérmese, hősmese, csalimese, bolondmese, állatmese, reális mese, láncmese)
 - A mese jellemzői, meseformulák, jellegzetes meseszereplők.
 - Klasszikus meseírók ismerete (Andersen, Puskin, La Fontaine).
- Művek:
 - Tündérszép Ilona és Árgyélus
 - Fehérlófia
 - Csali mese
 - Bolond mese
 - A kakas és a pipe
 - Phaedrus: A farkas és a bárány
 - La Fontaine: A farkas és a bárány
 - Andersen: A teáskanna

- A rendíthetetlen ólomkatona
- Lázár Ervin: Virágszemű
- Saint Exupery: A kis herceg (részlet)
- Petőfi Sándor: János vitéz
 - A három műnem, azok jellemzőinek ismerete.
 - Az elbeszélő költemény meghatározása, jellemzői.
 - Alapvető költői szóképek, rímfajták, ritmusfajták felismerése.
 - A szűkebb természeti környezet, a szülőföld, a családi kapcsolatok.
 - A tájleíró költemény jellemzői.
 - Az útleírás, úti levél, tájleírás prózában.
 - Az életkép, az idill a költészetben

- Petőfi Sándor: Szülőföldemen
- Petőfi Sándor: Az alföld
- Petőfi Sándor: Úti levelek (részlet)
- Arany János: Családi kör
- A teremtés , eredet, hagyomány motívuma
 - Alapvető történetek a görög és római mitológiából:
 - Párizs ítélete
 - Odüsszeusz kalandjai
 - Daidalosz és Ikarosz
 - Philémon és Baukisz
 - A “könyvek könyve”, a Biblia keletkezése, legfontosabb történetei.
 - A vízözön
- Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk
 - A regény cselekménye, szereplői, szerkezete.
 - Konfliktusok a regényben.
 - A fő-, és mellékszereplők jellemzése.
 - A regény fő mondanivalója, üzenete

Továbbhaladás feltételei

A tanulók tudjanak kívülről 10 verset. Legyenek képesek tanári segítséggel a tanult művekről

rövid, egyszerű tartalmi, szerkezeti és stilisztikai elemzést készíteni. Tudják pontosan meghatározni néhány mű versformáját, ritmusát, műfaját. Írásbeli szövegalkotásban, feleleteikben használják a szakkifejezéseket, értelmezéseikben váljon hangsúlyossá az esztétikai szempont. Saját szavaikkal fogalmazzák meg a véleményüket, az ítéleteiket. Egy-egy óra anyagáról, egy-egy altémáról tudjanak önállóan vázlatot készíteni, saját vázlataik alapján tudjanak felkészülni. Megbeszélések, viták alkalmával legyenek toleráns vitapartnerek, saját véleményüket tudják határozottan képviselni. Kulturáltan tudjanak kommunikálni egymással egyszerűbb kérdésekről. A tanulók tudják csoportosítani, tipizálni a meséket, a mesetípusokhoz tudjanak példaszöveget rendelni, legalább egy hosszabb vagy két rövidebb mesét tudjanak kívülről. Tudjanak különbséget tenni népmese és irodalmi mese között, tudjanak híresebb mesegyűjtőkről, gyűjteményekről vagy magyar és külföldi meseírókról. Ismerjék föl a mesék műfaji sajátosságait, tegyenek különbséget mese és valóság között, tudjanak felsorolni magyar mesehősöket. Tudják különválasztani törénelmünk valóságos hőseit tőlük. Ismerjék a népköltészet mitológiai, vallási gyökereit. Értelmesen és pontosan tudják felolvasni a szövegeket, a kívülről mondott szövegeket tisztán, tagoltan, megfelelő ritmusban tudják elmondani. Néhány fogalom jelentését ismerjék, tudják helyesen használni azokat. Olvasónaplójukban, jegyzeteikben tanári segítséggel maguk javítsák a hibáikat, legyenek képesek az órai megbeszélések alapján kiegészíteni, javítani saját munkáikat. Írásbeli munkáikban törekedjenek a pontosságra, szakszerűségre, szóbeli feladataikban a pontosságra, a helyes beszédre.

6. évfolyam

Magyar nyelv

- A tanuló igazodjon el a mindennapi páros és csoportos kommunikációs helyzetekben. Megfelelően alkalmazza a kapcsolatteremtés és a kapcsolattartás udvarias formáit, figyelje és tudja értelmezni partnerei kommunikációs nem nyelvi jeleit. Törekedjen az egyszerű, érthető, hatékony közlésre. Legyen képes mások rövidebb szóbeli üzeneteit megérteni, összefoglalni és továbbadni.
- Legyen képes egy kb. 200-250 szavas írott (szépirodalmi, dokumentum- és ismeretterjesztő) szöveg globális (átfogó) megértésére, a szövegből információk visszakeresésére. Tudja a szöveg tartalmát összefoglalni, róla önállóan vázlatot készíteni. Legyen képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban megfogalmazni.
- Tudjon a különféle írott információhordozókból az anyaggyűjtés során tanári segítséggel jegyzetet készíteni.
- Legyen képes tanári irányítással a szövegalkotáshoz anyagot gyűjteni, önállóan rövid elbeszélést, leírást és jellemzést fogalmazni saját élményei, képzelete, valamint filmek és olvasmányok alapján.
- Ismerje föl és tudja megnevezni a legáltalánosabb sajtótermékeket (napi-, hetilap, folyóirat).
- A tanuló ismerje a főbb szófajok (ige, főnév, melléknév, számnév, határozószó, igenevek, névmások, névelő, névutó, kötőszó, igekötő, kötőszó) általános jellemzőit, alaki sajátosságait. Ismerje fel őket az írott szövegekben, és tudja megnevezni őket. Ismerje és tudja alkalmazni mindennapi írásbeli alkotásaiban az ige, a főnevek (különös tekintettel a tulajdonnevek), a számnevek és melléknevek legáltalánosabb helyesírási szabályait és nyelvhelyességi tudnivalóit.
- Ismerje a szóképzés fogalmát, és tudjon néhány képzőt megnevezni és fölismerni.
- A tanuló legyen képes mások türelmes meghallgatására és véleményének rövid, kulturált megfogalmazására, álláspontjának megvédésére. Legyen képes 2-3 mondatban a mindennapi élményeiről és olvasmányai hatásáról beszélni.

- Törekedjen mások számára is érthető, nyelvtanilag igényes és helyes beszédre, megfelelő artikulációra.

Irodalom

- Memoriterek
 - Toldi 1. ének 1-6. vsz.
 - Kómíves Kelemenné 12. versszak
 - Az egriek esküje az Egri csillagokból
- A ballada jellemzői
- A legendárium
- Az allegória fogalma
- Arany János élete, művészete
- A Toldi keletkezése, mottó, cselekménye szerkezeti felépítése
- Egri csillagok keletkezése, forrásai, cselekménye- a történelmi regény fogalma
- A ballada fogalma: A walesi bárdok, Kómíves Kelemenné
- Reneszánsz, barokk, felvilágosodás, kuruc költészet – fogalmak

Továbbhaladás feltételei

A tanulók tudjanak kívülről 6-8 verset, néhány prózarészletet és egy-két drámai jelenetet. Legyenek képesek tanári segítség nélkül is a tanult művekről rövid, egyszerű tartalmi, szerkezeti és stilisztikai elemzést készíteni. Ismerjék fel néhány fontosabb mű versformáját, ritmusát, műfaját. Írásbeli szövegalkotásban, feleleteikben használják a szakkifejezéseket is, értelmezéseikben váljon hangsúlyossá az esztétikai szempont. Tágabb összefüggések figyelembevételével fogalmazzák meg véleményüket, ítéleteiket. Egy-egy óra anyagáról, egy-egy altémáról tudjanak önállóan vázlatot készíteni, saját vázlataik alapján tudjanak felkészülni. Megbeszélések, viták alkalmával legyenek toleráns vitapartnerek, saját véleményüket tudják határozottan képviselni. Érvelési kultúrájuk legyen sokágú. Tudják csoportosítani és szembeállítani az érveket. Legyenek képesek a témával adekvát területekről keresni indokokat, magyarázatokat, bizonyítékokat. Kulturáltan tudjanak kommunikálni egymással. A tanulók tudják csoportosítani, tipizálni a meséket, a mesetípusokhoz tudjanak példaszöveget rendelni, legalább egy hosszabb vagy két rövidebb mesét tudjanak kívülről.

Értelmesen és pontosan tudják felolvasni a szövegeket, a kívülről mondott szövegeket tisztán, tagoltan, megfelelő ritmusban tudják elmondani. Hangos olvasásuk legyen a szövegműfajhoz és a témához illő. Szituációs gyakorlatokban legyenek képesek a karakter megjelenítésére, a szövegmondás és játék ne váljon szét előadásukban. A legfontosabb fogalmak jelentését ismerjék, tudják helyesen használni azokat. A beszélő és elbeszélő szerepét tudják elválasztani és elbeszélő módokat tudják megkülönböztetni, a lírai beszélő szerepét tudják értelmezni. Feleleteikben és előadásaikban óvakodjanak az író és a műalkotás szövegében beszélő alak azonosításától. Olvasónaplójukban, jegyzeteikben maguk javítsák hibáikat. Írásbeli munkáik törekedjenek a pontosságra, szakszerűsége, szóbeli feladataikban a pontosságra, a helyes beszédre. Tudatosuljon bennük a divatszavak, töltelékszavak, a szlengből át vett elemek kerülésének elvárása.

7. évfolyam

Magyar nyelv

- A tanuló igazodjon el a mindennapi páros és csoportos kommunikációs helyzetekben. Megfelelően alkalmazza a kapcsolatteremtés és a kapcsolattartás udvarias formáit. Tudjon szóban és írásban rövid, mindennapi köszöntőt fogalmazni. Legyen képes háláját, köszönetét néhány összefüggő mondatban megfogalmazni, azt érthetően, kifejezően tolmácsolni.
- Figyelje és tudja értelmezni partnerei kommunikációs nem nyelvi jeleit. Törekedjen az egyszerű, érthető, hatékony közlésre. Legyen képes mások rövidebb szóbeli üzeneteit megérteni, összefoglalni és továbbadni.
- Legyen képes egy kb. 250-300 szavas írott (szépirodalmi, dokumentum- és ismeretterjesztő) szöveg globális (átfogó) megértésére, a szöveg szó szerinti jelentésén túli üzenet értelmezésére, a szövegből információk visszakeresésére. Tudja a szöveg tartalmát összefoglalni, róla önállóan jegyzetet és vázlatot készíteni. Legyen képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban és írásban megfogalmazni.
- Tudjon a különféle írott és elektronikus információhordozókból az anyaggyűjtés során adatokat gyűjteni, jegyzetet készíteni.
- Legyen képes a gyűjtött anyagot elrendezni, önállóan rövid elbeszélést, leírást és jellemzést fogalmazni saját élményei, képzelete, valamint filmek és olvasmányok

alapján. Tudja tanári segítséggel lejegyezni a felhasznált információforrások adatait.

- A tanuló ismerje a főbb szószerkezeteket (alárendelő, mellérendelő, hozzárendelő szószerkezetek), általános jellemzőiket. Ismerje fel őket az írott szövegekben, és tudja megnevezni őket. Tudja megnevezni és fölismerni a mondat részeit (alany, állítmány, tárgy, határozó, jelző), a tanult módon jelölje az egyes mondatrészeket az egyszerű mondatokban.
- Ismerje a szóalkotás legáltalánosabb módjait és azok helyesírását.
- A helyesírási segédkönyvek segítségével legyen jártas az összetett szavak helyesírásában.
- A tanuló legyen képes mások türelmes meghallgatására és véleményének rövid, kulturált szóbeli és írásbeli megfogalmazására, álláspontjának megvédésre. Legyen képes adott témában, felkészülés után, vázlat segítségével néhány perces kiselőadást tartani.
- Törekedjen mások számára is érthető, nyelvi igényes és helyes beszédre, megfelelő artikulációra.

Irodalom

- A romantika irodalmának jellemzői
- A klasszicista stílusjegyek
- A reformkor irodalma
- Berzsenyi Dániel élete, művészete (A közelítő tél, Búcsúzás Kemenes-aljától)
- Kölcsey Ferenc élete, művészete (Himnusz, Huszt – memoriter; Himnusz, Huszt, Parainesis elemzése)
- Vörösmarty Mihály élete, művészete (Szózat – memoriter; Szózat, A vén cigány, Kölcsey, Pázmán, Vashámor – műelemzés)
- A Himnusz és a Szózat összehasonlító elemzése
- Petőfi Sándor élete, művészete (A Tisza, Szeptember végén, Nemzeti dal, Föltámadott a tenger – memoriter; A Tisza, Fa leszek, Szeptember végén, A XIX. század költői – ars poética, Egy gondolat bánt engemet, Nemzeti dal, Föltámadott a tenger – verselemzés)
- Arany János élete, művészete (Nemzetőr dal, A fülemile – szatíra – műelemzés)

- Jókai Mór élete, művészete, A kőszívű ember fiai (a mű keletkezési körülményei, cselekménye, a szereplőinek a jellemzése, szerkezete)
- A novella, az elbeszélés, az anekdota műfaji jellemzői
- Mikszáth Kálmán élete, művészete, novellaelemzés: Bede Anna tartozása, A néhai bárány, A Balóthy- domínium, A pénzügyminiszter reggelije
- Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője (a mű keletkezési körülményei, cselekménye, a regény szereplőinek a jellemzése, szerkezete)
- A dráma műneme és sajátosságai
- Szigligeti Ede: Liliomfi című művének elemzése
- Fogalmazási ismeretek:
 - elbeszélés leírással
 - levél jellemzéssel
 - könyvismertetés

Továbbhaladás feltételei:

A tanulók a hetedik évfolyam végére legyenek képesek irodalmi művek önálló és közös feldolgozására, elemzésére, értelmezésére. Alakuljon ki bennük a komplex elemzés fogalma. A tanulóknak alapvető irodalmi művekről, szerzőkről, korszakokról, stílusokról legyen megfelelő ismeretük, tudásukról szóban és írásban is legyenek képesek számot adni, ugyanakkor legyenek képesek élményeik, ismereteik, tudásuk átadására, közvetítésére is. Alakuljon ki értékrendjük, amelynek rendszerében sajátos helyet jelölhetnek ki az esztétikai érzékelés során befogadott valóságelemeknek. A tanulók tudjanak különbséget tenni elsődleges és másodlagos szempontok, értékes és értéktelen, fontos és lényegtelen között. Alakuljon ki bennük egy motivált, mindenfajta kultúrára, kulturális értékre nyitott, érdeklődő befogadói attitűd. A tanulók legyenek képesek kulturáltan kommunikálni az irodalomról, ismereteiket biztosan tudják alkalmazni, vitában tudjanak együttműködni partnerükkel, partnereikkel. Tudjanak tisztán, megfelelő ritmussal, értelmes tagolással összefüggően beszélni, állításukat érvekkel támasszák alá. Tudjanak érthetően hangosan olvasni, néma olvasásuk mellett a hangos olvasás se okozzon megértési problémákat. Lírai szövegek értelmezésében, elemzésében használjanak poétikai, stilisztikai fogalmakat, az alapvető stíluseszközöket, nyelvi alakzatokat ismerjék, és elemzéseikben külön kapjon ez hangsúlyt. Ismerjenek irodalomtörténeti korszakokat, szerzői életműveket, stílusokat, irányzatokat, s tudjanak párhuzamot vonni az irodalom és más művészetek között. Ismerjenek irodalmon

belüli kapcsolódásokat, összefüggéseket, ismerjenek irodalmi, művelődéstörténeti összefüggéseket, tudjanak “egymáshoz rendelni” irodalmi alkotásokat és más művészetek műalkotásait. Tanulási, felkészülési szokásaikban váljon igénnyé a könyvtár használata, a szakkönyvek, folyóiratok olvasása. Ismerjék meg a médiaműfajok közti különbséget. Lássák át az egyes médiumok műsorstruktúráját.

8. évfolyam

Magyar nyelv

- A tanuló igazodjon el a mindennapi páros és csoportos kommunikációs helyzetekben. Megfelelően alkalmazza a kapcsolatteremtés és a kapcsolattartás udvarias formáit. Beszélgetés közben ügyeljen a párbeszéd illemszabályainak betartására. Figyelje és tudja értelmezni partnerei kommunikációs nem nyelvi jeleit. Törekedjen az egyszerű, érthető, hatékony közlésre. Legyen képes mások rövidebb szóbeli üzeneteit megérteni, összefoglalni és írásban és szóban továbbadni.
- Legyen képes egy kb. 300-350 szavas írott (szépirodalmi, dokumentum- és ismeretterjesztő) szöveg globális (átfogó) megértésére, a szöveg szó szerinti jelentésén túli üzenet értelmezésére, a szövegből információk visszakeresésére. Tudja a szöveg tartalmát összefoglalni, róla önállóan jegyzetet és vázlatot készíteni. Legyen képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban és írásban megfogalmazni.
- Tudjon a különféle írott és elektronikus információhordozókból az anyaggyűjtés során adatokat gyűjteni, jegyzetet és vázlatot készíteni. Legyen képes a helyi és az iskolai könyvtár anyagában eligazodni, tudja használni a könyvtári adatbázist egy-egy témához történő anyaggyűjtésben. Legyen képes a gyűjtött anyagot elrendezni, önállóan rövid elbeszélést, leírást és jellemzést fogalmazni saját élményei, képzelete, valamint filmek és olvasmányok alapján. Tudja lejegyezni a felhasznált információforrások adatait.
- A tanuló ismerje, és a szövegalkotásban használja a különböző mondatfajtákat. Ismerje fel és tudja megnevezni az összetett mondatokat (mellérendelő és alárendelő összetett mondatok) és azok altípusait. Törekedjen az összetett mondatok különböző fajtáinak változatos használatára a szóbeli és írásbeli szövegalkotásai során. Ismerje és

alkalmazza az írásbeli szövegalkotásban a mondatvégi, a tagmondatok, illetve mondatrészek közötti írásjeleket. A helyesírási segédkönyvek segítségével legyen jártas az idézés helyesírásában.

- Ismerje a tömegkommunikáció fogalmát, legjellemzőbb területeit.
- A tanuló legyen képes mások türelmes meghallgatására és véleményének rövid, kulturált szóbeli és írásbeli megfogalmazására, álláspontjának megvédésére. Legyen képes spontán, illetve irányított vitában kulturáltan részt venni, álláspontját megfelelő érvek, bizonyítékok segítségével megvédeni.
- Törekedjen mások számára is érthető, nyelvileg igényes és helyes beszédre, megfelelő artikulációra.

Irodalom

- A Nyugat és nemzedéke
- Ady Endre élete és művei:
 - Góg és Magóg ...
 - A magyar Ugaron
 - Párisban járt az Ősz
 - Őrizem a szemed (memoriter)
 - Dózsa György unokája
 - A föl-földobott kő (memoriter)
- Móricz Zsigmond élete és művei:
 - Hét krajcár
 - Légy jó mindhalálig-kötelező olvasmány
- Babits Mihály, Kosztolányi Mihály, Tóth Árpád egy-egy verse
- József Attila élete és művei:
 - Tiszta szívvel
 - Anyám, Mama (memoriter)
 - Születésnapomra
- Radnóti Miklós élete és művei:
 - Nem tudhatom (memoriter)
 - Tétova óda
 - Razglednicák
- A dráma műfaji jegyei
- Kertész Imre: Sorstalanság-részlet

A továbbhaladás feltételei:

A tanulók a nyolcadik évfolyam végére legyenek képesek irodalmi és más művészeti ágakba tartozó művek önálló és közös feldolgozására, elemzésére, értelmezésére. Lássák át a

kapcsolatot irodalom és képzőművészet, irodalom és zene között. Ismerjenek meg különböző művészeti ágakban felbukkanó vándormotívumokat, témákat. Legyenek képesek a szövegek, irodalmi művek strukturális és tartalmi szempontú elemzésére, az összefüggések felismerésére és értelmezésére, tudják alkalmazni a megfelelő terminusokat, azokat jól ismerjék, legyenek tisztában jelentőségükkel, szerepükkel. A tanulóknak irodalmi művekről, szerzőkről, korszakokról, stílusokról legyen megfelelő ismeretük, tudásukról szóban és írásban is legyenek képesek számot adni, ugyanakkor legyenek képesek élményeik, ismereteik, tudásuk átadására, közvetítésére is. Figyeljenek fel a művek jelentésének változására az egyén életén belül és különböző korokra való tekintettel is. Tudjanak róla, hogy minden műalkotásnak több olvasata van. Legyenek képesek önállóan különböző műfajú szövegek alkotására, legyenek képesek az irodalomról, művészetekről alkotott írásaikban a szabatos, pontos fogalmazásra, ismereteiket felhasználva, alkalmazva fogalmazzák meg önálló gondolataikat, ítéleteiket, kritikai észrevételeiket. Az általános, egyetemes erkölcsi-etikai és esztétikai értékek mentén alakítsák ki saját értékrendjüket, alakítsák egyéni ízlésüket. Legyenek képesek a saját és az általános értékek között megfelelő egyensúlyt teremteni., véleményüket, bírálatukat ezek összhangjában alakítsák ki. Tudjanak tisztán, megfelelő ritmussal, értelmes tagolással összefüggően beszélni, állításaikat érvekkel támasszák alá. Tudjanak érthetően hangosan olvasni, néma olvasásuk mellett a hangos olvasás se okozzon megértési problémákat. Legyenek képesek többféle elbeszélő módban és többféle elbeszélői műfajban önálló szövegalkotásra. Legyenek tisztában alapvető verstani kategóriákkal, ismerjék a különböző ritmusrendszereket. Ismerjenek irodalmon belüli kapcsolódásokat, összefüggéseket, ismerjenek irodalmi, művelődéstörténeti összefüggéseket, tudjanak “egymáshoz rendelni” irodalmi alkotásokat és más művészetek műalkotásait. Legyenek rutinosak az internet használatában. Legyenek képesek adatokat keresni a világhálón.

2. Angol nyelv

5. évfolyam

I. félév

Témakörök

- Bemutatkozás, mások bemutatása
- ABC, betűzés
- Testrészek
- Tulajdonságok, érzelmek

- Család
- Öltözködés
- Iskola
- Utasítások, tiltások

Nyelvtani fogalomkörök

- A létige alakjai (állító, tagadó, kérdő)
- Melléknevek
- Can/Can't használata
- Kérdőszavak
- Have got/ Has got
- Birtokos szerkezet ('s)
- Jelzői birtokos névmások
- Must, mustn't
- Főnevek többes száma (rendhagyó többes szám)
- Folyamatos jelen idő

II. félév

Témakörök

- Napirend
- Szabadidő, szórakozás
- Sport
- Város, bevásárlás
- Étkezés
- Idő, időjárás
- Természet, állatok
- Otthon
- Környezetvédelem
- Ünnepek

Nyelvtani fogalomkörök

- Egyszerű jelen
- Gyakoriságot kifejező határozószók
- Időpont kifejezése
- Számok 20-100-ig
- Some, any
- There is, there are

- Megszámlálható és megszámlálhatatlan főnevek
- Sorszámnevek
- Dátum kifejezése
- Térbeli viszonyok, elöljárósók

6. évfolyam

I. félév

Témakörök

- Üdvözlés, bemutatkozás, mások bemutatása
- Iskola, barátok
- Család, otthon
- Természet, állatok
- Napirend
- Szabadidő, szórakozás
- Sport

Nyelvtani fogalomkörök

- Személyes információ adása/kérése
- Birtoklás kifejezési formái
- Főnevek többes száma (rendhagyók is)
- Névelők : határozott/határozatlan
- Kérdőszók (Who?What?Where?How?)
- Egyszerű jelen idő
- Tetszés/nem tetszés kinyilvánítása
- Preferencia kifejezése
- Gyakoriságot kifejező határozósók
- Mutató névmások
- Térbeli, időbeli viszonyok, elöljárósók

II. félév

Témakörök

- Otthon
- Étkezés

- Város, bevásárlás
- Egészséges életmód
- Öltözködés
- Idő, időjárás
- Évszakok, hónapok
- Ünnepek, szokások

Nyelvtani fogalomkörök

- Folyamatos jelen idő
- Segédigék
- Megszámlálható és megszámlálhatatlan főnevek
- Mennyiségi viszonyok (some, any, a bottle of)
- Kérdőszók (How much? How many?)
- Programjavaslat (let's)
- Kínálás és javaslat, mint kommunikációs eszköz
- Engedélykérés
- Sorszámnevek
- Keltezés

7. évfolyam

I. félév

Témakörök

- Üdvözlés, bemutatkozás/bemutató
- Személyleírás
- Család, otthon
- Napirend
- Szabadidő, hobbi, szórakozás
- Nyaralás
- Földünk és környezetünk
- Múltunk és jövőnk

Nyelvtani fogalomkörök

- Személyes információcsere
- Egyszerű jelen idő

- Gyakoriságot kifejező kérdőszó (How often?)
- Névmások (személyes, jelzői birtokos, önálló birtokos, határozatlan)
- Folyamatos jelen idő
- Egyszerű múlt idő
- Rendhagyó igék` (2.alak)
- Múltbeli időhatározók
- Jövőbeli tervek : going to
- Melléknevek fokozása
- Hasonlítás
- Kötelezettség és tiltás (must/mustn't)
- Kötőszók (and, but, or, because)

II. félév

Témakörök

- Híres emberek
- Város, bevásárlás
- Utazás, pihenés
- Környezetvédelem
- Egészség és betegség
- Tudomány és technika

Nyelvtani fogalomkörök

- Folyamatos múlt idő
- Múltbeli szokások kifejezése : used to
- Képesség kifejezése múlt időben : could
- Udvarias kérés, szívesség megfogalmazása : Can/Could/May/Might
- Javaslattétel : Let's.../How about../Why don't we..
- Irányok, helymeghatározás

8. évfolyam

I. félév

Témakörök

- Iskola, barátok
- Pályaválasztás
- Család, otthon

- Természet, állatok
- Média, kommunikáció
- Öltözködés, divat
- Művészet, zene

Nyelvtani fogalomkörök

- Jövőidejűség: will
- Egyszerű jelen idő
- Folyamatos jelen idő
- Egyszerű vs. Folyamatos jelen
- Hasonlítás
- Rendhagyó igék (3. alak)
- Befejezett jelen idő
- Időhatározók (ever, never, before, just..)
- How long? For, since
- Egyszerű múlt idő vs. Befejezett jelen idő

II. félév

Témakörök

- Szabadidő, sport, szórakozás
- Város, bevásárlás
- Egészséges életmód
- Utazás, pihenés
- Idő, időjárás
- Vakáció, nyaralás

Nyelvtani fogalomkörök

- Tanácsadás: should/shouldn't
- A főnevek megszámlálhatósága
- Mennyiség jelzők (lots of ,a little,a few..)
- Vonatkozó névmások (who/which/that)
- Vonatkozó mellékmondatok
- Tiltás, kötelezettség kifejezése : Must/ Have to
- Vonzatos igék
- Feltételes mód I. (Conditional I)

- Infinitive

- Gerund

3. Matematika

5. évfolyam

Első félév

Műveletek természetes számokkal:

- összeadás
- kivonás
- szorzás, osztás 10-zel, 100-zal, 1000-rel is
- műveletek sorrendje

Mértékegységek: hosszúság, tömeg, idő

Téglalap, négyzet kerülete, területe

Második félév

Törtszámok:

- értelmezése (rajzon, színezéssel), egyszerűsítés, bővítés
- egyenlő és különböző nevezőjű törtek összeadása és kivonása
- tört szorzása, osztása természetes számmal

Háromszög szerkesztése

Szögek fajtái, mérése

Koordinátarendszer, grafikonok

Tizedes törtek:

- összeadás
- kivonás
- szorzás, osztás természetes számmal, illetve 10-zel, 100-zal, 1000-rel is

Egész számok:

- ellentett, abszolút érték
- összeadás, kivonás

6. évfolyam

Első félév

Hatványozás

Oszthatóság

- oszthatósági szabályok: 2,3,4,5,6,8,9,10,25,100,125,1000-rel
- legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös keresése
- prímszámok, összetett számok

Egész számok

Racionális számok:

- összeadás
- kivonás
- szorzás
- osztás

Második félév

Tengelyes szimmetria:

- merőleges egyenesek szerkesztése
- szögfelező szerkesztése, szögmásolás
- adott nagyságú szögek szerkesztése

Arányosság:

- egyenes arányosság
- fordított arányosság
- arány, arányos osztás

Százalékszámítás:

- százalékérték
- százalékalap
- százalékláb kiszámítása

7. évfolyam

Első félév

Racionális számok

Műveletek racionális számokkal

Arányossági következtetések

Százalékszámítás

Hatványozás, műveletek azonos alapú hatványokkal

Második félév

Függvények ábrázolása

Lineáris függvények

Tengelyes és középpontos tükrözés

Négyszögek (paralelogramma, trapéz)

Síkidomok, sokszögek

Háromszögek szerkesztése

Speciális négyszögek

Hasáb származtatása, hálója, felszíne, térfogata

Henger származtatása, hálója, felszíne, térfogata

8. évfolyam

Első félév

Halmazok, halmazműveletek

Hatványozás, számok normálalakja

Prímtényezős bontás, legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös keresése

Műveletek racionális számokkal

Négyzetelmélet, négyzetgyökvonás

Arányosság, egyenes és fordított arányosság

Százalékszámítás

Háromszögek szerkesztése, nevezetes vonalai

Pitagorasz tétele

Második félév

Négyszögek

Testek hálója, felszíne, térfogata

Algebrai kifejezések

Egyenletek megoldása

Egybevágósági transzformációk

Hasonlóság

4. Bibliaismeret

5. évfolyam

1. félév:

- A tanuló ismerje a Biblia főbb jellemzőit! (keletkezése, részei, szerkezete)
- A tanult bibliai történeteken keresztül ismerje Istent, mint Teremtő, mint Gondviselő, mint Megbocsátó Atyát!
- Ismerje a következő bibliai történeteket: Jézus születése, halála és feltámadása! Tudja megfogalmazni az advent, a karácsony, a nagypéntek és a húsvét lényegét!

2. félév:

- Ismerje a tanult bibliai történeteket: Dávid és Góliát, A jó pásztor története!
- Tudja, kik a következő bibliai személyek? Bemérintő János, Zákeus, Nőé, Ábrahám, Jákób, József, Mózes, Dávid.
- A „Mi Atyánk”, az 1. Tim. 3:16-17; a Zsid. 13:8 és az 1. Sám. 16:7/b memoriter szintű ismerete
- Életkorának megfelelően definiálja a következő fogalmakat: bűn, hit, Krisztus, szeretet!

6. évfolyam

1. félév:

- A megismert bibliai történeteken keresztül a tíz parancsolat ismerete!
- Ismerje Káin és Ábel történetét, valamint Salamon ítéletének történetét!
- A tíz parancsolat (2. Mózes 20:2-17) memoriter szintű ismerete!

2. félév:

- Ismerje a következő bibliai személyeket: Illés próféta, Elizeus próféta, Pál apostol!
- Életkorának megfelelő szinten, a megismert bibliai történetek alapján tudja megfogalmazni a virágvasárnap és a pünkösöd, mint keresztény ünnepek lényegét!
- A Példabeszédek 9:10. valamint az ApCsel 1:8. memoriter szintű ismerete!

7. évfolyam

1. félév:

- Ismerje a tanult királyok és próféták történetét!
- Ismerje Pál apostol leveleit!
- A Példabeszédek 16:6. valamint a Szeretet himnusza (1. Kor. 13:1-8) memoriter szintű ismerete!

2. félév:

- A Zsoltárok könyvéből a tanultak ismerete!
- A 23. zsoltár memoriter szintű ismerete!
- A tanult levelek ismerete a Bibliából!
- Életkorának megfelelően definiálja a következő fogalmakat: kegyelemből való üdvösség, alázat, felettes hatalmaknak való engedelmisség, zsoltár!
- A Jelenések könyvének életkornak megfelelő szintű ismerete!

8. évfolyam

1. félév:

- A tanuló rendelkezzen kellő önismerettel! Ismerje saját személyiségét, Istentől kapott értékeit!
- Tudja megfogalmazni az egyház és a gyülekezet közötti különbséget, az úrvacsora, az istentisztelet, a bemenítés lényegét!

2. félév:

- A tanult bibliai könyvek életkornak megfelelő szintű ismerete!
- Életkorának megfelelően definiálja a következő fogalmakat: szabad akarat, újjászületés, tanítványság!
- A Krisztus himnusz, (Filippi levél 2:2-11) a Példabeszédek 1:2-9; valamint a 2 Péter 2:9-10; és a 127. zsoltár memoriter szintű ismerete!

5. Református hit- és erkölcsstan

5. évfolyam

I. félév:

- A tanult bibliai történetek alapján a tanuló ismertesse a következőket:
- TEREMTÉS: Isten szeretete – az ember engedetlensége, Babel tornya
- Illés
- Naamán
- Jónás
- Három ifjú a tüzes kemencében
- Dániel
- Ünnepeink: Advent, Karácsony
- Aranymondások, énekek

II. félév:

- Keresztelő János története
- Jézus megkeresztelése
- Jézus megkísértése
- Máté elhívása
- Jézus példázatai: magvető, igazgyöngy, kősziklára épített ház
- Húsvét: Jézus megmossa tanítványai lábát, Júdás árulása, Jézus és Tamás
- Pünkösd: az első keresztyén gyülekezet
- Saulból Pál, a pogányok apostola
- Aranymondások, énekek

6. évfolyam

I. félév:

- A tanult bibliai történetek alapján mondja el a tanuló: a BIBLIA fogalmát
- A tanult bibliai történetek alapján beszéljen a tanuló: a 10 PARANCSOLAT-ról
- Reformáció
- Advent, Karácsony: Az Ige testté lett
- Aranymondások, énekek

II. félév:

- Jézus tanításai: a NAGY PARANCSOLAT!
- A tanult bibliai történetek alapján beszéljen a tanuló a következő témákról: Szeretet, megbocsátás, hála.
- Nagycsütörtök, Nagypéntek, Húsvét, Pünkösd: az első gyülekezet
- Apostoli Hitvallás
- Aranymondások, énekek

7. évfolyam

I. félév:

- Isten megszólít a Szentírásban: a biblia útja az emberhez
- A tanult bibliai történetek alapján mondja el a tanuló: Ézsaiás és Jeremiás elhívását
- A tanult bibliai történetek alapján mondja el a tanuló, hogyan tanít Jézus az életről
- Reformáció

- Advent, Karácsony: Mária éneke
- Aranymondások, énekek.

II. félév:

- Hitvallók: István vértanú, Pál apostol útjai, gályarabok, protestánsok küzdelmei
- Keresztyén felekezetek ismertetése
- Diakónia
- Nagypéntek- Húsvét: Jézus megkenetése, Jézus és Mária
- Püünkösöd: Péter és Kornéliusz
- Aranymondások, énekek.

8. évfolyam

I. félév:

- Keresztyén önismeret: Jézus tükröt tart elénk: Péter apostol, Mária és Márta
- Jézus tanítása: a talentumok példázata
- Református hitvallásunk (5 REFORMÁTORI ALAPELV)
- Ünnepeink: Advent- Karácsony
- Aranymondások, énekek.

II. félév:

- A tanult bibliai történetek alapján beszéljen a tanuló Jézus tanításairól: a gazdag ifjú, a búza és a konkoly, a templom megtisztítása, a samáriai asszony, só és világosság.
- Ünnepeink: Böjt - Nagypéntek – Húsvét - Püünkösöd
- Aranymondások, énekek.

6. Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

5. évfolyam

1. Az őskori ember

- o Az ember ősenek kiemelkedése az állatvilágból.
- o A zsákmányoló ember foglalkozásai, eszközei, életmódjának fő jellemzői.
- o A termelő ember foglalkozásai, eszközei, életmódjának fő jellemzői.

2. Az ókori keleti kultúrák

- Az ősi Mezopotámia és a Babiloni Birodalom.
- Az ókori Egyiptom gazdasága és társadalma.
- Az ókori India és Kína.
- Kis népek az ókori Keleten.

3. Az ókori Hellász története

- A görög törzsek megtelepedése és életmódja.
- Az ókori görögök vallása és az olimpiák.
- Az ókori Athén és Spárta.
- A görög-perzsa háborúk története.
- Nagy Sándor birodalma.

4. A Római Birodalom története

- A világbirodalom kialakulása.
- A pun háborúk története.
- Királyság, köztársaság és császárság Rómában
- Róma és a provinciák.
- Mindennapi élet az ókori Római Birodalomban.
- A népvándorlás és a Nyugatrómai Birodalom bukása.

5. A korai középkor története Európában és Magyarországon

- A feudális gazdaság és társadalom kialakulása.
- A hűbériség és a lovagok élete.
- Gazdálkodás a feudális nagybirtokokon.
- A feudális egyház hatalma.
- A középkori városok kialakulása.
- Kézművesipar és kereskedelem a középkorban.
- Honfoglalás és letelepedés.
- Államalapítás: I. István uralkodása.
- I. László és Könyves Kálmán uralkodása.
- Az Aranybulla.
- IV. Béla uralkodása és a tatárjárás.

A továbbhaladás feltételei az 5. évfolyam végén:

A diák tudjon különbséget tenni a történelem forrásai (tárgyi, írásos, szóbeli) között. Tudja, hogy a tanult történetek közül melyik történt előbb, melyik később, mennyivel – a kerettantervben megadott lépték szerint. Tudja, hogy az egyes történetek eseményeihez milyen nevek, helyszínek kapcsolhatók. Tudjon tanult történetet elmondani kérdések alapján a kerettantervben megjelölt fogalmak felhasználásával. Tudja a tanult történetek eseményeinek helyszíneit különbözőléptékű térképeken megmutatni. Tudjon kérdéseket feltenni a tanult történetekhez. Tudjon különbséget tenni a történetek mesei és valóságos eseményei között. Tudjon elvégezni egyszerű kronológiai számításokat.

6. évfolyam

1. A virágzó középkor Magyarországon

- . Károly Róbert és Nagy Lajos reformjai.
- . Zsigmond a császár és király.
- . Hunyadiak a magyar történelemben.
- . A középkori Magyarország bukása.

2. A világ és Európa a kora újkorban

- . Nagy földrajzi felfedezések hatásai.
- . Reformáció és ellenreformáció.
- . Polgári forradalom Angliában.
- . A felvilágosodás
- . Az USA születése

3. Magyarország a kora újkorban

- . A három részre szakadt ország élete.
- . Erdélyi fejedelemség aranykora.
- . Habsburg és török ellenes harcok.
- . Rákóczi-szabadságharc.
- . Mária Terézia és II. József abszolutizmusa.

4. A forradalmak és a polgárosodás kora Európában

- . A Nagy Francia Forradalom.
- . Napóleon tündöklése és bukása.
- . Az ipari forradalom.

5. A polgárosodás kora Magyarországon

- . A reformkor.

. Széchenyi István és Kossuth Lajos politikai pályája.

6. Az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc

. Március 15-e Pest-Budán.

. Támadás az alkotmányos Magyarország ellen.

. A dicsőséges tavaszi hadjárat, és a szabadságharc bukása.

Követelmények a 6. évfolyam végén:

- Az egyetemes emberi értékek elfogadása ókori, középkori és kora újkori egyetemes és magyar kulturális értékek élményszerű megismerésével. A családhoz, a lakóhelyhez, a nemzethez való tartozás élményének személyes megélése.
- A történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. a munka értékteremtő ereje) és egyszerű, átélhető erkölcsi tanulságok azonosítása.
- Az előző korokban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak felidézése.
- A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek fejlesztik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását.
- Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli.
- Tudja, hogy az egyes népeket főleg vallásuk és kultúrájuk, életmódjuk alapján tudjuk megkülönböztetni.
- Ismerje fel, hogy a vallási előírások, valamint az államok által megfogalmazott szabályok döntő mértékben befolyásolhatják a társadalmi viszonyokat és a mindennapokat.
- Tudja, hogy a történelmi jelenségeket, folyamatokat társadalmi, gazdasági tényezők együttesen befolyásolják.
- Tudja, hogy az emberi munka nyomán elinduló termelés biztosítja az emberi közösségek létfenntartását.
- Ismerje fel a társadalmi munkamegosztás jelentőségét, amely az árutermelés és pénzgazdálkodás, illetve a városiasodás kialakulásához vezet.
- Tudja, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és eltérő vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat.

- Tudja, hogy az eredettörténetek, a közös szokások és mondák erősítik a közösség összetartozását, egyben a nemzeti öntudat kialakulásának alapjául szolgálnak.
- Tudja, hogy a társadalmi, gazdasági, politikai és vallási küzdelmek számos esetben összekapcsolódnak.
- Ismerje fel ezeket egy-egy történelmi probléma vagy korszak feldolgozása során.
- Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes a korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni.
- Legyen képes a történetek a feldolgozásánál a tér- és időbeliség azonosítására, a szereplők csoportosítására fő- és mellékszereplőkre, illetve a valós és fiktív elemek megkülönböztetésére. Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges kulcsszavakat, cselekedeteket.
- Legyen képes a tanuló történelmi ismeretét meríteni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából.
- Legyen képes emberi magatartásformák értelmezésre, információk rendezésére és értelmezésére, vizuális vázlatok készítésére.
- Legyen képes információt gyűjteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényegét kiemelő jegyzetet.
- Képes legyen szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani.
- Ismerje az időszámítás alapelemeit (korszak, évszázad, évezred) tudjon ez alapján kronológiai számításokat végezni. Ismerje néhány kiemelkedő esemény időpontját
- Legyen képes egyszerű térképeket másolni, alaprajzot készíteni. Legyen képes helyeket megkeresni, megmutatni térképen, néhány kiemelt jelenség topográfiai helyét megjelölni vaktérképen, valamint távolságot becsülni és számítani történelmi térképen.
- Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére.

7. évfolyam

1. A polgári Európa létrejötte

- Az ipari forradalom első szakasza.
- Oroszország a XVIII. században: I. Péter cár reformjai.
- Az észak-amerikai függetlenségi háború története.

- A nagy francia forradalom fő eseményei.
- Napóleon császársága.

2. Magyarország története a XVIII-XIX. században

- Mária Terézia és II. József uralkodása.
- A magyar jakobinus mozgalom.
- Széchenyi István és Kossuth Lajos reformtervei.
- A törvényhozás menete a reformkorban, reformországgyűlések.
- Politikai küzdelmek 1847-ben.

3. Forradalom és szabadságharc

- Polgári forradalom Pest-Budán 1848. márc. 15.
- Az áprilisi törvények.
- A szabadságharc kitörése.
- A téli hadjárat.
- A tavaszi hadjárat.
- A szabadságharc bukása.
- Megtorlás és Haynau-rémuralma.
- A Bach-rendszer és a kiegyezés.

4. Európa és a világ a XIX. században

- A gyáripár kialakulása és jellemzői.
- Az ipari forradalom második szakasza.
- A szabad versenyes és a monopolkapitalizmus jellemzői.
- Az olasz és a német egység létrejötte.
- Polgárháború az USA-ban.

5. A tőke kivétel és a gyarmatosítás. Az I. világháború története

- Katonai szövetségek kialakulása a világháború előtt.
- A háború kitörése: a sarajevói merénylet.
- A világháború első szakasza.
- A tömegek és a gépek háborúja.
- A világháború vége: a Központi Hatalmak veresége.

A továbbhaladás feltételei a 7. évfolyam végén:

Készítsen önállóan vázlatot az adott témáról. A diák tudjon beszámolót, kiselőadást tartani adott történelmi témáról, megadott ismeretterjesztő irodalom alapján. Tudjon egyszerű történelmi tárgyú táblázatokat, grafikonokat, diagramokat értelmezni néhány mondatban. Tudjon egyszerűbb forrásokat értelmezni tanári segítséggel. Ismerje az egyes történelmi korok, korszakok nevét és sorrendjét, ismerje egy-egy korszak fontosabb jellemzőit. Tudja, hogy a kerettantervben szereplő személyeknek mi volt a jelentőségük az adott időszakban. Tudja térben és időben elhelyezni az egyes korszakok fontosabb eseményeit. Tudja összehasonlítani különböző időszakok térképeit. Legyen képes egy-egy ország területváltozásait térképről leolvasni. Tudja megállapítani, hogy a magyar és egyetemes történelem megjelölt személyei közül kik voltak kortársak.

8. évfolyam

1. Európa és a világ története a két világháború között

- A Párizs-környéki békék
- A fasizmus kialakulása Olaszországban.
- A nagy gazdasági világválság jellemzői.
- A válság megoldásának demokratikus módja az USA-ban.
- A fasizmus kialakulása Németországban.
- Kommunista diktatúra a Szovjetunióban.
- Útban a háború felé: 1936-39 eseményei.

2. Magyarország története a két világháború között

- Az őszirózsás forradalom
- A kommunista államcsíny-a tanácsköztársaság 133 napja.
- A fehérterror és a Horthy-korszak kialakulása.
- A bethleni konszolidáció intézkedései.
- A gazdasági világválság hatása Magyarországon.
- Magyarország 1936-38 között.

3. A II. világháború története

- A háború kitörése, Lengyelország német megszállása.
- Hitler nyugat-európai hadjárata.
- Német támadás a Szovjetunió ellen.

- Az USA hadba lépése.
- Fordulat a háború menetében.
- A normandiai partraszállás eseményei.
- Európa felszabadítása a német megszállás alól.
- A csendes-óceáni háború vége.
- Magyarország részvétele a II. világháborúban.

4. Európa és a világ története a II. világháború után

- A II. világháborút lezáró békeszerződések, az ENSZ megalakulása.
- A hidegháború kialakulása és „forró” pontjai.
- A gyarmati rendszer végleges felszámolása, a harmadik világ országai.
- A fegyverkezési verseny és az enyhülés folyamata.
- Kommunista diktatúrák Kelet-Európában.
- A globalizálódó világ: az Európai Unió kialakulása, működése.

5. Magyarország története 1945 után

- Az ország felszabadítása a német megszállás alól és a szovjet megszállás.
- A koalíciós kormányzás időszaka: 1945-48.
- A fordulat éve, 1948.
- A kommunista diktatúra kiépítésének folyamata: a Rákosi-korszak.
- Forradalom és szabadságharc 1956-ban.
- A puha diktatúra időszaka, a Kádár-korszak.
- A rendszerváltás időszaka: 1989-90.

A továbbhaladás feltételei a 8. évfolyam végén:

A diák tudjon önálló könyvtári munka alapján kiselőadást tartani. Tudja, mi történt Európában a régiókban a magyar történelem egy-egy kiemelkedő eseménye idején. Legyen képes összefüggéseket találni a történelmi események és a technikai-gazdasági fejlődés legfontosabb állomásai között. Tudja a XX. századi magyar és egyetemes történelem legfontosabb fordulópontjait, idejét. Tudja ismertetni a demokráciák és diktatúrák legjellemzőbb vonásait. Legyen képes néhány jelentős eseményhez kapcsolódó forrást összehasonlítani. Ismerje a mai Magyarország közjogi és politikai rendszerének alapelemeit. Környezetének, lakóhelyének fontos történelmi eseményeit el tudja helyezni a köztörténet folyamában.

7. Természetismeret

5. évfolyam

- Legyenek képesek konkrét természeti formák, tárgyak, élőlények és egyszerű jelenségek, folyamatok megfigyelésére, tapasztalatainak rögzítésére élőszóban, rajzban és írásban. Tudják felidézni a természeti és az ember által létesített környezetre vonatkozó konkrét, szemléletes képi tartalmakat. E képzetek alapján tudjanak ítéleteket alkotni, következtetéseket levonni.
- Legyenek képesek a leggyakoribb térképjelek alapján elemi térképhasználatra. Fogalmazzák meg milyen az aktuális időjárás. Tudják a tanult mértékegységek alkalmazásával a vizsgált jelenségeket mennyiségileg is jellemezni, és a mért adatokat értelmezni. Tudják megkülönböztetni a különböző halmazállapotokat és értsék azok változásait. Jellemezzék az évszakokat időjárásuk szerint. Ismerjék az időjárást kialakító legfontosabb tényezőket. Jellemezzék éghajlatunkat. Ismerjék az időjárási események és a felszín változása közötti összefüggéseket.
- Ismerjék fel a megfigyelt táj legfontosabb felszínformáit. Tudják értelmezni az egyszerű felszínformákat kialakulásuk szerint. Tudjanak jellemző tulajdonságokat mondani megfigyelt kőzetmintákról. Ismerjék fel az emberek földrajzi környezetet veszélyeztető tevékenységét. Értsék meg, hogy a környezet állapotának romlásáért az emberek a felelősek.
- Tudják megkülönböztetni leggyakoribb gyümölcsöket, zöldségnövényeinket. Megfigyelt tulajdonságaik alapján jellemezzék azokat. Ismerjék a táplálkozásunkban betöltött szerepüket.
- Ismerjék fel a települési környezet leggyakrabban előforduló állatait és a háziállatokat. Legyenek tisztában az állatvédelem jelentőségével, erkölcsi szabályaival.

6. évfolyam

Tudjanak a konkrét környezeti jelenségekből általánosítani, elvonatkoztatni. Ismerjék fel

- és értsék meg a vizsgált jelenségekben, folyamatokban megmutatkozó oksági kapcsolatokat, összefüggéseket, törvényszerűségeket. Legyenek képesek alapvető méréseket elvégezni és a mért adatokat értékelni. Ismerjék fel ezek közül azokat, amelyek veszélyesek lehetnek, tudják elkerülni azokat! Bemutatás után legyenek képesek egyszerű kísérleteket fegyelmezetten és a balesetvédelmi, érintésvédelmi, tűzvédelmi szabályok betartásával megismételni, a tapasztalt jelenségeket elmondani.
- Elemi szinten tájékozódjanak a térképen és a földgömbön a fokhálózat segítségével. Használják a térképet egyszerű földrajzi ismeretek megszerzésére, tudjanak adatokat leolvasni a domborzati és vízrajzi térképekről. Tudják felsorolni a kontinenseket és óceánokat. Legyenek egyszerű, szemléletes képzeitek a földrajzi övezetekről.

8. Fizika

7. évfolyam

I. félév

Testek, folyamatok mérhető tulajdonsága

- Hosszúságmérés, térfogatmérés, a tömeg mérése, sűrűség, az idő mérése, óratípusok.

Hőmérséklet, halmazállapot

- A hőmérséklet mérése, hővezetés, hőáramlás, hőszigetelés, olvadás, fagyás, párolgás, forrás, lecsapódás. A termikus kölcsönhatás.

A hang, hullámmozgás a természetben

- A hangkeltés, a hallás, a fül, a hang terjedése, a magas és mély hangok, hullámok a természetben.

A fény

- A fény terjedése és visszaverődése, gömbtükrök, a fény törése, lencsék, prizmák, a látás, optikai eszközök, színek, légköri jelenségek, a fény mint elektromágneses hullám.

II. félév

- Az energia Az energia, energiaforrások, energiaigények, az energiafogyasztás környezeti hatásai, gépek.

Járművek mozgásának vizsgálata

- A járművek mozgásának jellemzése, mozgások grafikus ábrázolása, egyenletes mozgás, egyenletesen változó mozgás, a körmozgás jellemzői.

Kölcsönhatások

- Az erő, az erő fajtái, az erő sebességváltoztató hatása, a nyomás, a légnyomás, a hidrosztatikai nyomás, közlekedőedények, hajszálcsövesség, Arkhimédész törvénye, úszás, lebegés, merülés.

8. évfolyam

I. félév

Elektromos alapjelenségek. Áramerősség, feszültség

- Az anyag részecskéinek szerkezete, a testek elektromos állapota, az elektromos áram, az áramerősség, az elektromos áramkör, a fogyasztók soros és párhuzamos kapcsolása, az elektromos feszültség.

Az elektromos ellenállás. Az egyenáram hatásai

- Az elektromos ellenállás, Ohm törvénye, a vezeték elektromos ellenállása, több fogyasztó az áramkörben, az egyenáram hatásai, az elektromos munka és teljesítmény kiszámítása.

II. félév

Az elektromágneses indukció. A váltakozó áram

- Az elektromágneses indukció, a váltakozó áram, a transzformátor, az elektromos távvezetékrendszer, az elektromos áram hatásainak néhány gyakorlati alkalmazása.

Fénytan

- A fény tulajdonságai, fényvisszaverődés síktükörről, fényvisszaverődés gömbtükörről, a fénytörés, fénytani lencsék, optikai eszközök, a színek.

9. Kémia

7. évfolyam

A tanuló sorolja fel az atomot felépítő elemi részecskéket, tudja, hogy a protonok és az elektronok száma azonos a semleges atomban. Alkalmazza a periódusos rendszerben való elhelyezkedés és az atom protonszáma közti összefüggést. Nevezze meg a tanult atomokat, ionokat, molekulákat és tudja felírni kémiai jelüket. Használja a molekulamodellt a tanult molekulák bemutatására. Ismerje fel a tanult anyagokat tulajdonságaik alapján. Az elvégzett tanulókísérleteket szóbeli utasítás vagy leírás alapján szakszerűen mutassa be. Tudja, hogy a megismert anyagoknak, változásoknak mi a szerepük a mindennapi életben, ismerje helyes alkalmazásukat, környezet- és egészségkárosító hatásukat. Legyen képes a tanult anyagok összetétel szerinti csoportosítására. Ismerje az égés folyamatának lényegét, mindennapi jelentőségét, feltételeit, veszélyeit, a helyes magatartásformát tűz esetén. Társítson minél több hétköznapi példát a tanultakhoz. Legyen képes egyszerű tudományos népszerűsítő irodalmi részlet értelmezésére, lényegének elmondására.

8. évfolyam

A tanuló a tanult elemek helyét ismerje fel a periódusos rendszerben. Néhány fontos tulajdonság említésével mutassa be a tanult elemeket, vegyületeket, írja fel kémiai jelüket. Használja a molekulamodellt a tanult molekulák bemutatására. Értelmezze a kémiai reakció lényegét (kiindulási anyagok és termékek megadása) az elvégzett kísérletek alapján. Sorolja be a megismert anyagokat a megfelelő anyagcsoportokba, a kísérleti úton is megismert változásaikat, reakcióikat a megfelelő típusba (egyesülés, bomlás). Társítson minél több hétköznapi példát a tanultakhoz. Leírás alapján mutassa be a tanulókísérleteket, ezek során használja szakszerűen a laboratóriumi eszközöket. Alkalmazza a kémiai biztonságról szóló törvénynek az elvégzett kísérlet anyagaira vonatkozó előírásait. Tudja, hogy a megismert anyagoknak, változásoknak mi a szerepük a mindennapi életben, ismerje helyes alkalmazásukat, környezet- és egészségkárosító hatásukat. Érzékszervvel megfigyelhető tulajdonságaik alapján azonosítsa a köznapiban is fontos szervesanyagokat. Használati utasítás alapján szakszerűen dolgozzon a háztartási vegyszerekkel, a mindennapi életben használt oldatokkal. Sorolja fel a természetes vizek összetevőit. Ismerje fel az egészségét, a környezet épségét veszélyeztető jelenségeket, problémákat saját környezetében. Sorolja fel a levegő és a természetes vizek szennyezéseit. Legyen képes egyszerű tudományos leírás önálló értelmezésére, felhasználására.

10. Biológia- Egészségtan

7. évfolyam

- Ismerjék az életközösségek legjellemzőbb, táplálékláncot alkotó fajainak nevét, külső felépítését, életmódját.
- Tudjanak egy-egy táplálékláncot összeállítani a különböző életközösségek megismert élőlényeiből.
- Legyenek képesek kiemelni és összehasonlítani a különböző tájakon élő növények és állatok lényeges ismertetőjegyeit.
- Mondjanak egy-két példát a különböző életközösségek élőlényeinek testfelépítése és környezete közötti összefüggésre.
- Legyenek tisztában azzal, hogy a természetes életközösségek védelme az egész földi élet számára létfontosságú. Észleljék, ha környezetük állapota romlik, és legyen igényük annak megakadályozására.
- Ismerjenek példákat a különféle életközösségek károsításának módjára és annak megakadályozására.
- Ismerjék, hogyan kell az élőlényeket hasonló tulajdonságaik alapján rendszerezni, csoportosítani.
- Legyenek képesek a megfigyeléseik, vizsgálódásaik során nyert tapasztalatok értelmezésére.

8. évfolyam

- Tudják felsorolni az egyes életműködések szervrendszereinek fő részeit és ismerjék ezek működésének lényegét.
- Legyenek jártasak abban, hogy testükkel, életműködésükkel kapcsolatos ismereteket tudjanak szerezni a népszerűsítő művekből, és tudásuknak megfelelő szinten legyenek képesek az információk kritikus értékelésére.
- Tudják az emberi életszakaszok főbb testi, lelki és viselkedésbeli jellemzőit felsorolni.
- Tudatosuljon bennük, hogy az ivarszervek nem azonos ütemben fejlődnek a többi szervrendszerrel, a korai szexuális élet ártalmas lehet.
- Értsék meg, hogy az egyes emberek egyedfejlődése különböző ütemű, ezért az azonos életkorúak között is lehetnek olyan jelentős fejlettségbeli különbségek, amelyek mégsem kórosak. Legyenek toleránsak a más ütemben fejlődő és fogyatékos emberekkel.

- Legyen igényük a tisztaságra és az egészséges életmódra. Értsék a betegségek megelőzésének fontosságát.

11. Földrajz

7. évfolyam

- A tanuló legyen képes az egyes kontinensek, tájak, országok természeti és társadalmi- gazdasági jellemzőit bemutató képek, ábrák, adatok elemzésére, tanári irányítás alapján alapvető összefüggések felismerésére.
- Tudja megadott szempontok alapján bemutatni az egyes kontinenseket, tipikus tájaikat, legfontosabb országaikat.
- Ismerje fel a természeti és társadalmi környezet alapvető összefüggéseit.
- Legyen képes különböző térképi és egyéb földrajzi tartalmú információk felhasználására a témákhoz kapcsolódóan.
- Tudja megmutatni térképen és felismerni kontúrtérképen a topográfiai fogalmakat.

8. évfolyam

- A tanuló tudja bemutatni hazánk földrajzi környezetének természeti és társadalmi- gazdasági jellemzőit megadott szempontok alapján.
- Tudja ismertetni hazánk tájainak természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit különböző térképi információk felhasználásával. Ismerje fel a természeti adottságok szerepét, hatását az egyes térségek gazdasági életében.
- Ismerje hazán környezeti értékeit.
- Legyen képes önálló információgyűjtésre a megadott szempontok szerint különböző földrajzi-környezetvédelmi tartalmú információhordozókból, és tudja feldolgozni ezeket tanári irányítással.
- Tudja megmutatni térképen és felismerni kontúrtérképen a topográfiai fogalmakat. Tudja meghatározni és megfogalmazni földrajzi fekvésüket, kapcsoljon hozzájuk tartalmi jellemzőket.

Első félév:

Éneklés:

5 magyar népdal éneklése:

- Csillagok, csillagok
- Erdő, erdő, erdő
- Érik a szőlő
- Nincs Szentesen olyan asszony
- Hull a szilva

Zeneelmélet:

1. A magyar népi hangszerek.
2. A népi zenekar.
3. Szolmizáció, a lá-pentaton hangsor.
4. Prím, oktáv, kvart, kvint hangköz.
5. Az ütemek, ütemmutatók.

Második félév:

Éneklés:

Népdal, műdal, kánon, katonadal:

- Postaváró
- Régi táncdal
- Apor Lázár tánca
- Föl, föl vitézek
- Megrakják a tüzet

Zeneelmélet:

1. A tizenhatod ritmusérték.
2. A zenei ABC.
3. Régi és új stílusú népdalok
4. Kórusfajták.

Zenetörténet:

1. A középkor zenéje.
2. A reneszánsz kor zenéje.
3. A barokk kor zenéje.
4. Barokk zenekar, hangszerek.

6. osztály

Első félév:

Éneklés:

5 magyar népdal éneklése:

- Ősszel érik, babám
- Ablakomba, ablakomba
- Jaj, de beteg vagyok
- A Vidrócki híres nyája
- Madárka, madárka

Zeneelmélet:

1. A régi és új stílusú népdalok jellemzői, népdalok elemzése.
2. A szekund és terc hangköz.
3. Dúr és moll hangsorok. A C-dúr és a-moll, a párhuzamosság.

Második félév:

Éneklés:

Történelmi énekek, népdalok, műdalok:

- Egri históriának summája
- Csínom Palkó
- Tavaszi szél
- De szeretnék páva lenni
- Beethoven: A mormotás fiú dala

Zeneelmélet:

1. Előjegyzés és módosítás. Módosító jelek.
2. Hangsorok 1# - 1 bé előjegyzésig.

Zenetörténet:

1. A históriás ének.
2. A klasszikus zenei kor. Új műfajok.
3. A szimfonikus zenekar.
4. Haydn, Mozart és Beethoven élete és munkássága.

7. osztály

Első félév:

Éneklés:

5 magyar népdal éneklése:

- A csikósok, a gulyások
- A szennai lipisen-laposon
- Hej, rozmaring, rozmaring
- Nem vagyok én senkinek sem adósa
- Szép a gyöngyvirág egy csokorba

Zeneelmélet:

1. A régi és új stílusú népdalok jellemzői, a népdalok elemzése.
2. Dúr és moll hangsorok.
3. A szext hangköz.
4. A szeptim hangköz.
5. A ballada.

Második félév:

Éneklés:

Népdal, műdal, műzenei részlet:

- Mi van ma...
- Elindultam szép hazámból
- Huszárgyerek, huszárgyerek
- Erkel Ferenc: Meghalt a cselszövő
- F. Schubert: A pizstráng

Zenetörténet:

1. A romantika kora. A verbunkos zene.
2. A magyar nemzeti opera megteremtője: Erkel Ferenc.
3. Liszt Ferenc élete és munkássága.
4. A romantika korának kiemelkedő zeneszerzői: F. Schubert, F. Chopin, P. Csajkovszkij, M. P. Muszorgszkij, J. Verdi, J. Brahms. Egy választott szerző életútjának ismertetése.

8. osztály

Első félév:

Éneklés:

5 magyar népdal éneklése:

- A kapuba' a szekér
- Akkor szép az erdő, mikor zöld
- A mi cicánk megfázott
- Szivárványos az ég alja
- Tarka szoknya

Zeneelmélet:

1. Magyar népzene. Népdalok csoportosítása.
2. Népzenei tájegységek.
3. Barokk zenei műfajok.

Zenetörténet:

1. Zenetörténeti korszakok – ismétlés: középkor – reneszánsz - barokk.

Második félév:

Éneklés:

A Tisza, a Duna zavarodik
Röpülj páva, röpülj
Elmegyek, elmegyek...
Sebő F. – József A.: Rejtelmek
Máté P.: Egyszer véget ér

Zenetörténet:

1. Zenetörténeti korszakok – ismétlés, rendszerezés: klasszicizmus - romantika.
2. Bartók Béla élete és művészete.
3. Kodály Zoltán élete és művészete.
4. A XX. század zenéje.

13. Dráma és tánc

5. évfolyam

A továbbhaladás feltételei

- részvétel a gyakorlatokban, improvizációkban, beszélgetésekben

- a rögtönzés szabályainak ismerete, betartása
- egyszerű ritmusképletek visszaadása tapssal, dobogással
- régi stílusú tánc alaplépéseinek szabad előadása
- részvétel bábkészítésben vagy/és bábbal végzett improvizációban
- drámai konvenciók alkalmazása
- öt énekes-táncos játék ismerete
- egy új stílusú tánc alaplépéseinek szabad előadása
- részvétel báb készítésében vagy a vele való improvizálással

14. Hon- és népismeret

5. évfolyam

Tantárgyi követelmények:

- A tanulók megismerik lakóhelyük, szülőföldjük természeti adottságait, hagyományos gazdasági tevékenységeit, néprajzi jellemzőit, történetének nevezetesebb eseményeit, jeles személyeit.
- A tanulási folyamatban kialakul az egyéni, családi, közösségi, nemzeti azonosság tudatuk.
- Általános képet kapnak a hagyományos gazdálkodó életmód fontosabb területeiről, a családfelépítéséről, a családon belüli munkamegosztásról.
- A megszerzett ismeretek birtokában képesek lesznek értelmezni a más tantárgyakban felmerülő népismereti tartalmakat.
- Felfedezik a jeles napok, ünnepi szokások, az emberi élet fordulóihoz kapcsolódó népszokások, valamint a társas munkák, közösségi alkalmak hagyományainak jelentőségét, közösség megtartó szerepüket a paraszti élet rendjében.
- Éléményszerűen, hagyományainkhoz hű módon elsajátítják egy-egy jeles nap, ünnepkör köszöntő vagy színjátékszerű szokását, valamint a társas munkák, közösségi alkalmak népszokásait és a hozzájuk kapcsolódó tevékenységeket.
- Megismerik a magyar nyelvterület földrajzi-néprajzi tájainak, tájegységeinek hon-és népismereti, néprajzi jellemzőit.

- Világossá válik a tanulók számára, hogyan függ össze egy táj természeti adottsága a gazdasági tevékenységekkel, a népi építészettel, hogyan élt harmonikus kapcsolatban az ember a természettel.

Írásbeli és szóbeli, javító és osztályozóvizsga témakörei:

- A magyarok házai.
- A népi építészet táji jellegzetességei.
- Az ételkészítés eszközei.
- A szoba berendezése.
- A lakás textíliái.
- Munkamegosztás a paraszti családban.
- Hétköznapi viselet, népviselet.
- Jeles napok, népszokások.
- Földrajzi-néprajzi tájegységeink.

15. Rajz és vizuális kultúra

5. évfolyam

1. Félév

Írásbeli:

A megfigyelt jelenségek térbeli helyzetének, arányainak, plaszticitásának és szín- és fényviszonyainak megfigyelése és ábrázolása egyszerű és összetett természeti forma és hengeres testek látvány utáni ábrázolása során. Dekoratív felület komponálása természetes és mesterséges formák alkalmazásával, szín és formaritmus tervezése. Összetett természeti forma leegyszerűsítése. Különböző mozgások (pl. emberi, állati,) megfigyelése és rögzítése egy vizuális látványban. Külső tér ábrázolása látvány alapján. Személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek megjelenítése síkban.

A legfontosabb egyezményes vizuális jelek, jelzések, szimbólumok (pl. tájékozódás, közlekedés, cégerek, gyűjtése, értelmezése. Piktogramok tervezése. Képi és szóbeli vagy írott szöveg együttes alkalmazása a jelentésmódosulások megfigyelésének céljával, alkalmazása plakáton.

Szóbeli:

Őskori, egyiptomi és sumér műalkotások megfigyelése alapján stílusjegyek elemzése, összehasonlítása, művek tematikus csoportosítása (pl. műfaj, formarend, technika, kifejezőeszköz, tériség) szerint.

Műtípusok, művek, alkotók

Megalitikus építészet (pl. Stonehenge), őskori mágikus ábrázolás (pl. altamirai barlangrajz), ókori egyiptomi és mezopotámiai sírtípusok és templom (pl. Kheopsz piramisa, Zikkurat – Úr, karnaki Ámon-templom), faragott mészkőszobor az ókori Egyiptomból (pl. Írnok szobor, Nofretete fejszobra), halotti kultusz tárgyai (pl. Tutenchamon arany halotti maszkja), az ókori Egyiptom ábrázolását bemutató falfestmény vagy dombormű (pl. Fáraó vadászatán – thébai falfestmény).

2. Félév

Írásbeli:

A különböző kommunikációs felületeken megjelenő reklám hatásmechanizmusának értelmezése és alkotó használata. Médiatudatosság megjelenése a személyes preferenciák érvényre juttatásával. Szöveg és kép együttes alkalmazása (pl. plakát, képregény), az alkotóelemek variálásával a vizuális és verbális üzenet jelentésváltozásának megértése és kifejezése céljából.

A mai életbe, életformába illeszthető, hagyományos kézműves technikával (pl. fonások), készített tárgy (öltözet, játék,) létrehozása, meghatározott tulajdonos (pl. adott személyiség, életkor, nemek, foglalkozás) vagy funkció (hétköznapi, ünnepi) számára, a környezettudatosság lehetőségeinek figyelembevételével.

Létrehozott vagy talált tárgyak díszítésének megtervezése és kivitelezése különféle díszítőelemek (pl. növényi, állati, geometrikus), motívumok.

Szóbeli:

A Galga-mente néprajzi tájegység jellegzetességeinek, viseletének, és kézműves tevékenységének megismerése.

Görög és római műalkotások megfigyelése alapján, stílusjegyeinek elemzése, összehasonlítása, művek tematikus csoportosítása (pl. műfaj, formarend, technika, kifejezőeszköz, tériség) szerint

Műtípusok, művek, alkotók

Az ókori görög és római templom (pl. athéni Akropolisz: Parthenon, Erekteion; Pantheon), ókori színház, amfiteátrum (pl. Colosseum), görög és római emberábrázolás (pl. delphoi kocsihajtó, Szamothrakéi Niké, Laokoón-csoport, római portré szobor, hazai római kori emlékek).

6. évfolyam

1. Félév

Írásbeli:

Személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek vizuális megjelenítése különböző eszközökkel (színes ceruza, vízfesték, tempera, filctollak, zsírkréta)

Tér és sík megkülönböztetése, megjelenítése természeti és mértani (kocka és henger) formák és látvány utáni vagy illusztráció jellegű képalakítások során Egyszerű tértervezés és téralakítás meghatározott célból.

Egyszerű műszaki jellegű ábrázolás segítségével (pl. alaprajz, metszetrajz, vetületi ábrázolás) saját tervezés (pl. tárgy, környezet) megjelenítése szabadkézi rajzban.

Nem mozgóképi reklámhordozók (pl. CD-borító, plakát, csomagolóanyag, termékcímke) tervezése, kivitelezése szabadon választott technikával.

Nem mozgóképi reklámhordozók (pl. CD-borító, plakát, csomagolóanyag, termékcímke) tervezése, kivitelezése szabadon választott technikával

Szóbeli:

Műalkotások megfigyelése alapján, művészettörténeti korszakok: korakeresztény, bizánci

Műalkotások:

Kora keresztény és bizánci templom (pl. Santa Sabina, Hagia Sophia),

Felkészüléshez ajánlott: Tóth Péter: Rajz és vizuális kultúra 6. tankönyv és digitális tankönyv (mozaBook és mozaWeb*)

2. Félév

Írásbeli:

Magyarázó rajzok, képes használati utasítás pontos értelmezése. A legfontosabb vizuális jelek, jelzések, szimbólumok értelmezése, alkotó használata. Képi utasítások követése, illetve ilyenek létrehozása.

A természet, (növény, időjárás, ember, táj, állat) időbeli folyamatainak, változásainak (növekedés, pusztulás, fejlődés, lebomlás, öregedés, penészesedés, rozsdásodás) megfigyelése, modellezése (pl. hősobor, anyag változása kitéve az időjárásnak) A folyamatok dokumentálása, ábrázolása saját készítésű rajzokkal.

Szóbeli:

Műalkotások megfigyelése alapján, művészettörténeti korszakok: népvándorlás, honfoglalás kori, romanika, gótika, reneszánsz stílusjegyeinek elemzése, összehasonlítása, művek

tematikus csoportosítása (pl. műfaj, formarend, technika, kifejezőeszköz, tériség) szerint.

Műalkotások:

Népvándorlás kori tárgy (pl. nagyszentmiklósi kincs, honfoglalás kori öltözet), román kori és gótikus templom, székesegyház (pl. pisai dóm, jáki bencés apátsági templom, amiens-i székesegyház, nyírbátori református templom), Magyar Szent Korona és koronázási palást, épületdíszítő és oltárszobrok a középkorból (pl. V. Stoss), gótikus freskó és oltárkép (pl. Giotto, M.S. Mester), gótikus üvegablak (pl. chartres-i katedrális üvegablakai), reneszánsz palota és kastély (pl. Palazzo Farnese, chambordi kastély), Mátyás visegrádi palotája, Esztergom Bakócz-kápolna, reneszánsz mesterei (pl. Michelangelo B., Leonardo da Vinci, Raffaello S., A. Dürer).

7. évfolyam

1. Félév

Írásbeli:

Látványok, jelenségek asszociatív megjelenítése,

kifejező feldolgozása színes technikákkal (pl. akvarell, temperafestés, fotókollázs/montázs, pasztell, vegyes technika), különböző színérzet (pl. hideg, meleg),

Művészeti alkotások kifejező, sajátos átdolgozása, átírása, parafrázis készítése (pl. színesből fekete-fehér vagy monokróm megjelenítés, sík alkotás térbelivé alakítása, kép kiegészítése sajátos elemekkel vagy részletekkel, stílus- és műfajváltás, idő és karaktercserék).

Nem vizuális természetű információk érzékletes megjelenítése egyezményes jelzések használatával (pl. grafikonon, diagramon), és/vagy saját jelzésrendszer alkalmazásával, a jelentésváltozatok megfelelő működésének tudatosítása érdekében.

Szóbeli:

A barokk stílus jellemző jegyei és műtárgyai Rembrandt, Rubens, Velázquez legjelentősebb alkotásai, Versailles, Eszterháza, Gödöllő, Aszód kastélyai.

2. Félév

Írásbeli:

A mozgókép működésének, a mozgás illúziókeltésének értelmezése kreatív feladatmegoldás érdekében.

Tárgytervezés (pl. öltözék kiegészítő, csomagolás), tárgyalkotás (pl. saját medál, karkötő), a gazdaságos anyaghasználat érvényesítésével.

Mintatervezés megadott cél érdekében (pl. pólóra a toleranciáért, falfestmény az iskola ebédlőjébe).

Egyszerű műszaki jellegű ábrázolás (pl. alaprajz, metszetrajz, vetületi ábrázolás) saját tervezés (pl. tárgy, környezet) megjelenítése szabadkézi rajzban, illetve az önálló tervezési, tárgyalkotó folyamat dokumentálása az ötlettől a kivitelezésig.

Szóbeli:

Legalább egy, közvetlen tapasztalatok útján megismerhető néprajzi tájegység (Palóc vidék) tárgykultúrájának (pl. épület, öltözék, használati tárgy) elemző vizsgálata és legfontosabb jegyei alapján megkülönböztetése más tárgycsoportoktól.

A klasszicizmus, a romantika és a realizmus építészeti, szobrászati, festészeti stílusjegyei, legjelentősebb alkotásai hazai és európai példákon keresztül.

8. évfolyam

1. Félév

Írásbeli:

A vizuális nyelv és kifejezés (pont, vonal, forma, folt, szín, tér) eszközeinek tudatos és pontos alkalmazása az alkotótevékenység során adott célok kifejezése érdekében.

Alapvetően közlő funkcióban lévő képi vagy képi és szöveges megjelenések egyszerű értelmezése.

A vetületi, axonometrikus és perspektívikus ábrázolás ismerete, egyszerű szerkesztések. Szóbeli: Tárgyak, épületek összehasonlító elemzése a történeti változást, elhelyezkedést jól szemléltető szempontok szerint (pl. anyaghasználat, funkció)

– Az építészet történetében megjelenő alapvető térszervezést és tömegalakítás (pl. alaprajztípusok alapján a példák a templom- és más szakrális rendeltetésű épületekből válogatva). Alátámasztó elemek, térlefedések építészeti megjelenések összegzése a fontosabb építészettörténeti példák alapján. A modern építészet.

2. Félév

Írásbeli:

Személyes véleményt kifejező elemző jellegű vizuális megjelenítés adott témában (pl. felnőtté válás, tolerancia, szorongás) a kortárs irányzatok példáinak felhasználásával.

A fotó és a mozgókép története. A legfontosabb film formanyelvi elemek. A mozgóképi nyelv alapjainak, működésének értelmezése, majd kreatív alkalmazása összetettebb feladat kapcsán.

Több jól megkülönböztethető technika, médium (pl. állókép-mozgókép, síkbeli-térbeli) tudatos használata az alkotótevékenység során.

A médiatudatos gondolkodás a vizuális kommunikációs eszközök és formák rendszerezése.

A mozgóképi közlésmód, az írott sajtó és az online kommunikáció szövegszervező alapeszközeinek felismerése.

Szóbeli:

Műalkotások megfigyelése alapján, művészettörténeti korszakok, stílusirányzatok stílusjegyeinek elemzése, összehasonlítása, művek tematikus csoportosítása az impresszionizmustól a modern stílusokig (pl. műfaj, formarend, technika, kifejezőeszköz, tériség, mű célja: pl. mágia, szakralitás megörökítés, provokálás, tanítás) szerint.

Ajánlott műtípusok, művek, alkotók:

19–20. század fordulójának irányzatai (pl. A. Gaudi, A. Rodin, G. Klimt, Rippl-Rónai József, Csontváry Kosztka Tivadar), 20. századi és kortárs irányzatok példái (pl. W. Gropius, F. L. Wright, Le Corbusier, Makovecz Imre, H. Moore, H. Matisse, P. Picasso, M. Duchamp, M. Chagall, S. Dali, Kassák Lajos, J. Pollock, A. Warhol, V. Vasarely, Erdély Miklós).

A legszükségesebb perifériák alapszintű ismerete

- Mappa- és fájlkezelés Paint ismerete

A tanuló legyen képes mappa – és fájlműveletek végrehajtására valamilyen operációs rendszerben, tudjon eligazodni a tárolórendszerben, háttértárat váltani. Ismerje és tudja alkalmazni a következő fogalmakat:

- mappa létrehozása/törlése, kijelölés, áthelyezés, másolás, átnevezés, vontatás, mappa, almappa, főmappa, mappaszerkezet, háttértár, ikon.
- fájl létrehozása/törlése, áthelyezés, másolás, átnevezés, vontatás, fájlkiterjesztés

- PowerPoint alapszintű ismerete

- A tanuló legyen képes egyszerű bemutató készítésére. Ismerje az alapvető diaformázási műveleteket, a bemutatókészítés lépéseit. Ismerje és tudja alkalmazni a következő fogalmakat: dia, dia létrehozása/törlése, mozgatás, szöveg bevitele/törlése, bemutató felépítése, eszköztár, animáció, diavetítés.

- Könyvtári alapismeretek

- Ismerje a hagyományos és új információs eszközökön alapuló könyvtári szolgáltatásokat. Tudjon a tantárgyakban tanultakhoz kapcsolódóan adott témához nyomtatott könyvtári ismerethordozót keresni.
- A mindennapiéletben szerzett közvetlen tapasztalatok alapján ismerje fel cselekvésekben, tevékenységekben az azonos elemek azonos sorrendben való megjelenését.
- Ismerje fel a közvetlen környezetében található jelek és kódok üzenettartalmát.
- Tudjon a tantárgyakban tanultakhoz kapcsolódóan adott témához nyomtatott könyvtári ismerethordozót keresni.

6. évfolyam

Alapismeretek, A legszükségesebb perifériák alapszintű ismeret

- Gépirás Szövegszerkesztés alapszinten

A gyakorlati életben használt legfontosabb írásos dokumentumok ismerete. Legyen képes létrehozni/módosítani egyszerű szöveges dokumentumot. Ismerje az alapvető szövegszerkesztési fogalmakat: karakter, szó, mondat, bekezdés, oldal, dokumentum.

- HTML használat alapszinten

Ismerje az alapvető HTML szolgáltatásokat

- Algoritmusok alapszintű ismerete

Legyen képes egyszerű szöveges/rajzos algoritmust készíteni.

- Legyen képes néhány lépésből feladatsor algoritmusának összeállítására.
- Tudjon egyszerű, elsősorban rajzos titkosírást készíteni, megfejteni.
- Legyen tájékozott a képi információforrások körében.
- Legyen képes változások létrehozására a képernyőn.
- Ismerje a billentyűzet és az egér használatát, tudjon egyszerű rajzot és rövid szöveget megjeleníteni a képernyőn.
- Növekvő önállósággal legyen képes az iskolai könyvtár használatára.

7. évfolyam

- Alapismeretek, A legszükségesebb perifériák alapszintű ismeret

- PowerPoint alapszintű felhasználása

Legyen képes egyszerű bemutató készítésére, ismerje a program alapvető funkcióit.

- Szövegszerkesztés alapszintű felhasználása

Tudjon önállóan/segítséggel egyszerű szöveges dokumentumot létrehozni/módosítani.

8. évfolyam

- Alapismeretek, **A legszükségesebb perifériák alapszintű ismeret**
- Szövegszerkesztés középszintű felhasználása
 - Tudjon önállóan/segítséggel egyszerű szöveges dokumentumot létrehozni/módosítani. Ismerje a Word program alapvető funkcióit. Tudjon egyszerű táblázatot létrehozni/módosítani.
- HTML középszintű szintű felhasználása
 - A tanulónak legyen ismerete a számítástechnika múltjáról, a jövőben betöltött szerepéről.
 - Ismerje fel a számítógép perifériális egységeit, ismerje fel alapvető funkcióit.
 - Legyen tájékozott a kalkulátorral való számolásban.
 - Legyenek elemi gyakorlati tapasztalatai az algoritmusok leírási lehetőségeiről.
 - Legyen képes a legfontosabb könyvtárban található dokumentumfajták megnevezésére, megkülönböztetésére.
 - Legyen képes funkcióhoz kapcsoltn néhány egyszerű parancs bevitelére.
 - Tudjon kész programba adatokat beírni, eredményeket értelmezni.
 - Tudjon segítséggel készségfejlesztő és oktató programokat futtatni.
 - Ismerje a lakóhelyi (vagy legközelebbi) közkönyvtárat.
 - Legyen képes segítséggel a könyvtárban adott témában keresni, betűrendes katalógust használni.

17. Technika, életvitel és gyakorlat

5. évfolyam

I. félév

- Az energia – az energia fajtái
- Természetes faanyagok – a fa szerkezete
- Mesterséges faanyagok – bútorképzés szerkezete
- Műszaki ábrázolás- vonalfajta és rajzjelek

- A papír – története, tulajdonságai
- A papír feldolgozása – papír ívmértékek
- A szárazföldi közlekedés – története, kerek járművek
- A gyalogos közlekedés - szabályai, KRESZ ismeretek
- A vízi közlekedés – szabályai, vízi járművek
- Hulladék kezelés – szelektív hulladékgyűjtés jelentősége

II. félév

- Élet a településeken – városi és falusi élet összehasonlítása
- A lakóház és környezete
- A szép építészet jellegzetességei
- A népi építészet jellegzetességei
- Hagyományos építőanyagok
- A gépek szerepe és feladata – gépek biztonságos üzemeltetése
- A mérés – hosszúság és idő mérése
- Egészséges életmód a családban
- A konyhai berendezések biztonságos üzemeltetése
- Textilipari nyersanyagok – ruházat karbantartása

6. évfolyam

I. félév

- Az építkezés anyagai – építési eljárások, környezetalakítás
- A lakás tervrajza – a rajzok értelmezése
- Szakipari munkák a lakásban – parkettázás, csempézés stb.
- A lakás beosztása – belső terek kialakítása, funkcionalitás a tervezésben
- Bútortörténet
- A szoba berendezése – célszerűség, méretek, lehetőségek,
- Növények a lakásban
- Népművészet – Magyarország népművészeti tájegységei
- Otthoni munkahelyek kialakítása

II. félév

- A konyha kialakulása – bútorzata, edényei
 - A konyha, mint munkahely
 - A konyha és az ételhygiéna
 - Élelmiszereink és az egészség – „E számok” jelentősége
 - A ruházat karbantartása – állagmegóvás
 - Az információ átadás története – technikai eszközök fejlődése
 - A számítógép fejlődésének története
 - Műszaki kommunikáció – jelképes ábrázolás értelmezése
- Környezetünk rendszerei – anyagtechnológiák, vizsgálati módszere

7. évfolyam

I. félév

- Az energia felhasználása a történelmi korokban
- Ásványi energiahordozók
- Megújuló energiatípusok
- Az információ átadás folyamata
- A műszaki kommunikáció
- Fémek anyagok és megmunkálásuk
- A műanyagok és alkalmazási lehetőségei
- A műanyagok típusai

II. félév

- Géprendszerek és szerkezeteik
- Egyszerű mechanizmusok
- Belső égésű motorok működése
- A lakás fűtése és szellőztetése
- A korszerű konyha kialakítása
- Az élelmiszerek tárolása – a hűtőgép üzemeltetése
- Mélyhűtött- és félkész termékek használata
- A gépjárművek típusai – jellemzői, üzemanyagai, jellemző adatai

18. Testnevelés

5. évfolyam

- Térdelőfajt, 60 m síkfutás
- Kislabda hajítás helyből, dobóterpeszből, nekifutásból
- Futás feladatokkal: különböző jelzésre különböző testhelyzet felvétele
- Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás
- Szlalom futás
- Ingafutás
- Labdavezetési gyakorlatok állóhelyben (magas-mély) haladással egyenes vonalban.
- Labdavezetésből fektetett dobás
- Labdakezelési feladatok: Labdavezetés irány- és kézváltással
- Ugrókötelezés: lábmozgatások végrehajtása közben
- Talajtorna: gurulóátfordulás előre guggoló állásból, tarkóállásból
- Szekrényugrás, felguggolás
- Talajtorna: kézen átfordulás, zsugorfejállás, tigrisbukfenc
- Magasugrás átlépő technikával
- Távolugrás

6. évfolyam

- Térdelőfajt, 60 m síkfutás
- Kislabda hajítás helyből, dobóterpeszből, nekifutásból
- Futás feladatokkal: különböző jelzésre különböző testhelyzet felvétele
- Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás
- Szlalom futás
- Ingafutás
- Labdavezetési gyakorlatok állóhelyben (magas-mély) haladással egyenes vonalban.
- Labdavezetésből fektetett dobás
- Labdakezelési feladatok: Labdavezetés irány- és kézváltással
- Ugrókötelezés: lábmozgatások végrehajtása közben
- Talajtorna: gurulóátfordulás előre guggoló állásból, tarkóállásból

- Szekrényugrás, felguggolás
- Talajtorna: kézen átfordulás, zsugorfejállás, tigrisbukfenc
- Magasugrás átlépő technikával
- Távolugrás

7. évfolyam

- Térdelőfajt, 60 m síkfutás
- Kislabda hajítás helyből, dobóterpeszből, nekifutásból
- Futás feladatokkal: különböző jelzésre különböző testhelyzet felvétele
- Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás
- Szlalom futás
- Ingafutás
- Labdavezetési gyakorlatok állóhelyben (magas-mély) haladással egyenes vonalban.
- Labdavezetésből fektetett dobás
- Labdakezelési feladatok: Labdavezetés irány- és kézváltással
- Ugrókötelezés: lábmozgatások végrehajtása közben
- Talajtorna: gurulóátfordulás előre guggoló állásból, tarkóállásból
- Szekrényugrás, felguggolás
- Talajtorna: kézen átfordulás, zsugorfejállás, tigrisbukfenc
- Magasugrás átlépő technikával
- Távolugrás

8. évfolyam

- Térdelőfajt, 60 m síkfutás
- Kislabda hajítás helyből, dobóterpeszből, nekifutásból
- Futás feladatokkal: különböző jelzésre különböző testhelyzet felvétele
- Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás
- Szlalom futás
- Ingafutás
- Labdavezetési gyakorlatok állóhelyben (magas-mély) haladással egyenes vonalban.
- Labdavezetésből fektetett dobás

- Labdakezelési feladatok: Labdavezetés irány- és kézváltással
- Ugrókötelezés: lábmozgatások végrehajtása közben
- Talajtorna: gurulóátfordulás előre guggoló állásból, tarkóállásból
- Szekrényugrás, felguggolás
- Talajtorna: kézen átfordulás, zsugorfejállás, tigrisbukfenc
- Magasugrás átlépő technikával
- Távolugrás

**Hétvezér Baptista Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú
Művészeti Iskola
Tiszaszalka**

II. számú melléklet

Sajátos nevelési igényű tanulók követelményrendszere

2019

I. Sajátos nevelési igényű tanulók követelményei 1-4. évfolyamon

1. Magyar nyelv és irodalom

1-2. évfolyam

Tevékenységek: (1. évfolyam)

Légző gyakorlatok, artikulációs gyakorlatok, játékos hangutánzások. A társas érintkezés mindennapos formáinak változatos helyzetekben történő gyakorlása (bemutatkozás, köszönés, kérdés, válaszadás, megszólítás). Eseményekről, eseményképekről mondatok alkotása. Akusztikus és vizuális érzékelés, észlelés, differenciálás folyamatos gyakorlása. Hanganalízis, hangösszevonás. Betűfelismerés, hangoztatás. Betűk, hangok válogatása, rendezése, csoportosítása adott szempontok alapján (pl. magánhangzók időtartama, mássalhangzók zöngéssége). Szótagok, szavak, rövid mondatok (szövegek) hangos, szótagoló olvasása. Néma olvasás után a megértés bizonyítása, segítséggel történő feladatmegoldással (jelöléssel, cselekvéssel, rajzzal, egyeztetéssel, kiegészítéssel, válaszadással). Betűelemek vázolása, írása, kapcsolása, a tanult betűk leírása tollbamondás után, előkészítéssel. Szavak, rövid mondatok másolása. Feladatok a mondatkezdő betű, a mondatvégi írásjel segítséggel történő alkalmazására. A tanult mondókák ritmizálása, közös és egyéni mondogatása. Bekapcsolódás mesék (részletek) dramatizálásába.

Tevékenységek: (2. évfolyam)

Gyakorlatok a hallási, a látási figyelem és emlékezet fejlesztésére. Tájékozódási gyakorlatok térben, síkon, testen – irányok, arányok megfigyelése –, a megfelelő nyelvi kifejezések használata. Gyakorlatok a helyes artikuláció, hangsúly, hangerő, beszédtempó kialakítására. Játékos szituációkon keresztül a helyzethez alkalmazkodó kommunikációs formák gyakorlása. Bekapcsolódás a mindennapi társas érintkezésbe, beszélgetésekbe. Egyszerű kommunikációs helyzetekben kérdés, válaszadás, üzenetek átadása. Eseményekről, élményekről, képekről mondatok alkotása az időrend betartásával. Szókincsbővítés, új kifejezések alkalmazása. Szógyűjtések, mondatbővítések kérdések segítségével – más tantárgyak szakszavainak használata. Ismerkedés a gyermeklexikonnal. Szavak hangokra bontása, helyes ejtés, hangok időtartama. Betűk felismerése, hangoztatása, differenciálása. Adott szempontok alapján történő rendezésük, válogatásuk, csoportosításuk. Betűkből szavak alkotása, hiányzó betűk pótlása. Hangos olvasás gyakorlása változatos formában (pl. párbeszéd olvasása, válogató olvasás technikai, grammatikai szempont szerint). Némán olvasott szövegek megértésének bizonyítása irányított feladatmegoldással

(jelöléssel, kiegészítéssel, válaszadással, tartalom megbeszélésével). Gyakorlatok jelek, piktogramok felismerésére, értelmezésére, rajzos utasítások értelmezésére – ritmikus sorok rajzolása, ábra, alak előállítás pontok összekötésével. Másolás írottról, nyomtatottról. Látási-hallási előkészítéssel szavak, rövid mondatok írása tollbamondással. Begyakorolt szavak emlékezet utáni írása. Nevek, mondatok helyesírásának és a “j” hang kétféle jelölésének változatos formában történő gyakorlása. Mondókák, versek ritmizálása, mesék dramatizálása. Tanulás, füzet, könyv használata, együttműködés.

Követelmények:

1. évfolyam: A tanuló tudjon beszélgetésekbe bekapcsolódni. Alkalmazza a tanult nyelvi formákat a mindennapi kommunikációs helyzetekben. Legyen képes adott témában 2-3 mondat alkotására. Tudjon az olvasottakról 2-3 mondatban tanítói segítséggel beszámolni. Legyen jártas a tanult betűk körében. Tudjon szavakat, rövid mondatokat olvasni tanítói segítséggel. Legyen képes önállóan elolvasott szavak, szókapcsolatok, rövid mondatok megértésének bizonyítására rajzzal, képpel való összekötéssel. Tudjon másolni írottról, nyomtatottról előkészítéssel, 3-4 betűből álló szavakat tollbamondás után leírni előkészítés után. Írásképe legyen képességeinek megfelelően rendezett, olvasható.

Követelmények:

2. évfolyam: Ismerje saját személyi adatait. A tanuló tudjon beszélgetésekbe bekapcsolódni. Alkalmazza a tanult nyelvi formákat a mindennapi kommunikációs helyzetekben. Tudja összefüggően kifejezni a gondolatait. Legyen képes adott témában segítséggel 3-4 mondat alkotására. Legyen képes felkészülés után egyenletes tempóban, szótagolva olvasni. Tudjon az olvasottakról segítséggel néhány összefüggő mondatban beszámolni. Alkalmazza eszközszerűen az olvasást és az írást a tartalmi megértést bizonyító egyszerű feladatok megoldásában. Tudjon 2-3 mondókát elmondani. Legyen jártas a tanult nyelvtani fogalmakban (mondatfajták, szófajok, magánhangzók, mássalhangzók, betűrend, szótagolás). Törekedjen a megismert helyesírási szabályok alkalmazására. Ismerje a j hang kétféle jelölését a begyakorolt szavakban. Tudjon rövid mondatokat másolni írottról, nyomtatottról előkészítéssel, begyakorolt rövid szavakat tollbamondás után leírni előkészítés után. Írásképe legyen képességének megfelelően rendezett, olvasható.

Követelmények: (2. évfolyam végére)

- Mutasson fel a tanuló mérhetően folyamatos fejlődést a kommunikációs készségében!
- Tudjon bekapcsolódni beszélgetésekbe kérdésekkel, válaszadással!
- Legyen képes közreműködni egyszerű üzenetek átadásában!
- Tudja elmondani saját személyi adatait!
- Beszéljen érthetően, tagoltan, helyes köznyelvi kiejtéssel, helyes ritmusban!
- Legyen képes szövegértést bizonyító feladatok megoldására segítséggel – előkészítéssel!
- Legyen képes felkészülés után egyenletes tempóban olvasni!
- Írásképe legyen rendezett, olvasható!
- Tudjon szavakat, rövid mondatokat másolni írottról, nyomtatottról – előkészítéssel!
- 3-4 betűből álló szavakat tollbamondás után leírni, előkészítéssel!
- Legyen képes alkalmazni a gyakorolt helyesírási szabályokat: előkészítés mellett alkalmazza a mondatkezdő nagybetűt, a mondatvégi írásjeleket, legyen ismerete a “j” hang kétféle jelöléséről!
- Legyen betűismerete a tanult betűk körében!
- Legyen képes 3-4 mondóka vagy vers elmondására!

3-4. évfolyam

Tevékenységek: (3. évfolyam)

Beszédtechnikai gyakorlatok, logopédiai elemekkel. A beszédritmus gyakorlása. Társalgási formulák gyakorlása. Bekapcsolódás beszélgetésekbe: tematikus társalgás. Összefüggő szóbeli szövegalkotás eseményképekről. Szókincsgyarapítás szógyűjtéssel. Hangok csoportosítása (magánhangzók, mássalhangzók) az ejtés időtartama szerint. Betűrendbe sorolás. Szavak szótagolásának, elválasztásának gyakorlása. Csoportosításuk szótagszám szerint, jelentésük szerint kérdések segítségével. Mondatok szavakra tagolása. Mondatfajta felismerése, megfigyelése beszédben, olvasott szövegekben. A tanult helyesírási szabályok változatos feladatmegoldásokkal történő begyakorlása, alkalmazása. Önellenőrzés, hibajavítás. Olvasástechnikát fejlesztő gyakorlatok. Felolvasás helyes hangerővel, hangsúllyal, tempóval. Párbeszédolvasás, válogató olvasás. Néma, értő olvasás után szövegértést bizonyító feladatok megoldása. Beszámolás az olvasottak tartalmáról. Információkereső technikák gyakorlása. Gyermeklexikonok használata. Írástechnika fejlesztését szolgáló gyakorlatok. Másolás írottról, nyomtatottról. Rövid mondatok írása látási, hallási előkészítéssel, tollbamondás után, emlékezetből. Olvasmányokhoz kapcsolódó

feladatok megoldása íráshasználattal. A vers jellemzőinek megfigyelése, felismerése (versszak, ritmus, rím). Versek ritmizálása. Olvasmányok dramatizálása. Memoriter.

Tevékenységek: (4. évfolyam)

Gyakorlatok a beszédtechnika fejlesztésére (hangerő, hangváltás, ritmus, hangsúly). Bekapcsolódás felnőtt beszélgetésébe. A kommunikációs célnak megfelelő szövegalkotás tanulása. Mindennapi kommunikációs helyzetekhez kapcsolódó nyelvi formák alkalmazása. Szituációs játékok. Események megvitatása, vélemény megfogalmazása. Hangok, betűk különböző szempontú csoportosítása. Szavak elemeikre bontása (szótő, toldalék). Szótagolás, elválasztás. Gyakorlatok a kiejtéstől eltérő hangkapcsolatok jelölésére. Szavak csoportosítása jelentéstartalom és szerkezet alapján. Szószerkezetek alkotása, átalakítása. Mondatok tagolása, átalakítása (szűkítése, bővítése). Mondatfajták felismerésének gyakorlása. Mondatok csoportosítása a beszélő szándéka szerint. A grammatikai szinthez kapcsolódó helyesírási gyakorlatok. Írás másolással, tollbamondással, emlékezetből. Hibák javítása. Önellenzés. Olvasástechnika fejlesztését szolgáló gyakorlatok: szöveg bemutató jellegű olvasása, gyorsolvasó gyakorlatok, párbeszéd olvasás, válogató olvasás. Szövegelemző feladatok. Szöveg átalakítása kérdések segítségével. Címadási gyakorlatok. Lényegkiemelés, tömörítés. Néma olvasással szöveg megértése, a megértés bizonyítása feladatvégzéssel, tények, adatok kiemelésével. Tartalomelmondás. Információkereső technikák alkalmazásának gyakorlása. Gyermek- és más lexikonok használata. Gyakorlatok az anyaggyűjtés módjainak megállapítására. Információk, adatok keresése. Vers és próza jellemző jegyeinek megfigyelése, felismerése. Rímek pótlása. Vers- és prózamonddás, dramatizálás.

Követelmény:

3. évfolyam: A tanuló legyen képes a mindennapi érintkezésben a kommunikációs helyzetnek megfelelő, néhány mondatos szöveg alkotására, véleményének egyszerű közlésére. Tudjon segítséggel kérdést feltenni, válaszolni, egyszerű üzenetek átadásában közreműködni. Képességeihez mérten beszéljen tagoltan, megfelelő ritmusban. Legyen képes felkészülés után, feldolgozott rövid szöveget képességeihez mérten egyenletes tempóban olvasni. Legyen képes előkészítéssel, segítséggel szövegértést bizonyító egyszerű feladatok megoldására. Rendelkezzen elemi műfaji ismeretekkel (vers, próza megkülönböztetése). Legyen képes 3-4 mondóka vagy vers elmondására. Legyen jártas a tanult nyelvtani fogalmakban. Legyen ismerete a j hang kétféle jelöléséről a begyakorolt szavakban. Legyen képes előkészítés után tollbamondással szavak, 2-3 rövid mondat leírására. Írásképe legyen képességeihez mérten rendezett, olvasható.

Követelmény:

4. évfolyam: A tanuló legyen képes a mindennapi érintkezésben a kommunikációs helyzetnek megfelelő, néhány mondatos szöveg alkotására, véleményének egyszerű közlésére. Tudjon segítséggel kérdést feltenni, válaszolni, egyszerű üzenetek átadásában közreműködni. Beszéljen képességeihez mértén tagoltan, megfelelő ritmusban. Legyen képes egyszerű esztétikai ítéletalkotásra, a természeti környezetre, tárgyakra, életkorának megfelelő műalkotásokra vonatkozóan. Legyen képes felkészülés után, rövid ismert szöveget egyenletes tempóban olvasni. Legyen képes segítséggel szövegértést bizonyító feladatok megoldására, ismeretek, információk gyűjtésére. Tudjon segítséggel 3-4 mondatos véleményt megfogalmazni az olvasott, hallott szövegben szereplők magatartásával kapcsolatban. Rendelkezzen elemi műfaji ismeretekkel (vers, próza megkülönböztetése). Tudjon szöveghűen elmondani emlékezetből 3-4 verset. Legyen képes alkalmazni a begyakorolt helyesírási szabályokat, legyen ismerete a j hang kétféle jelöléséről. Legyen képes előkészítés után tollbamondással 3-4 rövid mondat leírására. Írásképe legyen képességeihez mértén rendezett, olvasható. Legyen képes segítséggel ismeretek, információk gyűjtésére.

Követelmények: (4. évfolyam végére)

- Legyen képes a nyelvi formák alkalmazására a mindennapos társas érintkezésben.
- Tudja gondolatait kifejezni összefüggő mondatokban.
- Legyen képes adott témában 4-5 mondat alkotására.
- Ismerje fel a tanult nyelvi fogalmakat (mondatfajták, szófajok).
- Alkalmazza a megismert nyelvtani szabályokat tollbamondásnál, emlékezetből való írásnál a begyakorolt szavakban.
- Legyen képes a feldolgozott szövegek folyamatos olvasására.
- Alkalmazza egyszerűen az olvasást és az írást a tartalmi megértést bizonyító egyszerű feladatok megoldásában.
- Legyen képes röviden, összefüggően beszámolni az olvasottakról, az eseményekről. Rendelkezzen elemi műfaji ismeretekkel (vers, próza megkülönböztetése).
- Írásképe legyen tiszta, rendezett, könnyen olvasható.
- Legyen képes előkészítés után tollbamondással 4-5 mondat leírására.
- Tudjon szöveghűen elmondani emlékezetből 3-4 verset.

2. Matematika

1-2. évfolyam

Tevékenységek:

Számтан-algebra:

- Legyen biztos számfogalma 20-as számkörben!
- Legyen jártas az összeadás és kivonás végzésében 10-es számkörben eszközhasználat nélkül!
- Tudja az egyszerű szöveges feladatot művelettel megjeleníteni, lejegyezni!
- Legyen jártas a halmaz elemeinek megszámlálásában, adott számú halmaz létrehozásában. Tudjon összehasonlítani adott számú halmazokat, használja megfelelően a „több”, „kevesebb”, „ugyanannyi” szavakat és jelüket!
- Tudjon 20-ig számlálni, számláláskor az akusztikus és taktilis megjelenítés azonos ritmusú legyen. Ismerje a számok nevét és jelét 0–20-ig, ismerje a számok szomszédjait!
- Használja értelmesen a relációs jeleket a mennyiségek és számok között!
- Tudjon számokat párba rendezni; értse a páros, páratlan fogalmát; értse és használja a sorszámneveket; tudja a számok bontott alakját leírni eszköz segítségével!

Geometria, mérések:

- Tudja megkülönböztetni a kerek, a szögletes és gömbölyű alakzatokat!
- Legyen jártas a hosszúság, a tömeg és az űrtartalom mérésében!
- Ismerje és nevezze meg a tárgyak térbeli helyzetét.

Relációk, függvények, sorozatok:

- Ismerjen fel összefüggéseket személyek (családtag, barát, osztálytárs), tárgyak (ugyanolyan anyagú, színű) és számok között.
- Statisztika, valószínűség:
- Nincs elvárt minimális teljesítmény.

Követelmények:

1. évfolyam: Ismerje meg az alapvető téri irányokat, viszonyokat és a viszonyokat kifejező szavakat! Tudjon mennyiséget kifejezni természetes számokkal! Tudjon változásokat kifejezni szavakkal és egyszerű műveletekkel! Tudjon 20-as számkörben eszközzel műveletet végezni!

Követelmények:

2. évfolyam: Ismerje meg az alapvető téri irányokat, viszonyokat és a viszonyokat kifejező szavakat. Tudja kifejezni a mennyiségi jelenségeket természetes számokkal. Egy-egy dolog,

jelenség változásának megfigyelése után tudja a változásokat kifejezni szavakkal, és egyszerű műveletekkel. Legyen képes hallott rövid történetet képzeletben követni, kirakni képekkel. Legyen képes gondolkodási funkciókra és műveletekre: összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés. Válogatás, osztályozás, sorba rendezés. Analógiák követése. Fogalmak viszonyának rendezése cselekedtetéssel. Rendszerezést segítő eszközök megismerése. Legyen képes eseményeket megjeleníteni rajzban. Ismerje a matematika tanulásához szükséges szavakat. Saját gondolatait tudja kifejezni egy-egy mondattal. Alapműveletek végzése eszközzel.

Követelmények: (2. évfolyam végére)

- Biztos számfogalom 10-es, 20-as számkörben.
- A tanult számok és jelek megfelelő írása-olvasása.
- A számok tulajdonságainak értése.
- Műveletvégzés 10-es, konkrétumok segítségével 20-as számkörben.
- Egyszerűbb testek építése mintakövetéssel.
- Síkidomok szétválogatása, csoportosítása tulajdonságok alapján.
- Hosszúságok, tömegek, űrtartalmak összehasonlítása becsléssel és összeméréssel.
- Halmazok összehasonlítása, rendezése, változtatása.
- Egyszerű, ismert kapcsolatok kifejezése konkrétumok segítségével, jelekkel.
- Egyváltozós és kétváltozós sor folytatása kirakással, színezéssel, rajzzal.

3-4. évfolyam

Tevékenységek:

Számtan, algebra:

- Legyen biztos számfogalma 100-as számkörben, tájékozottság 1000-es számkörben. Készségszinten tudjon összeadni és kivonni 100-as számkörben tízes átlépés nélkül, legyen jártas a tízes átlépéses összeadás és kivonás megoldásában, egyszerűbb esetekben 1000-es számkörben is.
- Értse a szorzás, a bennfoglalás és a részekre osztás tartalmát.
- Tudjon önállóan megoldani egyszerű szöveges feladatokat; értse az egyszerű szöveges feladatok tartalmát; tudja megfogalmazni a mennyiségi változást; tudja kiválasztani és

elvégezni a megfelelő műveletet; becsüljön minél pontosabban; tudja megfogalmazni a kérdésre a választ; a kapott eredményt vesse össze a valósággal!

- Tudja a halmazok elemeit le-, illetve megszámlolni!
- Értse a kétjegyű számok tízes számrendszerbeli szerkezeti sajátosságát!
- Készségszinten tudja írni és olvasni a kétjegyű számokat, ismerje a számok számszomszédjait és helyét a számegyenesen!
- Tudjon adott feltétellel számokat képezni!

Geometria, mérések:

- Ismerje a téglalap és a négyzet tulajdonságait.
- Legyen jártas a téglalap és a négyzet területének tapasztalati számításában.
- Ismerje egy szerkesztőeszköz használatát.
- Ismerje a tanult szabvány-mértékegységeket (m, dm, cm; hl, l, dl; kg, dkg; Ft; nap, óra, perc). Tudjon mérni a tanult mérőeszközökkel.
- Legyen jártas a testek és síkidomok csoportosításában megadott tulajdonságok alapján. Ismerje és nevezze meg a tanult testeket és síkidomokat (téglatest, kocka, henger, gömb, négyzet, téglalap, háromszög, kör).

Relációk, függvények, sorozatok:

- Legyen jártas egyszerű relációk értelmezésében, kifejezésében, megfogalmazásában.
- Legyen jártas a számok nagyságának összehasonlításában, ismerje fel a szabályokat, és tudja azokat megfogalmazni.
- Tudjon állandó különbségű számsorozatot folytatni mindkét irányban.

Statisztika, valószínűség:

- Nincs elvárt minimális teljesítmény.

Követelmények:

3. évfolyam: Legyen jártas a tulajdonságok változásainak megfigyelésében, megfogalmazásában, a halmazok képzésében. Tudjon megfogalmazni egyszerű állításokat és azok tagadását. Legyen biztos számfogalma, műveletfogalma az adott számkörben. Tudjon önállóan megoldani egyszerű szöveges feladatokat. Legyen jártas egyszerű relációk értelmezésében, kifejezésében, megfogalmazásában, a

számok nagyságának összehasonlításában. Ismerjen fel egyszerűbb szabályokat, és tudja azokat megfogalmazni. Tudjon egyszerű, állandó különbségű számsorozatot folytatni mindkét irányban.

Követelmény:

4. évfolyam: Legyen jártas a tulajdonságok változásainak megfigyelésében, megfogalmazásában, a halmazok képzésében. Tudjon megfogalmazni egyszerű állításokat és azok tagadását. Legyen biztos számfogalma, műveletfogalma az adott számkörben. Tudjon önállóan megoldani egyszerű szöveges feladatokat. Legyen jártas egyszerű relációk értelmezésében, kifejezésében, megfogalmazásában, a számok nagyságának összehasonlításában. Ismerjen fel egyszerűbb szabályokat, és tudja azokat megfogalmazni. Tudjon egyszerű, állandó különbségű számsorozatot folytatni mindkét irányban. Ismerje a téglalap és a négyzet tulajdonságait. Legyen jártas a négyzet és a téglalap kerületének értelmezésében. Gyűjtsön tapasztalatokat a számításokban. Ismerje fel a kockát, téglateetet, gömböt, hengert, négyzetet, kört, háromszöget; tudjon előállítani testeket gyurmából, síkidomokat vágással, tépéssel, rajzolással. Ismerje a szabvány mértékegységeket.

Követelmények: (4. évfolyam végére)

- Biztos számfogalom 100-as, műveletvégzés 100-as, egyszerűbb esetekben analógiák segítségével 1000-es számkörben.
- Megfelelő számolási technika kialakultsága.
- A feladatok ellenőrzésében zsebszámológép használata.
- A számok tulajdonságainak értéke egyre bővülő tartalommal.
- Egyszerű szöveges feladatok rajz segítségével való megoldása szóban, illetve számfeladattal leírva.
- A tanult síkidomok felismerése, azok csoportosítása tulajdonságaik alapján.
- A mérőeszközök biztonságos használata. A m, dm, cm, l, dl, kg, dkg, óra, perc mértékegységek ismerete.
- Megadott szempontok szerint elemek osztályozása, sorba rendezése.
- Állítások igazságának/ hamisságának eldöntése.
- Egyszerű sorozat szabályának felismerése, megkezdett sor folytatása, kiegészítése.

3. Bibliaismeret

1. évfolyam

- A tanult bibliai történetek alapján tudja a tanuló:
- Ki Isten?
- Ki Jézus Krisztus?
- Ismerje Jézus születésének történetét! (karácsony)
- Ismerje Jézus halálának, feltámadásának történetét! (húsvét)
- Tudja csoportban elmondani a „Mi Atyánk” kezdetű imádságot!
- Legyen képes a tanult egyházi énekeket csoportban énekelni, mozgással kísérrni!

2. évfolyam

- A tanult bibliai történeteket életkorának megfelelő szinten, tanítói segítséggel legyen képes elmondani!
- A közös feladatmegoldásokban, beszélgetésekben, játékokban vegyen részt!
- Ismerje, önállóan tudja elmondani a „Mi Atyánk” kezdetű imádságot!
- Legyen képes a tanult egyházi énekeket csoportban énekelni, mozgással kísérrni!

3. évfolyam

- A tanult bibliai történeteket életkorának megfelelő szinten, tanítói segítséggel legyen képes elmondani!
- A közös feladatmegoldásokban, beszélgetésekben, játékokban vegyen részt!
- Legyen képes a tanult egyházi énekeket csoportban énekelni, mozgással kísérrni!

4. évfolyam

- A tanult bibliai történeteket életkorának megfelelő szinten, tanítói segítséggel legyen képes elmondani!
- A közös feladatmegoldásokban, beszélgetésekben, játékokban vegyen részt!
- Legyen képes a tanult egyházi énekeket csoportban énekelni, mozgással kísérrni!

4. Református hit- és erkölcsstan

1. évfolyam

- A tanult bibliai történetek alapján mondja el a tanuló (képek segítségével):
- Kicsoda Isten? – Teremtő, Gondviselő
- Kicsoda Jézus Krisztus? – Karácsony – Húsvét
- A közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban, éneklésben vegyen részt.

2. évfolyam

- A tanult bibliai történetek elmondása, tanítói segítséggel: Ábrahám, Ézsau és Jákób, József
- Ünnepeink: Karácsony - Húsvét
- Imádságok (Mi Atyánk)
- A tanult történetek alapján beszéljen: Jézus csodatételeiről és tanításairól.
- A közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban, éneklésben vegyen részt.

3. évfolyam

- Református jelképeink (képek segítségével)
- A tanult bibliai történetek elmondása, tanítói segítséggel.
- Isten szabadítása: Mózes története
- Szabadító Krisztus: Karácsony- Nagypéntek – Húsvét
- A közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban, éneklésben vegyen részt.

4. évfolyam

- A tanult bibliai történetek elmondása, tanítói segítséggel: Gedeon, Ruth, Sámuel, Saul, Dávid és Salamon
- Jézus a király: Karácsony – Húsvét – Áldozócsütörtök - Pünkösöd

- A közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban, éneklésben vegyen részt.

5. Környezetismeret

1-2. évfolyam

Tevékenységek:

- Megfigyelés, vizsgálódás, tapasztalatszerzés.
- A tapasztalatok megfogalmazása szóban, kifejezése rajzban, alkotásban.
- Mérések, becslések, összehasonlítások.
- Szituációs játékok, helyzetgyakorlatok.
- Kiadványok, képes gyermeklexikonok, képek, filmek megtekintése, irányított elemzés, a képi információk értelmezése.
- Egyszerű következtetések megfogalmazása.
- Egyszerű feladatok megoldása, rajzok készítése.
- Gyakorlatok öltözködésre, a test tisztán tartására.

Követelmények:

1. évfolyam: Tudja kifejezni tapasztalatait rajzban. Tudja a napoknak és az évszakoknak a nevét. Használja a téri és idői relációkat jelentő legegyszerűbb kifejezéseket. Fokozatosan önállósodjon a gyalogos közlekedésben. Ismerje fel és nevezze meg a megfigyelt növényeket és állatokat. Fokozódó önállósággal válassza meg az évszaknak, az időjárásnak megfelelő öltözéket.

Követelmények:

2. évfolyam: Alkalmazza a gyakorolt megismerési módszereket (tapasztalat, megfigyelés, csoportosítás). Tudja kifejezni tapasztalatait szóban és rajzban. Tudja az időjárás elemeinek, a napoknak, a napszakoknak és az évszakoknak a nevét. Ismerje a fő csapadékfajtákat. Értse az összehasonlítások során a tanár által használt kifejezéseket, relációkat. Használja a téri és idői relációkat jelentő legegyszerűbb kifejezéseket. Ismerje fel és nevezze meg a megfigyelt növényeket és állatokat. Fokozódó önállósággal válassza meg az évszaknak, az időjárásnak megfelelő öltözéket.

Követelmények: (2. évfolyam végére)

- Alkalmazza a gyakorolt megismerési módszereket (tapasztalat, megfigyelés, csoportosítás).
- Tudja kifejezni tapasztalatait szóban és rajzban.
- Tudja az időjárás elemeinek, a napoknak, a napszakoknak és az évszakoknak a nevét.
- Értse az összehasonlítások során a tanár által használt kifejezéseket, relációkat. Ismerje a fő csapadékfajtákat.
- Használja a téri és idői relációkat jelentő legegyszerűbb kifejezéseket.
- Fokozatosan önállósodjon a gyalogos közlekedésben.
- Ismerje fel és nevezze meg a megfigyelt növényeket és állatokat.
- Tudja, hogy a növényeknek emberi táplálkozásra alkalmas részeik vannak, melyek az egészséges táplálkozásban fontos szerepet játszanak.
- Vegyen részt az életkorának megfelelő növényápolási és állatgondozási munkákban.
- Fokozódó önállósággal válassza meg az évszaknak, az időjárásnak megfelelő öltözéket.

3-4. évfolyam

Tevékenységek:

- Megfigyelés, mérés, becslés, összehasonlítás.
- Gyűjtőmunka, tablók készítése.
- Ismeretszerzés a médiából és más tanórán kívüli forrásból.
- Egyszerű kísérletek megfigyelése és végzése.
- Aktív részvétel az iskolai és otthoni feladatok végzésében.
- A lakóhely és környékének bejárása, megfigyelése, szóbeli beszámolás.
- Szituációs játékok, helyzetgyakorlatok, dramatizálás.
- Tulajdonságlisták összeállítása.

Követelmények:

3. évfolyam: Tudjon csoportosítani adott szempontok alapján. Tudja, hogy a víz és a levegő elengedhetetlen feltétele az élőlények létezésének. Fedezze fel az időbeli sorrendiséget a napi, havi történésekkel kapcsolatosan. Tudja az évszakok, hónapok, napok, napszakok nevét. Legyen képes felsorolni segítséggel az életjelenségeket és az élethez szükséges környezeti feltételeket. Sorolja fel kép vagy a valóság alapján a virág és a gyümölcs részeit. Ismerje a helyes étkezési rendet és étkezési szokásokat. Tájékozódjon biztonsággal az iskola épületében és a lakásban. Ismerje az utat a lakástól az iskoláig.

Követelmények:

4. évfolyam: Tudjon csoportosítani adott szempontok alapján. Vegye észre, hogy a tulajdonságok egy része fontos, lényegi, míg mások kevésbé fontosak. Tudja, hogy a víz és a levegő elengedhetetlen feltétele az élőlények létezésének. Tapasztalja meg, hogy a halmazállapotok egymásba átalakulhatnak. Fedezze fel az időbeli sorrendiséget a napi, havi történésekkel kapcsolatosan. Tudja az évszakok, hónapok, napok, napszakok nevét. Tudja megkülönböztetni a tűlevelű és a lombos fát. Legyen képes felsorolni segítséggel az életjelenségeket és az élethez szükséges környezeti feltételeket. Sorolja fel kép vagy a valóság alapján a virág és a gyümölcs részeit. Fedezze fel, hogy az évszakok változása periodikus változásokat okoz a növények életében. Tudja felismerni a különböző élőhelyek jellemző állatait. Ismerje környezetének legjellemzőbb felszíni formáit és vizeit. Ismerje a helyes étkezési rendet és étkezési szokásokat.

Követelmények: (4. évfolyam végére)

- Tudjon csoportosítani adott szempontok alapján.
- Vegye észre, hogy a tulajdonságok egy része fontos, lényegi, míg mások kevésbé fontosak.
- Tudja, hogy a víz és a levegő elengedhetetlen feltétele az élőlények létezésének.
- Tapasztalja meg, hogy a halmazállapotok egymásba átalakulhatnak.
- Fedezze fel az időbeli sorrendiséget a napi, havi történésekkel kapcsolatosan.
- Tudja az évszakok, hónapok, napok, napszakok nevét.
- Tudja megkülönböztetni a tűlevelű és a lomblevelű fát.
- Ismerje a lényeges különbséget a fa és a cserje között.
- Vegyen részt növényápolásban és a környezetében lévő állatok gondozásában.
- Fedezze fel, hogy az évszakok változása periodikus változásokat okoz a növények életében.
- Tudja felismerni a különböző élőhelyek jellemző állatait.
- Ismerje fel a háziállatokat képen és lehetőség szerint a valóságban is.
- Tudja, hogy az ember gondoskodik az állatokról és az állatok táplálékot nyújtanak az embernek. Ismerje a helyes étkezési rendet és étkezési szokásokat.
- Tudja, hogy betegség esetén orvoshoz kell fordulnia.
- Használja tudatosan a szemétyűjtőket.
- Tájékozódjon biztonságosan az iskola épületében és a lakásban.

- Ismerje az utat a lakástól az iskoláig.
- Aktívan vegyen részt a tapasztalatok önálló vagy kiscsoportban történő gyűjtésében.
- Legyen képes a tapasztalatait mondatokba foglalni, rajzban vagy írásos formában rögzíteni.
- Ismerje környezetének legjellemzőbb felszíni formáit és vizeit.
- Használja a földrajzi neveket, ismerje a fő világtájak nevét.

6. Ének-zene

1. évfolyam

- Szívesen és örömmel vegyen részt az énekórai munkában, a közös éneklésekben, ritmikai, dallami és fantáziafejlesztő játékokban!
- Szerezzen ismereteket a gyermekdalok, és - játékok körében!
- Vegyen részt a közös mozgásos játékban!

2. évfolyam

- Szívesen és örömmel vegyen részt az énekórai munkában, a közös éneklésekben, ritmikai, dallami és fantáziafejlesztő játékokban!
- Szerezzen ismereteket a gyermekdalok és - játékok körében!
- Ismerje fel a többször hallott felvételek alapján környezetük hangjait, zajait, zörejeit
- Vegyen részt a közös mozgásos játékban!

3. évfolyam

- Vegyen részt a dalok tanulásában, közös éneklésében!
- Segítséggel tudjon tájékozódni a vonalrendszerben!
- Legyen képes zenei részletek irányított figyelmű hallgatására!

4. évfolyam

- Vegyen részt a dalok tanulásában, közös éneklésében!
- Kedvvel és szívesen énekeljen!
- Segítséggel tudjon tájékozódni a vonalrendszerben, erősödjenek ismeretei a zenei írás-olvasás terén!

- Ismerje fel a többször hallott zenéket, legyen képes zenei részletek irányított figyelmű hallgatására is!

7. Rajz és vizuális kultúra

1. évfolyam

- Tudjon megfigyelni formákat, azokat nagyság szerint rendezni!
- Tudja a tárgyak helyét, helyzetét segítségnyújtással meghatározni!
- Tudjon szabadon képet alakítani élmény alapján festéssel, rajzzal!
- Tudja kifejezni az évszakokhoz kapcsolódóan az időjárás egyszerű jelenségeit a képkialakításaiban!

2. évfolyam

- Tudjon megfigyelni formákat, azokat nagyság szerint rendezni!
- Tudja a tárgyak helyét, helyzetét segítségnyújtással meghatározni!
- Tudja megkülönböztetni a sík-térformákat!
- Értelmezze az egyszerű arckifejezéseket, gesztusokat!
- Tudjon szabadon képet alakítani élmény alapján festéssel, rajzzal!
- Tudja kifejezni az évszakokhoz kapcsolódóan az időjárás egyszerű jelenségeit a képkialakításaiban!
- Tudjon tárgyakat készíteni papírból, agyagból!

3. évfolyam

- A tanuló ismerje a vizuális alapelemek egyszerű rendszereit! (vonalfajták, formák, színritmusok)
- Tudjon képet alkotni az időjárás, az évszakok hangulatának kifejezésével, a téri viszonylatok spontán rögzítésével!
- Legyen képes egyszerű vizuális ritmusok létrehozására!
- Tudjon a megismert anyagokkal tárgyakat készíteni!
- Legyen képes tárgykészítés céljából forma- és színritmusok létrehozására!

4. évfolyam

- A tanuló ismerje a vizuális alapelemek egyszerű rendszereit! (vonalfajták, formák, színritmusok)
- Tudjon képet alkotni az időjárás, az évszakok hangulatának kifejezésével, a téri viszonylatok spontán rögzítésével!
- Legyen képes egyszerű vizuális ritmusok létrehozására!
- Ismerje a vonal- és foltképzési technikákat!
- Legyen képes tárgykészítés céljából forma-és színritmusok létrehozására!
- Ismerjen fel cselekvéssort képeken!
- Ismerjen fel tárgyakat két nézete alapján!
- Legyen képes látvány hatására képet alkotni!

8. Technika, életvitel és gyakorlat

1. évfolyam

- Szabálykövető magatartás az étkezésben, az egyéni fejlettségnek megfelelő feladatok elvégzésében, a munka elfogadásában.
- Legyen képes a megfigyelt anyagok felismerésére, megnevezésére!
- Használja tapasztalatait, ismereteit az egyszerű megmunkálásban!
- A megismert eszközöket balesetmentesen használja!
- Ismerje a gyalogos közlekedés szabályait!

2. évfolyam

- Ismerje fel a megfigyelt anyagokat, tudja megnevezni azokat! Tapasztalatait, ismereteit használja az egyszerű megmunkálásban! A megismert eszközöket balesetmentesen használja!
- Egyszerű modell, rajz alapján tudjon építeni!

3. évfolyam

- A természeti, társadalmi és a technikai környezet megfigyeléséből, elemzéséből gyűjtött tapasztalatokat értelmezze, használja egyszerű feladathelyzetben, anyagok megmunkálásában, eszközök használatában!
- Tudjon önállóan tervezni, építeni kockák, dobozok, szerelőelemek felhasználásával!
- A gyalogos közlekedés szabályait jártassági szinten betartja.
- Magatartása szabálykövető.
- Kulturált együttműködés, részvétel életkorának, állapotának megfelelő közösségi munkában, a családi munkamegosztásban, házimunkában.
- A tanult, begyakorolt életviteli szokásokat alkalmazza konkrét helyzetekben: ruházkodás, tisztálkodás, táplálkozás, takarékoság, tisztaság, rend megőrzésében!

4. évfolyam

- A természeti, társadalmi és a technikai környezet megfigyeléséből, elemzéséből gyűjtött tapasztalatokat értelmezze, használja egyszerű feladathelyzetben, anyagok megmunkálásában, eszközök használatában!
- Tudjon önállóan tervezni, építeni kockák, dobozok, szerelőelemek felhasználásával!
- A gyalogos közlekedés szabályait jártassági szinten betartja.
- Magatartása szabálykövető.
- Kulturált együttműködés, részvétel életkorának, állapotának megfelelő közösségi munkában, a családi munkamegosztásban, házimunkában.
- A tanult, begyakorolt életviteli szokásokat alkalmazza konkrét helyzetekben: ruházkodás, tisztálkodás, táplálkozás, takarékoság, tisztaság, rend megőrzésében!

9. Testnevelés

1. évfolyam

- A tanuló tartsa be a biztonsági szabályokat!
- Értse az órán elhangzó utasításokat és szakkifejezéseket, ezeknek megfelelően cselekedjen!
- Tudja végrehajtani a bemelegítő gyakorlatokat bemutatás után!
- Tudja összekapcsolni és irányítással végrehajtani a tanult talajtornaelemeket!

- Ismerje a tanult játékok nevét, tanári segítséggel idézze fel és tartsa be a játékszabályokat!

2. évfolyam

- Tartsa be a biztonsági szabályokat!
- Értse az órán elhangzó utasításokat és szakkifejezéseket, ezeknek megfelelően cselekedjen!
- Legyen képes alkalmazni a tanult sorakozási formákat, alakzatokat, menet gyakorlatokat!
- Tudja végrehajtani a bemelegítő gyakorlatokat bemutatás után!
- Érzékelje a távolba és a célba dobás különbségét!
- Különböztesse meg mozgásában a magasba és a távolba ugrást!
- Tudja összekapcsolni és irányítással végrehajtani a tanult talajtornaelemeket!
- Ismerje, illetve alkalmazza a labda birtokbavételének és továbbításának egyszerű kéz- és lábtechnikai megoldásai!
- Ismerje a tanult játékok nevét, tanári segítséggel idézze fel és tartsa be a játékszabályokat!
- A tanult bibliai történeteket életkorának megfelelő szinten, tanítói segítséggel legyen képes elmondani!
- A közös feladatmegoldásokban, beszélgetésekben, játékokban vegyen részt!
- Ismerje, önállóan tudja elmondani a „Mi Atyánk” kezdetű imádságot!
- Legyen képes a tanult egyházi énekeket csoportban énekelni, mozgással kísérrni!

3. évfolyam

- A tanuló értse meg és hajtsa végre az utasításokat menetgyakorlatok közben!
- Törekedjen a tanult mozgásformák, gyakorlatok esztétikus, koordinált végrehajtására
- Tudjon egyenletes iramban 4-6 percig futni vagy futómozgást tartalmazó tevékenységet végezni!
- Törekedjen a maximális futósebesség elérésére rövidtávon, majd a sebesség minél hosszabb ideig történő tartására!
- Tudjon állórajtból indulni, ugrásoknál elrugaszkodásra hangsúlyt helyezni!
- Tudjon a tanult talajtornaelemekből összeállított egybefüggő talajgyakorlatot végrehajtani tanári segítséggel!
- Alkalmazzon egy számára megfelelő labdafogást, elkapást, birtoklást feladathelyzetben és játékban!

- Tudjon a játékhelyzetnek megfelelően helyezkedni, viselje el játék közben a kudarccokat!

4. évfolyam

- A tanuló értse meg és hajtsa végre az utasításokat menetgyakorlatok közben!
- Törekedjen a tanult mozgásformák, gyakorlatok esztétikus, koordinált végrehajtására
- Tudjon egyenletes iramban 4-6 percig futni vagy futómozgást tartalmazó tevékenységet végezni!
- Törekedjen a maximális futósebesség elérésére rövidtávon, majd a sebesség minél hosszabb ideig történő tartására!
- Tudjon állórajtból indulni, ugrásoknál elrugaszkodásra hangsúlyt helyezni!
- Tudjon a tanult talajtornaelemekből összeállított egybefüggő talajgyakorlatot végrehajtani tanári segítséggel!
- Tudjon egyfajta szekrényugrást végrehajtani, segítségnyújtás mellett elvégezni!
- Alkalmazzon egy számára megfelelő labdafogást, elkapást, birtoklást feladathelyzetben és játékban!
- Tudjon a játékhelyzetnek megfelelően helyezkedni, viselje el játék közben a kudarccokat!

10. Informatika

4. évfolyam

- Legyen képes néhány lépésből feladatsor algoritmusának összeállítására.
- Tudjon egyszerű, elsősorban rajzos titkosírást készíteni, megfejteni.
- Legyen tájékozott a képi információforrások körében.
- Fokozódjon érdeklődése, aktivitása a számítógéppel végzett tevékenység iránt.
- Legyen képes változások létrehozására a képernyőn.
- Ismerje a billentyűzet és az egér használatát, tudjon egyszerű rajzot és rövid szöveget megjeleníteni a képernyőn.
- Növekvő önállósággal legyen képes az iskolai könyvtár használatára.

- A mindennapi életben szerzett közvetlen tapasztalatok alapján ismerje fel cselekvésekben, tevékenységekben az azonos elemek azonos sorrendben való megjelenését.
- Ismerje fel a közvetlen környezetében található jelek és kódok üzenettartalmát.
- Érdeklődéssel, örömmel vegyen részt a könyvekkel, folyóiratokkal kapcsolatos különböző tevékenységekben.
- Tudjon a tantárgyakban tanultakhoz kapcsolódóan adott témához nyomtatott könyvtári ismerethordozót keresni.

II. Sajátos nevelési igényű tanulók követelményei 5-8. évfolyamon

1. Magyar nyelv és irodalom

5. évfolyam

FEJLESZTÉSI FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK

- Kommunikációs készségek fejlesztése.
- Beszédtechnikai készség, szövegérési – és szövegalkotási képesség fejlesztése.
- A mindennapi érintkezés helyzeteinek és szóhasználatának megfigyelése, megjelenítése, a kulturált viselkedési formák, illemszabályok elsajátítása.
- Különböző szövegek néma és hangos értő olvasása.
- Nyelvtani, helyesírási ismeretek alkalmazása, önellenőrzés.
- Helyesírási gyakorlatok: szókészlet, a helyesírási segédkönyvek alapján (másolás, diktálás utáni írás, példák gyűjtése adott szempontok szerint).
- A szövegtagolás, a lényegkiemelés, az időrendiség, a tömörítés gyakorlása.
- Vélemény megfogalmazása – szóban és írásban – az olvasott szövegek szereplőinek cselekedeteiről, nézeteiről.
- Gyermeklexikonok, kézikönyvek, szótárak megismerése, használata irányítással.

- A tanulást segítő erkölcsi, irodalmi értékek felfedeztetése (gyerekek–felnőttek viszonya, szeretet, féltés, próbatételek, hősiesség) az olvasott művek alapján.
- Gyakorlatok az írásmód tempójának és rendezettségének, a helyesírási biztonságnak továbbfejlesztésére.
- A differenciáló-, összehasonlító képesség fejlesztése. A verbális emlékezet. Az empátia.
- Beszámoló átélt vagy olvasói élményről szóban, írásban, rajzban.
- Dramatizált, szituációs játékok.

KÖVETELMÉNY

- A tanuló beszéljen tisztán, érthetően, alkalmazza a beszédfonetikai eszközöket.
- A tanuló képes legyen elfogadható tempóban, rendezetten, olvashatóan, képességeinek megfelelő helyesírással írni, igyekezzen felismerni a tanult helyesírási alapelveket az egyes szavak írásakor, és azt alkalmazni.
- Olvasson az osztályfoknak megfelelő elfogadható tempóban, értelmesen
- Legyen képes eligazodni a mindennapi kommunikációs helyzetekben.
- Tartsa be a viselkedési és illemszabályokat.
- Legyen gyakorlata egyszerű helyzetekben az önálló véleménynyilvánításban.
- Ismerje fel a tanult irodalmi és fogalmazási műfajokat kiemelt szempontok segítségével, tudjon egy-egy rövid mesét, verset, versrészletet elmondani.
- Legyen képes szóban és írásban – az olvasott vagy átélt – élmények közlésére adott szempontsor szerint.
- Tudjon írásbeli munkát készíteni – előkészítés után, segítséggel – a tanult műfajokban, irányítás mellett.
- Legyen képes – irányítással – a megismert irodalmi szövegekben a lényeg kiemelésére és a szöveg tömörítésére, elemzésére.
- Ismerje fel a tanult irodalmi művekben a pozitív és negatív hősöket, tudjon véleményt nyilvánítani – irányítással, segítséggel – a művekkel kapcsolatban.
- Legyen képes – irányítással, segítséggel – a tanulást, információgyűjtést segítő könyvek, digitális eszközök használatára.

6. évfolyam

FEJLESZTÉSI FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK

- Kommunikációs készségek továbbfejlesztése.
- Beszédtechnikai készség, szövegértési – és szövegalkotási képesség továbbfejlesztése.
- A mindennapi érintkezés helyzeteinek és szóhasználatának megfigyelése, megjelenítése, a kulturált viselkedési formák, illemszabályok elsajátítása.
- Beszédtechnikai és fonetikai gyakorlatok.
- Nyelvtani, helyesírási ismeretek alkalmazása, önellenőrzés, hibajavítás fokozódó önállósággal.
- A tudatos és egyre gyarapodó szókincsű, igényes nyelvhasználat fejlesztése.
- Különböző szövegek néma és hangos értő, értelmező olvasása.
- Helyesírási gyakorlatok: szókészlet, a helyesírási segédkönyvek alapján (másolás, diktálás utáni írás, példák gyűjtése adott szempontok szerint).
- A szövegtagolás, a lényegkiemelés, az időrendiség, a tömörítés gyakorlása.
- Vélemény megfogalmazása – szóban és írásban – az olvasott szövegek szereplőinek cselekedeteiről, nézeteiről.
- A beszédkultúra továbbfejlesztése: együttműködés a társakkal beszélgetésben, kulturált vitában, feladatmegoldásban.
- Társas kapcsolatok fenntartására irányuló képesség.
- A tanult nyelvtani fogalmak, szófajok gyűjtése irodalmi szövegből.
- Könyvtári ismeretek, könyvtári gyűjtőmunka az életkori sajátosságoknak megfelelően. A gyűjtött adatok rendszerezése – segítséggel.
- Levélírás, boríték címezése, postai űrlapok kitöltése, feladása postán.
- Szövegszerkesztési képességek fejlesztése.
- A leírás, jellemzés, elbeszélés gyakorlása más tantárgyakból vett tárgyakról, személyekről, jellemzőik megfogalmazásával – segítséggel.
- Gyakorlatok az írásmód tempójának és rendezettségének, a helyesírási biztonságunk továbbfejlesztésére.
- A differenciáló-, összehasonlító képesség fejlesztése.
- A verbális emlékezet fejlesztése.
- Az empátia, az együtt érző – és beleérző képesség fejlesztése.
- Beszámoló átélt vagy olvasói élményről szóban, írásban.

KÖVETELMÉNY

- A tanuló beszéljen tisztán, érthetően, alkalmazza a beszédfonetikai eszközöket mind az órai, mind a hétköznapi nyelvhasználatában.
- Önállóan legyen képes eligazodni a mindennapi kommunikációs helyzetekben.
- Meggyőződésből tartsa be a viselkedési és illemszabályokat, legyen kialakult helyes értékrendje, értékítélete.
- Legyen gyakorlott egyszerű helyzetekben az önálló véleménynyilvánításban.
- Ismerje fel a kérdőszavak alapján adott szövegből tanult szófajokat, ismerje azok sajátosságait és igyekezzon fokozott önállósággal alkalmazni az ezekhez kapcsolódó nyelvtani szabályokat.
- Ismerje fel a tanult irodalmi és fogalmazási műfajokat, műnemeket, költői eszközöket, képeket.
- Legyen képes szóban és írásban – az olvasott vagy átélt – élmények közlésére adott szempontsor szerint.
- Tudjon írásbeli munkát készíteni – előkészítés után, segítséggel – a tanult műfajokban, a megtanult szövegalkotási szabályok alkalmazásával, irányítás mellett.
- Írásbeli munkája legyen rendezett, írásképe olvasható, egyre kevesebb helyesírási hibával, a helyesírásból tanult szabályok tudatos alkalmazása mellett.
- Olvasson az osztályfoknak megfelelő jó tempóban, értelmesen, elemezze irányítással tartalmi és formai szempontból az olvasottakat.
- Legyen képes – irányítással – a megismert irodalmi szövegekben a lényeg kiemelésére és a szöveg tömörítésére, elemzésére, tudjon véleményt nyilvánítani – irányítással, segítséggel – a művekkel kapcsolatban.
- Tudja használni a rendelkezésére álló tanulást, információgyűjtést szolgáló könyveket, lexikonokat, egyéb digitális eszközöket.

7. évfolyam

FEJLESZTÉSI FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK

- A kulcskompetenciák közül a tantárgyban fokozott figyelem irányul az anyanyelvi kommunikációra az önkifejezés erősítése érdekében. Ennek során fontos a hivatali kommunikáció gyakoroltatása, támogatva az önálló életvitelre való felkészítést.
- A beszédpartnerekkel történő együttműködés erősítése, vitakultúra kialakítására és fejlesztésére irányuló szerepjátékok, szituációs gyakorlatok.

- Önálló véleményalkotás, és a vélemény kulturált kinyilvánítása akár irodalmi művekhez kapcsolódóan, akár a mindennapi helyzetek által inspirált szituációkban.
- A tanult nyelvi szintekről elsajátított ismeretek felelevenítése, szintetizálása.
- Helyesírási, mondattani és nyelvhelyességi ismeretek alkalmazása a szóbeli és írásbeli megnyilatkozásokban, komplex elemzési gyakorlatok a szótan, mondattan körében.
- A mindennapi vagy irodalmi témákról ismeretek, példák gyűjtése a könyvtári katalógus, tartalomjegyzékek, prospektusok segítségével. A gyűjtött anyag válogatása, feldolgozása önállóan vagy csoportmunkában.
- A segítségkérés, segítségnyújtás különböző formáinak megismertetése is irodalmi-, ismeretterjesztő művekből gyűjtött példákkal történik, a társadalmi beilleszkedés segítésének érdekében.
- Beszámoló szóban, írásban az olvasott műről, látott vagy átélt élményről.
- Elbeszélés, leírás, jellemzés, levélírás fokozott önállósággal.
- Önálló szókinccsgyűjtés lexikonokban, szótárakban.
- Az olvasott szövegek mögöttes jelentéseinek tudatos keresése, önálló megfogalmazása, képi, zenei megjelenítése a társművészetek forrásainak felhasználásával.
- A művészi kifejezőmódok (különös tekintettel a költészet eszköztárára), stílus eszközök funkcióinak megfigyelése, értelmezése.
- Érzelmek, magatartások, jellemek, kapcsolatok, indítékok önálló bemutatása, például a jellemzés, az ismertetés műfajában.
- Tanulást, információgyűjtést segítő könyvek, digitális eszközök használata.

KÖVETELMÉNY

- A tanuló legyen tájékozott az alapvető tömegkommunikációs helyzetekben és műfajokban.
- Ismerje fel a tömegkommunikáció szerepét és hatását.
- Ismerje fel a nyelvi szövegben a tanult hangtani, szó- és alaktani, mondattani jelenségeket, legyen képes az ilyen ismeretekkel kapcsolatos feladatok – kevés segítséggel történő – megoldására.
- Legyen képes a helyesírási segédkönyvek eszközszintű használatára; információgyűjtéshez, feladatmegoldáshoz tudjon használni szakkönyveket, lexikonokat, digitális eszközöket.
- Rendelkezzen olvasható írásmóddal, írásképpel. Tudjon önállóan 7-8 mondatban beszámolni irodalmi, film- és színházi élményeiről szóban és írásban.
- Legyen tájékozott a tanult irodalmi kifejezésformák felismerésében és megnevezésében.

- Legyen képes kitölteni, megírni a mindennapi élet alapvető, egyszerűbb hivatalos iratait (feladóvevény, pénzesutalvány, csekk, hivatalos levél, kérvény).
- Ismerje fel ezek formai követelményeit, tudjon tájékozódni a kitöltés módjáról.
- Fejlettségi szintjének megfelelően legyen képes felfogni a tömegkommunikációs eszközök lényegi mondanivalóját, tudjon ezekhez viszonyulni.
- Tartsa tiszteletben mások véleményét, eltérő értékrendjét, tolerálja a másságot.
- Olvasónaplóban, feljegyzés, vázlat, jellemzés vagy elbeszélés formájában tudja az olvasott művekben megjelenített emberi problémákat, kapcsolatokat, élethelyzeteket, erkölcsi kérdéseket megnevezni, bemutatni.

8. évfolyam

FEJLESZTÉSI FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK

- Önálló véleményalkotás, és a vélemény kulturált kinyilvánítása akár irodalmi művekhez kapcsolódóan, akár a mindennapi helyzetek által inspirált szituációkban.
- Tájékoztató és véleményformáló tömegkommunikációs műfajok gyűjtése, elkülönítése, ismertetése, készítése irányítással, pedagógusi segítséggel (cikk, hír, tudósítás, riport, hirdetés, reklám, glossza).
- A gyakoribb tömegkommunikációs műfajok elemzése, értékelése.
- Helyesírási, mondattani és nyelvhelyességi ismeretek alkalmazása a szóbeli és írásbeli megnyilatkozásokban, komplex elemzési gyakorlatok a szótan, mondattan, szövegtan körében.
- Táblázatok, ábrák, rajzos útmutatók, felelettervek készítése a tanult nyelvtani, szövegtani, irodalmi műfaji és kifejezőeszközbeli ismeretek rendszerezésére.
- Beszámoló szóban, írásban az olvasott műről, látott vagy átélt élményről.
- Összehasonlítások a hasonló műfaji jellemzők, a szerkezeti felépítés, a nyelvi kifejezések összevetésével.
- Korokhoz kötődő témák, problémák meglátása irodalmi művekben, ezzel kapcsolatos véleménykifejtés.

KÖVETELMÉNY

- A tanuló legyen tájékozott az alapvető tömegkommunikációs helyzetekben és műfajokban.
- Ismerje fel a tömegkommunikáció szerepét és hatását.
- Ismerje fel a nyelvi szövegben a tanult hangtani, szó- és alaktani, mondattani, szövegtani jelenségeket, legyen képes az ilyen ismeretekkel kapcsolatos feladatok – kevés segítséggel történő – megoldására.
- Legyen tájékozott a tanult irodalmi kifejezésformák felismerésében és megnevezésében.
- Legyen képes egy-egy irodalmi alkotás– irányítás melletti – elemzésére.
- Rendelkezzen olvasható írásmóddal, írásképpel, megfelelő helyesírással.
- Legyen képes – pedagógusi segítséggel – elkülöníteni a sajtóműfajokat, a tájékoztató és véleményformáló műfajok között különbséget tenni, ilyen műfajokban pedagógusi irányítással írásokat eszközölni.
- Vegyen részt aktívan a közös dramatikus játékokban és az azokat elemző beszélgetéseken.
- Legyen képes egy-egy film – irányítás melletti – elemzésére.
- Ismerjen néhány hazai és külföldi filmművészeti alkotást.
- Tartsa tiszteletben mások véleményét, eltérő értékrendjét, tolerálja a másságot.
- Legyen képes kitölteni, megírni a mindennapi élet alapvető, egyszerűbb hivatalos iratait (feladóvevény, pénzesutalvány, csekk, hivatalos levél, kérvény).

2. Angol nyelv

7. évfolyam

Hallott szöveg értése

A tanuló

- megérti az utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűri; jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg

- lényegét megért;

Beszédkésztség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz, kérdéseket tesz fel,
- eseményeket mesél el;
- megértési probléma esetén segítséget kér; részt vesz egyszerű párbeszédben,

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvas, megért;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál; ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- egyszerű, képekkel illusztrált szöveget megért;

Íráskésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget diktálás után leír; egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz;

8. évfolyam

Hallott szöveg értése

A tanuló

- utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr; jórészt ismert nyelvi eszközökkel, megfogalmazott szöveg lényegét megérti;

Beszédkésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz, kérdéseket feltesz,
- eseményeket elmesél;
- megértési probléma esetén segítséget kér; egyszerű párbeszédben részt vesz;

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveget elolvas; jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben fontos
- információt megtalál;
- egyszerű történetet megért; jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb.
- 100 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkezteti;

Íráskésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget diktálás után leír; egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (üzenet, üdvözlés, baráti levelet) létrehoz.

3. Matematika

5. évfolyam

CÉLOK, FELADATOK

- A környező világ mennyiségi és térbeli viszonyainak megismertetése.
- A matematika iránti vonzódás kialakítása annak gyakorlati hasznosíthatóságának szempontjából.
- Az egész számok fogalmi megalapozása. A tanult számolási eljárások készség szintű ismerete a természetes számok körében.
- A műveletfogalom megalapozása az egész számokkal.
- Eszközhasználat megtanítása a geometriai feladatokban.
- Önértékelés, tevékenységszervezés képességének kialakítása.
- Tegyen képessé az utasítások követésére, a társakkal való együttműködésre.
- A feladatra való koncentráció tudatosítása.
- Tegyen alkalmassá a hibák egyszerű utasítással történő megtalálására, kijavítására.
- Biztosítsa – változatos matematikai tevékenységek során, az életkor és az egyéni sajátosságok figyelembevételével – a megismerés képességének fejlődését.
- Az ismeretek fokozatos bővítésével segítse a tantárgy szeretetét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK

- A mennyiségek közötti összefüggések feltárása.
- A számfogalom elmélyítése, számkör bővítés.
- A geometriai látásmód, mennyiségfogalom megalapozása. Jártasság a szerkesztőeszközök használatában.
- Elemi logikai kapcsolatok felfedező képességének fejlesztése.
- Az ismeretek alkalmazása a matematika más témaköreiben.
- A tanulók szemléletformálása a valóság észleléséhez.
- A tanulási igény szint kialakítása.
- Gondolkodási képesség fejlesztése.
- A kifejezőképesség fejlesztése.
- Az önálló tevékenység fokozása.
- Az együttműködés egyre önállóbb gyakoroltatása.

KÖVETELMÉNY

1. félév

- Biztos számfogalom tízezres számkörben. Számok írása; összehasonlításuk, sorba rendezésük.
- A négy alpművelet az adott számkörben, szóban és írásban (osztás kétjegyű osztóval).
- Helyes műveletei sorrend ismerete.
- Egyszerű szöveges feladatok megoldása.
- A hosszúság, terület, idő, tömeg mértékegységeinek ismerete.
- Körzők, vonalzók helyes használata, két vonalzóval párhuzamosok, merőlegesek rajzolása.
- Szakasz másolása, adott távolságok felmérése.
- Téglalap (négyzet) területének, területének kiszámítása.
- A tört értelmezése, a számláló, nevező pontos jelentése.
- Tört értékének viszonyítása az 1 egészhez.
- Azonos nevezőjű törtek összehasonlítása, összeadása, kivonása.

2. félév

- Háromszögek szerkesztése.
- Szakasz felezése, körzők, vonalzók helyes használata.
- Szögmérő használata, konkrét szögek nagyságának megmérése.
- Tizedes törtek írása, olvasása; helyi érték.
- Egyszerű szöveges feladatok megoldása.
- Egész számok összehasonlítása, nagyság szerinti sorba rendezésük.
- Kis abszolút értékű egész számok összeadása, kivonása.

6. évfolyam

CÉLOK, FELADATOK

- A környező világ mennyiségi és térbeli viszonyainak megismertetése.
- Gondolkodási műveletek bővítése. A matematikai fogalmak használata.
- A racionális szám. A műveletfogalom megalapozása a tört számokkal.
- Szerkesztési algoritmusok kialakítása. A mennyiségfogalom bővítése.
- Önértékelés, tevékenységsszervezés képességének fejlesztése.

- Segítse a közvetlen környezet összefüggéseinek a megismerését.
- Késztesse a tanulót a meglévő ismereti kipróbálására, a feladatra való koncentrálásra.
- Tegyen képessé az utasítások követésére, a társakkal való együttműködésre.
- Tegyen alkalmassá a hibák megtalálására, kijavítására.
- Tárja fel a matematikai modellek és a műveletek közötti kapcsolatot.
- Segítse a műveletvégzést az algoritmusok megismerésével.
- Biztosítsa – változatos matematikai tevékenységek során, az életkor és az egyéni sajátosságok
- figyelembevételével – a megismerés képességének fejlődését.
- Bővítse az ismeretszerzéshez szükséges szokásokat, módszereket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK

- A mennyiségek közötti összefüggések feltárása.
- Algoritmusok kialakítása, kauzális gondolkodás fejlesztése.
- A számfogalom elmélyítése, számkör bővítés.
- A mennyiségek leképezése a számok viszonyában, a mennyiségek változásának leképezése a műveletvégzés magasabb szintjén.
- Cselekvéssorok, tények, jelenségek értelmezése, az adatok elemzésével.
- A geometriai látásmód, mennyiségfogalom megalapozása.
- Becslési képesség fejlesztése.
- Elemi logikai kapcsolatok felfedező képességének fejlesztése.
- A rendezés, a rendszerezés, az osztályozás képességének fejlesztése.
- Adatgyűjtési technikák fejlesztése.
- A tanulási igényszint kialakítása.
- Gondolkodási képesség fejlesztése.
- A fogalmi gondolkodás fejlesztése.
- Konkretizálás, általánosítás.
- A kifejezőképesség fejlesztése.
- Az önellátási tevékenység fokozása.
- Az élményszerzés képességének kialakítása.
- Az együttműködés egyre önállóbb gyakoroltatása.

KÖVETELMÉNY

1. félév

- Hatványozás.
- Számok írása, olvasása milliós számkörben, ábrázolásuk számegyenesen.
- Racionális számok összeadása, kivonása, szorzása, osztása.
- Mennyiségek törtrészének kiszámítása.
- Szövegértelmezés, szükséges adatok kiválogatása.
- Oszthatósági szabályok: 2-vel, 5-tel, 10-zal, 100-zal.
- Hosszúság, űrtartalom, idő, terület, mértékegységeinek ismerete, átváltásuk.
- Párhuzamos és merőleges egyenesek előállítás, felismerése.
- Szakaszfelező merőleges és szögfelező egyenes szerkesztése.

2. félév

- Sokszögek csoportosítása adott tulajdonság alapján.
- Grafikonról érték-párok leolvasása, táblázat adatainak ábrázolása.
- Tájékozódás a derékszögű koordináta rendszerben; pontok ábrázolása.
- Szövegértelmezés, szükséges adatok kiválogatása.
- Egyszerű szöveges feladatok megoldása az arány- és százalékszámítás témakörében.
- Két szám átlagának meghatározása.
- Pont, szakasz, háromszögek tengelyesen tükrös képének megszerkesztése.

7. évfolyam

CÉLOK, FELADATOK

- A környező világ mennyiségi és térbeli viszonyainak fogalom szintű megismertetése.
- Az egyszerű matematikai problémák felismerése, megoldása.
- Természetes számfogalom, műveletfogalom kialakítása 10 000 000-es számkörben.
- Műveletvégzés a racionális számok körében.
- A geometriai alakzatok tulajdonságainak bővítése, új szabványmértékek bevezetése.
- Szerkesztési alapismeretek bővítése.
- A mindennapi élethelyzetekben előforduló matematikai feladatok önálló megoldása.
- Önértékelés, tevékenységszervezés képességének fejlesztése.
- A közös munkavégzés képességének alakítása.
- A folyamatos munkavégzés képességének fejlesztése.
- A matematikai műveletek és szabályok közötti kapcsolatok tudatosítása.
- A függvényszerű gondolkodás alapozása.
- Az oksági összefüggések felismerésének fejlesztése.

- Az ismeretek gyakorlatban való megtapasztalása, a tanulás hasznosságának tudatosítása.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK

- Az ismeretek elvonatkoztatása a műveletek szintjén.
- A számfogalom elmélyítése, számkör bővítés.
- A mennyiségek leképezése a számok rendszerében, a műveletek értelmezése az alkalmazás szintjén.
- Tapasztalatszerzés a gyakorlati életben előforduló mérések területén.
- A térlátás fejlesztése, mértékváltás alkalmazása.
- A rész és egész viszonyának értelmezése.
- Az összehasonlító-, az összefüggéseket felfogó és kiegészítő képesség fejlesztése.
- Az adatfeldolgozó, adatelemző képesség fejlesztése.
- Gondolkodási képesség fejlesztése: a lényeglátás fejlesztése, a gondolkodási műveletek elmélyítése.
- Az önellátási tevékenység önálló végzése.
- Az élményszerzés és élménynyújtás képességének kialakítása.
- Az önértékelés az önismeret egyre árnyaltabb és pontosabb megfogalmazása.
- Iskolaszintű csoportméretben a szociális szokások viselkedések alkalmazásának gyakoroltatása.
- Az együttműködés önálló gyakoroltatása.

KÖVETELMÉNY

1. félév

- Hatványozás.
- Oszthatóság.
- Az alpműveletek biztos elvégzése bármilyen alakú racionális számok körében.
- Műveletei tulajdonságok biztos ismerete, műveletek sorrendje.
- Egyenes és fordított arányosság alkalmazása konkrét feladatokban.
- Százalékszámítás algoritmusának elsajátítása.
- Egyszerűbb szöveges feladatok megoldása.
- Koordinátákkal megadott pontok ábrázolása koordináta-rendszerben.
- Pontok koordinátáinak leolvasása grafikonról, adott feltételnek megfelelő pontok meghatározása, grafikonok értelmezése.

- Egyszerű lineáris függvények ábrázolása.
- Alapszerkesztések végrehajtása, a szerkesztések lépéseinek megtervezése.
- Tengelyes és középpontos tükrözés.

2. félév

- Algebrai kifejezések alapfogalmai, egyneműek szétválogatása, összevonása, helyettesítési értékek meghatározása.
- Egyszerű egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása mérlegelvével.
- Egyszerűbb szöveges feladatok megoldása.
- A geometriai alapfogalmak helyes használata.
- Hosszúság, terület, térfogat, tömeg, űrtartalom, szög, idő szabványos mértékegységeinek ismerete.
- Sokszögek kerületének meghatározása.
- Háromszögek, speciális négyszögek területének meghatározása.
- Alapszerkesztések végrehajtása, a szerkesztések lépéseinek megtervezése.

8. évfolyam

CÉLOK, FELADATOK

- A környező világ mennyiségi és térbeli viszonyainak fogalom szintű megismertetése.
- A lényeglátás és az elvonatkoztató képesség, logikus gondolkodás fejlesztése.
- Az egyszerű matematikai problémák felismerése, megoldása.
- Műveletvégzés a racionális számok körében.
- A geometriai alakzatok tulajdonságainak bővítése.
- A mindennapi élethelyzetekben előforduló matematikai feladatok önálló megoldása, a továbbképzési igény egyszerűbb szintű kielégítése.
- Önértékelés, tevékenységszervezés képességének fejlesztése.
- A mindennapokban felmerülő problémák felismeréséhez segítség adása.
- Ösztönzés a meglévő ismeretek alkalmazására.
- A közös munkavégzés képességének alakítása. A folyamatos munkavégzés.
- A matematikai műveletek és szabályok közötti kapcsolatok tudatosítása.
- A függvényszerű gondolkodás fejlesztése.

- Az oksági összefüggések felismerésének fejlesztése, az ismeretszerzéshez szükséges szokások,
- módszerek egyénre jellemző kialakítása.
- Az ismeretek gyakorlatban való megtapasztalása, a tanulás hasznosságának tudatosítása.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK

- Az ismeretek elvonatkoztatása a műveletek szintjén.
- Analógiák kialakítása, problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.
- A mennyiségek leképezése a számok rendszerében, a műveletek értelmezése az alkalmazás szintjén.
- Cselekvéssorok, jelenségek, tények, értelmezése, mint problémamegoldás.
- A térlátás fejlesztése, mértékváltás alkalmazása.
- Az összehasonlító-, az összefüggéseket felfogó és kiegészítő képesség fejlesztése.
- A függvényszerű gondolkodás megalapozása.
- Az adatfeldolgozó, adatelemző képesség fejlesztése.
- A továbbtanulási szándék kiépítése.
- Gondolkodási képesség fejlesztése: a lényeglátás és az elvonatkoztató képesség fejlesztése, a gondolkodási műveletek elmélyítése.
- Iskolaszintű csoportméretben a szociális szokások viselkedések alkalmazásának gyakoroltatása, a szabálykövet magatartás előnyeinek, hasznosságának felismerése.
- Az együttműködés önálló gyakoroltatása.

KÖVETELMÉNY

1. félév

- Halmazelmélet.
- Hatványozás.
- Számok négyzete és négyzetgyöke, zsebszámológép használata.
- Biztos műveletvégzés a racionális számok bármely alakjával.
- Arányosság és százalékszámítási feladatok megoldása.
- Ismerje a statisztikai adatok feldolgozásának, rendezésének módját.
- Háromszögek csoportosítása, szerkesztése.
- Euklédesszi szerkesztés ismerete, végrehajtása szerkesztésekben.
- Pitagorasz tételének ismerete, alkalmazása egyszerű feladatokban.

- A téglatest és kocka felszíne és térfogata.

2. félév

- Algebrai kifejezések.
- Egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása, a megoldások ellenőrzése.
- Egyszerű szöveges feladatok megoldása egyenlettel.
- Egybevágósági transzformációk: tengelyes és középpontos tükrözés.
- Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi szituációkban.
- Grafikonok készítése, olvasása egyszerű esetekben.
- Lineáris függvények ábrázolása.

4. Bibliaismeret

5. évfolyam

- Részvétel a közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban!
- Ismerje a tanult bibliai történeteket életkorának megfelelő szinten! Tanári segítséggel, illetve kérdésekre válaszolva, legyen képes elmondani!
- Tudja elmondani Jézus születésének, halálának, feltámadásának történetét!
- Tudja megnevezni a Biblia két részét: Ószövetség, Újszövetség. Tudja, melyik hány könyvből áll!
- Legyen képes a tanult egyházi énekeket csoportban énekelni!
- Tudja elmondani a „Mi Atyánk” kezdetű imádságot!

6. évfolyam

- Részvétel a közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban!
- Ismerje a tanult bibliai történeteket életkorának megfelelő szinten! Tanári segítséggel, illetve kérdésekre válaszolva, legyen képes elmondani!
- Tudja elmondani Dávid és Góliát történetét!
- Tudja, mit ünneplünk pünkösdkor!
- Legyen képes a tanult egyházi énekeket csoportban énekelni!

7. évfolyam

- Részvétel a közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban!
- Ismerje a tanult bibliai történeteket életkorának megfelelő szinten! Tanári segítséggel, illetve kérdésekre válaszolva, legyen képes elmondani!

- Tudjon elmondani önállóan a megismert bibliai történetek közül egy szabadon választottat!
- Legyen képes a tanult egyházi énekeket csoportban énekelni!

8. évfolyam

- Részvétel a közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban!
- Ismerje a tanult bibliai történeteket életkorának megfelelő szinten! Tanári segítséggel, illetve kérdésekre válaszolva, legyen képes elmondani!
- Tudjon elmondani önállóan a megismert bibliai történetek közül egy szabadon választottat!
- Legyen képes a tanult egyházi énekeket csoportban énekelni!

5. Református hit- és erkölcsstan

Református hit- és erkölcsstan

5. évfolyam

- A tanult bibliai történeteket életkorának megfelelő szinten, tanári segítséggel legyen képes elmondani: TEREMTÉS: Isten szeretete – az ember engedetlensége, Bábel tornya, Illés, Naamán, Jónás, Három ifjú a tüzes kemencében, Dániel
- Keresztelő János története, Jézus megkeresztelése, Jézus megkísértése, Máté elhívása és
- Jézus példázatai
- Ünnepeink: Reformáció, Advent, Karácsony
- A közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban, éneklésben vegyen részt.

6. évfolyam

- A tanuló, életkorának megfelelő szinten, tanári segítséggel beszéljen a Biblia fogalmáról és a 10 Parancsolatról, a tanult történetek alapján!
- A tanult történetek alapján beszéljen: Jézus csodatételeiről és tanításairól.
- Ünnepeink: Reformáció - Karácsony – Húsvét - Pünkösd
- A közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban, éneklésben vegyen részt.

7. évfolyam

- A tanuló, életkorának megfelelő szinten, tanári segítséggel ismertesse a következőket:
- Ézsaiás és Jeremiás elhívása
- Jézus tanítása az életről (a tanult történetek alapján)
- Ünnepeink: Reformáció- Karácsony- Nagypéntek – Húsvét- Pünkösd
- A közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban, éneklésben vegyen részt.

8. évfolyam

- A tanuló, életkorának megfelelő szinten, tanári segítséggel ismertesse a következőket:
- Péter apostol, Mária és Márta
- Jézus tanításai (tanult bibliai történetek alapján)
- Karácsony – Húsvét – Áldozócsütörtök - Pünkösd
- A közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban, éneklésben vegyen részt

6. Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

5. évfolyam

Témakör	Tartalom
Közvetlen környezetünk	A családi közösség. Helyem a családban, saját élettörténet, a család múltja, története, generációk. A családfa. Az iskolai közösség. Az iskola múltja, története.
A lakóhelytől a nagyvilágig	A lakóhely ismerete. A lakóhely településformája, természeti szépségei, gazdasági értékei. Kulturális értékek, hagyományok ápolása. Népművészeti, történelmi emlékek, emlékhelyek.
A múlt megismerése	A múlt megismerésének forrásai: tárgyi és írásos emlékek, történelmi gyűjtemények, a múzeumok. A régészek munkája. Az időszámítás – Történetek Jézus életéről. A keresztény időszámítás
Élet az őskorban	Az ember megjelenése a Földön. A gyűjtögető, halászó, vadászó ősember életmódja. A tűz szerepe az ősember életében. A földművelő és állattenyésztő ősember életmódja. Az első mesterségek és a csere kialakulása.
Élet az ókori keleten	Egy földműves házánál a Nílus partján. Vendégségben a fáraónál. A piramis építés rejtélyei. Történetek Mezopotámiából, Kínából, Indiából. Az emberi összefogás, tudományok és művészetek születése.
Az ókori görögök	Történetek a görög mondavilágból. Olimpiai játékok. Az athéni iskolában. A városállamok: Athén és Spárta. Görög kultúra- hellenizmus.
Az ókori rómaiak	Mondák Róma alapításáról. Szabadok és rabszolgák. Történetek a római császárokról. Róma, az ókori nagyváros. A római iskolában. Rómaiak hazánk területén, megmaradt emlékek a római korból.

6. évfolyam

A magyar történelem kezdetei	A magyarság születése, eredete - mondák és valóság. Vándorlás a pusztákon, az ősmagyarok életmódja. Harcoló őseink. Letelepedés, honfoglalás, 895.
Élet a középkori Európában	Élet a középkori falvakban. Önellátó gazdálkodás. Jobbágyság és szolgáltatások. A középkori városok. Céhmesterek és kereskedők. Lovagi élet a középkori várakban. A kolostori élet.

Magyarország az Árpád-házi uralkodók idején	A kalandozások kora. Géza és I. István. István koronázása, az államalapítás – 1000–1001. I. (Szent) László és Könyves Kálmán – törvények születnek. II. András – a királyi hatalom gyengülése. A tatárjárás, a muhi csata. IV. Béla, a második honalapító. Az Árpád-kor műveltsége és művészete. Az Árpád-ház kihalása.
A virágzó középkor Magyarországon	Az Anjouk kora – Károly Róbert gazdasági intézkedései. Nagy Lajos birodalma. Zsigmond király. A parasztok elégedetlensége – felkelés Erdélyben. Hunyadi János a török ellen. Nándorfehérvár, 1456. Hunyadi Mátyás. Kultúra és művelődés Mátyás udvarában. Dózsa György a parasztok vezére, 1514. A mohácsi vész, 1526. Buda török kézen, 1541. Az ország három részre szakadása.
Az újkor kezdete Európában	Nagy földrajzi felfedezések, 1492. Felfedezők és hódítók, leigázott népek. Történetek a kor emberének gondolkodásáról – reformáció, ellenreformáció.
Magyarország az újkor hajnalán	Élet a török hódoltságban, a Királyi Magyarországon és a független Erdélyben. A végvárok dicsősége, élet a végeken. Nagy várvédők, kiemelkedő személyiségek. Függetlenségi harcok. „Istennel a hazáért és a szabadságért” – II. Rákóczi Ferenc szabadságharca 1703–11.

Az alapozó szakasz összefoglaló fejlesztési feladatai

- A tanuló környezetére vonatkozó közvetlen megfigyelések, tapasztalatok gyűjtése, beszámolás a megfigyelési szempontok alapján.
- Közvetett ismerethordozók – képanyagok, fényképek gyűjtése, válogató, összehasonlító, rendező tevékenységek.
- Történetek, mondák olvasása, dramatizálása.
- Történelmi szituációk eljátszása, megjelenítése.
- Egyszerű korabeli írásos források (legendák, krónikák) olvasása, kérdések megfogalmazása. Történetek mesélése. Rajzos illusztrációk készítése. Rajzos történeti naplót összeállítása.
- Múzeumok, gyűjtemények látogatása, rajzos, 1-2 mondatos beszámoló készítése. Kiállítási anyagok – rajzok, makettek, képanyagok – összeállítása az egyes korok jellegzetes ruházataiból, használati eszközeiből. Jellemzések, példák felsorolása. Tananyag, tananyagrészlet elmondása kérdések segítségével.

- Tapasztalatszerzés bővítése, képi információk gyűjtése adott témáról, válogató, összehasonlító, rendszerező tevékenység, tablók, képes időszalagok készítése.

Az alapozó szakasz végére elvárható követelmények

- A tanuló legyen tájékozott saját életeseményei alapján a múlt–jelen–jövő relációs rendszerben.
- Ismerje saját helyét, szerepét a családjában.
- Mutassa be az iskolai közösséget közvetlen tapasztalatszerzés, saját élmény alapján.
- Meséljen családjá és iskolája múltjából érdekes történeteket.
- Ismerje lakóhelyének településformáját, természeti szépségeit, gazdasági értékeit. Legyen képes ezek rövid szöveges bemutatására.
- Tudjon biztonságosan tájékozódni és közlekedni lakóhelyén.
- Ismerje és használja a lakóhely művészeti és kulturális szolgáltatásait.
- Tudjon különbséget tenni a történelem különböző forrásai között.
- Legyenek elemi összehasonlító fogalmai a távoli korban és a ma élő emberek életmódjáról.
- Ismerje fel a tanult korokat – ruházatot, használati tárgyakat, jellegzetes épületeket – képről.
- Legyen képes beszélni Jézus születéséről, a kereszténység kialakulásáról.
- Értékelje a Biblia jelentőségét, tudjon elmondani bibliai történetet.
- Mondja el önállóan a megismert mondák, legendák, történetek tartalmát.
- Tudjon különbséget tenni a történetek mesei és valóságos eseményei között.
- Legyen képes segítséggel rajzos beszámolókat készíteni.
- Ismerjen fel és nevezzen meg hazánk őskori és ókori emlékeiből legalább kettőt képről, filmről.
- Tudja leolvasni, megmutatni a képes történelmi atlaszban a tanultakkal összefüggő történelmi helyeket.
- Olvassa le és mutassa meg vándorló őseink állomáshelyeit.

- Ismerje a letelepedés, a honfoglalás évszámát, valamint fontosabb emlékhelyeit.
- Tudjon érzelmileg azonosulni a honfoglalással, a magyarság életében betöltött szerepével.
- Tudja megnevezni a tanult korok uralkodóit, beszéljen tetteikről.
- Legyen képes tanári rávezetéssel ok-okozati összefüggések felismerésére, következtessen a tanulságokra.
- Legyen képes példákkal illusztrálni az ország fennmaradásának, a magyarság megmaradásának küzdelmeit.
- Legyen képes ismereteit bővíteni forrásanyagok felhasználásával, olvasson rövid részleteket a tananyaghoz kapcsolódóan.
- Tudja a tanult évszámokat az időszalagon elhelyezni, az események helyszíneit a térképen megmutatni.
- Mondjon példákat a történelmi események művészeti megjelenítésére.

7. évfolyam

Témakör	Tartalom
A lakóhelytől a nagyvilágig	A lakóhely társadalma. Jellegzetes társadalmi csoportok a lakóhelyen. A helyi közösségek tevékenysége a lakóhely életében. A helyi ügyintézés szinterei a lakóhelyen. Intézmények, szolgáltatások – családsegítő szolgálat, munkaügyi szolgálat, polgármesteri hivatal. Az ügyintézés folyamatai.
A polgári átalakulás kora	Találmányok és feltalálók. Az ipari forradalom és hatása a társadalomra és a gazdaságra. Történetek a nagy francia forradalomról, Napóleonnól.
Polgárosodás Magyarországon	Hazánk a Habsburg Birodalom részeként. A soknemzetiségű ország. Mária Terézia és II. József uralkodásának hatása a gazdasági életre. A reformkor politika irányítói – Széchenyi és Kossuth. Nemzeti kultúrának kibontakozása, jeles személyiségek. 1848. március. 15. A forradalom eseményei. Nemzetiségi törekvések kibontakozása, polgári törvények. A szabadságharc legfontosabb eseményei, eredményei.

A kiegyezés kora	Programok és intézkedések a szabadságharc bukása után. A kiegyezés. Gazdasági felzárkózás. Budapest – a világváros születése. A millennium. „Boldog békeidők.”

8. évfolyam

A késő újkor Európában. Az első világháború	Versenyben a világ felosztásáért. Az első világháború. 1914–18. Frontvonalak – villámháború, állóháború, a hátszág. Forradalom, hatalmi átrendeződés Oroszországban. Győztesek és vesztesek.
A trianoni Magyarország	Az őszirózsás forradalom és a Tanácsköztársaság. A trianoni békeszerződés és következményei. Élet a Horthy-rendszerben Magyarországon.
A jelenkor kezdete, két háború között	A nagy gazdasági világválság Európában – túltermelés, következmények. Háborús készülődés – Németország világhuralmi tervei. Sztálini Szovjetunió.
A második világháború. Hazánk a háborúban	A II. világháború eseménytörténete 1939–45 – a fordulópontok. A háború befejezése, a párizsi béke. Hazánk a háborúban, a német megszállás, holokauszt helytörténeti vonatkozások.
Korunk történelme	Földünk a második világháború után – a megosztott világ. A hidegháború, fegyverkezés, katonai, gazdasági szövetségek, kommunista diktatúrák. Hazánk a vesztes háború után. A pártállam kialakulása. Új kormányprogram – Nagy Imre. Forradalom és szabadságharc 1956 – helytörténeti vonatkozások. A Kádár-korszak. A pártállam összeomlása – vissza a demokráciához. A békés rendszerváltás – a Magyar Köztársaság létrejötte 1989. október 23.

A fejlesztési szakasz összefoglaló feladatai

- Írásos anyagok tanulmányozása, elemzése, célszerű válogatása.
- A helyi hírek, újságok figyelése, gyűjtés, rendszerezés, beszámoló.
- Különböző térképek használata. Feladatvégzés térképvázlatokkal.

- Fogalmi szemléltető eszközök – szókérték, mondatkérték használata, rendszerezése. Jellemzők, példák válogatása adott tananyaghoz.
- Történetek dramatizálása, rendezés, szereplés, tudatos szerepválasztással. Tananyag, tananyagrészek önálló elmondása, kérdések megfogalmazása. Tematikus rajzok készítése.
- Időszalag, időtáblázatok használata.
- Szituációs játékok, dramatikus feldolgozások. Beszélgetések, vélemények megfogalmazása, ütköztetése, vita.
- Történelmi visszaemlékezések meghallgatása. Forrásanyagok keresése, felhasználása.
- A lakóhelyi információk gyűjtése, a gyűjtött anyag felhasználása beszámolóban, önálló feleletekben. Tananyagról vázlatkészítés. • Történelmi témájú regényrészek, filmek, dokumentumfilmek megtekintése, beszélgetés, érzések, vélemények megfogalmazása.

A fejlesztési szakasz végére elvárható követelmények

- Tudjon megnevezni a lakóhelyén működő helyi közösségeket, ismerje alapvető tevékenységeiket, mondjon gyakorlati példákat.
- Ismerje lakóhelyén a lakossági ügyintézés intézményeit, tudja hova, milyen ügyben lehet fordulni.
- Tudja kezelni a kiemelkedő személyiségekről gyűjtött életrajzi adatokat.
- Legyen képes szóban felvázolni rövid életrajzi portrét egy általa példaképnek tartott történelmi személyiségről.
- Ismerjen fel az egyes korok eseményei között történelmi összefüggéseket, készítsen azokról vázlatot.
- Ismerje a legjellegzetesebb reformkori személyiségek nézeteit, érveljen, vitázzon a megismert tények alapján.
- Tudjon összefüggéseket említeni a világ- és a magyar történelem eseményei között. Az ok-okozati összefüggések felismeréséből, a következtetésekből legyen képes elemi ítéletalkotásokra.
- Megadott szempontok alapján elemezze a társadalmi, gazdasági változásokat, konkrét példákkal mutasson rá a fejlődésre.

- Tudja a tanult történelmi évszámokat.
- Jártasság szintjén használja a képes történelmi atlaszt.
- Ismerje fel, hogy népünk számára milyen gazdasági, társadalmi veszteségeket jelentett a háborúkban való részvétel.
- Legyen képes a térképről önállóan leolvasni a háborús eseményeket, használja fel a térképet szóbeli feleletéhez.
- Utasítsa el a nemzeti, faji gyűlöletet.
- Legyen magatartásában megnyilvánuló magyar és európai azonosságtudata.
- Ismerjen néhány történelmi témájú irodalmi művet, filmet.
- Legyen képes tankönyvből önállóan felkészülni, könyvtárban forrásanyagot keresni, irodalmi ismeretei alapján illusztrációkat gyűjteni adott témához.
- Alkalmazza a tanulás során gyűjtött anyagot, a kortársak visszaemlékezéseit.

7. Természetismeret

5-6. ÉVFOLYAM

CÉLOK, FELADATOK

- Természettudományosan megalapozott, a tanulók által is megfigyelhető, megvizsgálható, a különböző ismeretszerzési forrásokból megerősíthető tudás átadása a környezettárgyairól, anyagairól, élőlényeiről, jelenségeiről, folyamatairól.
- Az életkornak, a fejlettségnek megfelelő és a sajátos nevelési igényekkel összhangban lévő megismerési módszerek megtanítása.
- A közvetlen környezetben végezhető – természettel kapcsolatos tevékenységek elsajátítása. A földrajzi ismeretek tanulásának megalapozása.
- A térképen való tájékozódás kialakulásának segítése.
- A szűkebb és tágabb környezet megismerése iránti igény kialakítása.
- A tanuló tájékozódási képességének (térben, időben és saját személyére vonatkozóan) fejlesztése.

- Az élő és élettelen természetközös egymásra hatásának, sokféleségének megismertetése. A környezetük szépségét érzékeltetni tudó, azért tudatosan tenni képes emberré nevelés.
- A haza iránti megbecsülés, szeretet, a közösséghez tartozás érzésének felkeltése.

5. évfolyam

KÖVETELMÉNY

- A tanuló tudja tapasztalatait szóban, írásban rögzíteni. Legyen tapasztalata a hó hatására bekövetkező változásokról.
- Ismerje a tanult és vizsgált anyagok jellemző tulajdonságait, tudja azokat felsorolni. Tudja, hogy tűz esetén hogyan kell segítséget kérni.
- Ismerje a természet növények, valamint a házi és ház körül élő állatok szerepét az ember életében.
- Tudja adott szempontok szerint jellemezni a tanult állatok testfelépítését, kültakaróját, életmódját, táplálkozását, szaporodását.
- Tudja felsorolni az időjárás jelzőit, és az időjárásjelzők segítségével önállóan jellemezni a napi időjárást. Tudja felsorolni és kijelölni a fővilágtájakat a valóságban és a térképen.
- Tudja használni az iránytűt.
- Ismerje a színek jelentését a térképen.
- Ismerje fel Magyarország természetföldrajzi térképét.

6. évfolyam

KÖVETELMÉNY

- Ismerjen fel és nevezzen meg a hazai tájakra jellemző egy-egy növényt és állatot.
- Tudja jellemezni és csoportosítani a tanult növényeket és állatokat, adott szempontok alapján.
- Ismerje az összefüggéseket az időjárás, az évszakok változása és az élő természetben végbemenő változások között.

- Tudja, hogy az ember pozitív és negatív értelemben is befolyásolja a természeti életközösségek fennmaradását, életét.
- Tudjon felsorolni a környezetében alkalmazott környezetvédelmi módszereket. Aktívan vegyen részt környezetvédelmi tevékenységben.
- Használja tudatosan az ismeretszerzési eszközöket, módszereket. Váljon igényévé a könyvek és egyéb ismerethordozók használata. Legyen képes önállóan lejegyezni tapasztalatait.

8. Fizika

7. évfolyam

CÉLOK, FELADATOK

A korszerű fizikai szemléletmódra nevelés. A mindennapi élet és a technikai fejlődés által felvetett egyszerűbb, fizikával kapcsolatos ismeretek nyújtása. A fizikai jelenségek, folyamatok iránti érdeklődés felkeltése. A technikai és kommunikációs készség, a gondolkodás fejlesztése. A szakmatanulás megalapozása a fizikai ismeretekkel. Környezettudatos magatartásra, aktív környezetvédelemre nevelés. Alapismeretek nyújtása az anyag fizikai tulajdonságairól, a kölcsönhatásokról, a mindennapi gyakorlatban is megfigyelhető problémákról. A fizikai vizsgálatok eszközrendszerének, munkamódszereinek megismertetése. A pontosság, a munkafegyelem jelentőségének beláttatása. A megismerési módszerek egyre önállóbb használatának gyakoroltatása, a tapasztalatok pontos megfogalmazása.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK

Fokozódó igény és kíváncsiság a kísérletezés, a vizsgálódás, a folyamatok megértése iránt. Gyakorlottság megteremtése az ábrák értelmezésében az eszközök működésének megértésében, egyszerű szóbeli, írásbeli leírásában. Változások felismerése, okok keresése irányítás mellett. Jelenségek, kísérletek megfigyelése, értelmezése szóban. Becslések, mérések, az eredmények ellenőrzése, lejegyzése. Fizikai problémák felismerése a gyakorlatban, megoldások keresése. Ismeretterjesztő irodalom, lexikonok, információhordozók használata tanári segítséggel.

KÖVETELMÉNY

A tanuló legyen képes egyszerű mechanikai és hőtani jelenségeket megfigyelni a gyakorlatban és kísérletekben, fogalmazza meg tapasztalatait. A tanuló legyen képes egyszerű jelenségek, kísérletek irányított megfigyelésére, a látottak elmondására. A változások, kölcsönhatások felismerése. Az egyes kölcsönhatások jellemzőinek ismerete. A különböző halmazállapotok jellemzése a részecskemodell alapján. Hosszúság, hőmérséklet és az idő mérése készségi szinten, mértékváltások. Az egyenletes mozgás jellemzése. Erő fogalma, dinamikai értelmezése, mértékegysége; ábrázolása. Erőfajták ismerete. Newton III. törvénye. Az energia-megmaradás törvénye és alapvető jelentősége. Arkhimédész törvénye; úszás, lebegés, merülés feltételei. Ismerje fel a halmazállapot-változásokat a mindennapok gyakorlatában. Tudjon gyakorlati példákat mondani a hőmérséklet mérésére. Példák segítségével tudja értelmezni, hogy mi a különbség a test súlya és tömege között. Ismerje fel az anyagok halmazállapotát, tudja azokat jellemezni. Ismerjen fel a gyakorlatban néhány egyszerű gépet. Tudjon példát mondani a nyomás fizikai törvénye alapján készült berendezésére.

8. évfolyam

CÉLOK, FELADATOK

A tanulók érdeklődésének fenntartása a mindennapi életben felfedezhető fizikai jelenségekkel kapcsolatban, a környezetkímélő magatartás tudatos vállalására nevelés. A napi problémák megoldásához szükséges a fizika tudománya által nyújtott ismeretek hasznosságának felismerése. A gyakorlati élet szempontjából fontos ismeretek adása a fénytan körében. Az elektromos jelenségek és az elektromos áram hatásainak megismerése a háztartásban előforduló elektromos gépek, berendezések biztonságos használata érdekében.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK

Tapasztalatok a fizikai folyamatokról: tapasztalatokon alapuló tudásbővítés az anyagokról. A gondolkodási képesség fejlesztése. A megfigyelő, kísérletező, problémafelismerő, összehasonlító önálló tanulási képesség kialakítása. Az iskolai kísérletekben tapasztalt összekapcsolása a mindennapok történéseivel. A fizikában tanultak széleskörű kiterjesztése az ember egészségének és környezetének védelmére, a károsító tényezők, hatások megelőzésére. A modern fizikatudomány eredményeinek, veszélyeinek megmutatása. Kísérletek

megfigyelése, egyszerű kísérletek önálló végzése. Mérések, méréseredmények leolvasása. Könyvtár- és médiahasználat.

KÖVETELMÉNY

A testek elektromos állapotának értelmezése. Elektromos mező. Elektrosztatikai kísérletek elvégzése, megmagyarázása. Elektromos áram; áramerősség fogalma. Anyagok csoportosítása elektromos tulajdonságuk szerint. Az elektromos jelenségek felismerése az iskolán kívüli életben is. Az elektromos áram hatásainak ismerete és ezek gyakorlati alkalmazása, haszna és veszélye. Az elektromos berendezéseken feltüntetett adatok értelmezése. A balesetmegelőzési és érintésvédelmi szabályok ismerete, betartása. A háztartási elektromos energiatakarékosság jelentősége és lehetőségei. Az elektromágneses indukció felismerése. A fény terjedési tulajdonságainak és kölcsönhatásainak ismerete. Síktükör, domború tükör, homorú tükör alkalmazására példák. Szem működésével és védelmével kapcsolatos tudnivalók, a szemüveg szerepének ismerete.

9. Kémia

7. évfolyam

Követelmény

- A kémia, mint tudomány a természettudományok része. Néhány híres magyar kémikus nevének, munkássága lényegének megismerése.
- A kísérletezés szerepe a kémiai megfigyelésekben. Kísérleti eszközök megismerése.
- A periódusos rendszer szerepe az elemek közötti tájékozódásban.
- A fizikai és kémiai változások jellemzői. Anyagok, elemek vizsgálata.
- Az anyagok csoportosítása – természetes anyagok, vegyipari termékek.
- Szervetlen és szerves anyagok.
- Változások jellemzői: fizikai és kémiai változás. Keverék és vegyület. Oldás, a víz, mint oldószer.
- A levegő az oxigén és a nitrogén keveréke.
- Az égés.
- Az égés feltételei.
- Az oxidáció.
- Gyors és lassú égés.

8. évfolyam

Követelmény

- Fémek: vas – vasgyártás, acél, alumínium, arany, ezüst, réz.
- Korróziós jelenségek a mindennapokban – korrózióvédelem.
- További elemek, szerves anyagok a természetben: nátrium, kálium, kalcium-karbonát.
- Szerves tisztítószer: hypo, sósav.
- Mosószer a háztartásban.
- Környezeti kémia: energiagazdálkodás, az emberi szervezet energiahordozói – zsírok, szénhidrátok, fehérjék (egyben építőanyagok).
- Nemfémek – a víz, a levegő – hidrogén, oxigén, klór, nitrogén – megismerésük kísérlet útján.
- Nemfémek és vegyületeik – a szén, gránit, gyémánt.
- A szén megfigyelése, a grafit, a gyémánt jellemzői.
- Mosó- és tisztítószer használati utasításainak és összetételi ismertetőinek közös értelmezése.
- Az el nem használt vegyszerek elhelyezésének szabályai a környezetvédelmi szempontok figyelembevételével.
- A levegő és víz szennyeződésének megfigyelése. Okok keresése, példák a napi sajtóból.

10. Biológia - Egészségtan

7. évfolyam

Követelmény

- A növényi sejt és szövet. A növények tápanyagfelvétele, gázcsereje, anyag átalakítása, szaporodása, mozgása. Fotoszintézis. A növények szerepe az emberek életében.

- Egysejtű és soksejtű állatok.
- Az állatok táplálkozása, légzése, mozgása, szaporodása.
- Utógondozási formák.
- Az állatok kültakarója
- Az állatok szerepe az ember életében.
- A dél-amerikai erdők jellemző növényei és állatai: óriásfák, kúszónövények, fán lakó növények. Bögőmajom, jaguár, óriáskígyó.
- A szavannák élővilága: fűfélék, majomkenyérfa. Csimpánz, antilopfélék, oroszlán, elefánt, nílusi krokodil.
- A sivatagok élővilága: kaktuszok, teve, vipera.
- A mérsékelt égövi füves puszták élővilága: tajgaerdő: lucfenyő, vörösfenyő, nyír.
- Antilopok, futómadarak, bölény.
- A tengerek élővilága: planktonok, heringek, korallok, kék bálna, cápa.
- A hideg övezet élővilága: tundra. A sarkvidékek jellemző élőlényei.

8. évfolyam

- Sejtek, szövetek, szervek, szervrendszerek, szervezet.
- A bőr: szerkezete, bőrérzékelés. A túlzott napozás veszélyei.
- A mozgás: a test fontosabb csontjai. A csontok kapcsolódása. Az izmok rögzülése és feladataik. A mozgásszegény életmód következményei.
- A táplálkozás: a táplálkozás szervei. Az emésztés folyamata. A fogápolás és az egészséges táplálkozás fontossága.
- A légzés: a légzés szervei. A légcseré. A dohányzás kóros hatásai.
- A keringési rendszer részei, funkciója.
- A vér anyagszállítása, útja a nagy- és kisvérkörben. Összetétele.
- A kiválasztás szervei és működése. A kiválasztó működés jelentősége a szervezet fenntartásában.
- A szaporodás: a férfi ivarszervek és működésük. A női ivarszervek és működésük. A terhesség és a szülés. Az ember nemi élete. Az ivarszervek higiénéje. Fogamzásgátlás.
- Az idegi szabályozás.

- Az érzékszervek: látás, hallás, szag- és hőérzékelés.
- Az idegrendszer tagolódása, működésének főbb jellemzői.
- A kábító- és élvezeti szerek hatása az idegrendszerre.
- Az ember legnagyobb kincse az egészsége. Az egészség megóvásának alapfeltétele az egészséges környezet és életrend.
- A Föld népeisége, az emberek sokfélék.
- Földünk jellemző embertípusai.
- A másság elfogadása.
- A betegség tünetei általában. Mikor kell orvoshoz fordulni?
- Teendők az orvos érkezéséig.
- A természetgyógyászat, népi gyógymódok.
- A gyógynövények szerepe a gyógyításban.
- A kuruzslás

11. Földrajz

7. évfolyam

- A tanuló legyen képes az egyes kontinensek, tájak, országok természeti és társadalmi- gazdasági jellemzőit bemutató képek, ábrák, adatok elemzésére, tanári irányítás alapján alapvető összefüggések felismerésére.
- Tudja megadott szempontok alapján bemutatni az egyes kontinenseket, tipikus tájait, legfontosabb országait.
- Ismerje fel a természeti és társadalmi környezet alapvető összefüggéseit.
- Legyen képes különböző térképi és egyéb földrajzi tartalmú információk felhasználására a témákhoz kapcsolódóan.
- Tudja megmutatni térképen és felismerni kontúrtérképen a topográfiai fogalmakat.

8. évfolyam

- A tanuló tudja bemutatni hazánk földrajzi környezetének természeti és társadalmi-

gazdasági jellemzőit megadott szempontok alapján.

- Tudja ismertetni hazánk tájainak természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit különböző térképi információk felhasználásával. Ismerje fel a természeti adottságok szerepét, hatását az egyes térségek gazdasági életében.
- Ismerje hazánk környezeti értékeit.
- Legyen képes önálló információgyűjtésre a megadott szempontok szerint különböző földrajzi-környezetvédelmi tartalmú információhordozókból, és tudja feldolgozni ezeket tanári irányítással.
- Tudja megmutatni térképen és felismerni kontúrtérképen a topográfiai fogalmakat. Tudja meghatározni és megfogalmazni földrajzi fekvésüket, kapcsoljon hozzájuk tartalmi jellemzőket.

12. Ének-zene

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok, tevékenységek, tanulásszervezés

- Az éneklési kedv fenntartása, közös dalkincs kialakítása.
- Éneklés változatos formákban: közösen, kiscsoportban, egyénileg és kánonban is.
- A zenei írás-olvasáshoz kapcsolódó, előzőekben elsajátított alapfogalmak ismétlése, újak elsajátítása.
- Ismeretek szerzése a tanult dalok jellemzőiről: összehasonlítás, elemzés, elvonatkoztatás - Ritmikus játékok, a zenei írás-olvasás gyakorlása, fejlesztése.
- Magyar népi hangszerek, népzenei együttesek hangzásának megismerése, összehasonlítása.
- Ismerkedés a zenetörténeti korokkal – középkor, reneszánsz, barokk -, műzenei szemelvények hallgatása, felismertetése.
- A belső hallás fejlesztése.

Tantárgyi tartalmak, témakörök

Témakör	Tartalom
Zenei alkotóképesség Interpretáció	Az éneklési kultúra fejlesztése. A dallam és a szöveg kapcsolatára épülő megfelelő előadásmód kialakítása. Dalkarakterek összehasonlítása. A kiscsoportok és az egyéni éneklés továbbfejlesztése. Az életkornak megfelelő magyar, európai, Európán kívüli nép- és műdalok megszólaltatása. A néphagyomány jellegzetességeinek megismertetése. A zenei emlékezet aktivizálása, a többszólamú éneklés gyakorlása (kánonok).
Improvizáció	Zenei karakterek megfigyeltetése és megjelenítése. A formaalkotás fejlesztése, egyszerű népzenei és műzenei formák mintájára énekes és/vagy hangszeres improvizációk. Ritmushangszeres rögtönzések a szabad rögtönzések segítségével.
Megismerő- és befogadóképességek Zenehallgatás	Hangzásbeli különbségek, hangszínek azonosítása. Népi hangszerek és zenekarok felismerése, megnevezése hangzás alapján. Zenei karakterek megfigyelése, azonosítása. Többször hallott zenei szemelvények felismertetése. A zenetörténet nagy korszakainak – középkor, reneszánsz és barokk – átfogó ismertetése, az egyéb műveltségterületekhez tartozó kapcsolódások bemutatásával. Eredeti népzenei énekes és hangszeres felvételek megismertetése. A nép- és műzenéhez kapcsolódva a hazai és a közös európai kulturális értékek megismertetése.
Zenei hallás és kottaismeret	A hangzó ritmikai elemek felismerése. Ritmushangszerek használata, ritmuszenekar, ritmikai többszólamúság fejlesztése. Hangok elhelyezése a vonalrendszerben relatív szolmizáció alapján. A csoportos szolmizált kottaolvasás fejlesztése. A dallam, a hangmagasság, a tempó, a dinamika, a hangszín érzékeltetése, azonosságok és különbözőségek meghatározása, az összehasonlító képesség erősítése. A belső hallás fejlesztése, dalok szerkezetének hallás utáni megfigyeltetése, felismertetése.

A szakasz végére elvárható követelmények

- Vegyenek részt örömmel az énekórákon, énekeljenek közösen, vállalkozzanak egyéni éneklésekre is.

- Válasszanak kedvenc dalokat, törekedjenek a tanult előadásmód megjelenítésére a dalok éneklése során.
- Fejezzék ki és fogalmazzák meg a tanult dalok élményvilágát, hangulatát.
- Gyakorolják tanári segítséggel a különféle kották írását-olvasását a tanult formákban.
- Fejlődjön zenei hallásuk, ismerjék föl a többször hallott nép- és műzenei szemelvényeket.

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok, tevékenységek, tanulásszervezés

- Az éneklési kedv fenntartása, közös dalkincs kialakítása.
- Éneklés változatos formákban: közösen, kiscsoportban, egyénileg és kánonban is.
- Ismeretek bővítése a tanult dalok jellemzőiről összehasonlítás, elemzés, elvonatkoztatás által. Ritmikus játékok, a zenei írás-olvasás gyakorlása, fejlesztése.
- Közös és egyéni rögtönzések adott formák alapján és szabadon.
- A zenei hallás fejlesztése, nép- és műzenei alkotások, szemelvények hallgatása, elemzése adott szempontok szerint.
- Zenetörténeti ismeretek bővítése: a klasszikus zenei kor. Műzenei szemelvények hallgatása, felismertetése.
- A belső hallás fejlesztése.

Témakör	Tartalom
Zenei alkotóképesség Interpretáció	Az éneklési kultúra fejlesztése. A dallam és a szöveg kapcsolatára épülő megfelelő előadásmód kialakítása. Dalkarakterek összehasonlítása. A kiscsoportok és az egyéni éneklés továbbfejlesztése. Magyar népdalok és klasszikus műdalok megszólaltatása. Ismerkedés a klasszikus zenei formákkal. A néphagyomány jellegzetességeinek további megismertetése. A zenei emlékezet aktivizálása, a többszólamú éneklés gyakorlása (kánonok).
Improvizáció	Zenei karakterek megfigyeltetése és megjelenítése, csoportos és egyéni rögtönzések. A formaalkotás fejlesztése, egyszerű népzenei és műzenei formák mintájára énekes és/vagy hangszeres improvizációk. Ritmus- és dallamhangszeres rögtönzési készség további fejlesztése a szabad rögtönzések segítségével.
Megismerő- és	

befogadóképességek Zenehallgatás	Hangzásbeli különbségek, hangszínek azonosítása. Hangszerek, hangszercsoportok és zenekarok felismerése, megnevezése hangzás és alak alapján. Zenei karakterek megfigyelése, azonosítása. Többször hallott zenei szemelvények felismertetése. A zenetörténet klasszikus időszakának átfogó ismertetése, az egyéb műveltségterületekhez tartozó kapcsolódások bemutatásával. A nép- és műzenéhez kapcsolódva a hazai és a közös európai kulturális értékek megismertetése.
Zenei hallás és kottaismeret	A hangzó ritmikai elemek felismerése, motívumok lejegyzése tanári segítséggel. Ritmushangszerek használata, ritmuszenekar, ritmikai többszólamúság további fejlesztése. Hangok elhelyezése a vonalrendszerben relatív szolmizáció, valamint a zenei abc alapján. A csoportos szolmizált kottaolvasás fejlesztése. A belső hallás fejlesztése, dalok szerkezetének hallás utáni megfigyeltetése, felismertetése.

A szakasz végére elvárható követelmények

- Vegyenek részt örömmel az énekórákon, énekeljenek közösen, vállalkozzanak egyéni éneklésekre is.
- Válasszanak kedvenc dalokat, törekedjenek a tanult előadásmód megjelenítésére a dalok éneklése során.
- Fejazzék ki és fogalmazzák meg a tanult dalok élményvilágát, hangulatát.
- Gyakorolják tanári segítséggel a különféle kották írását-olvasását a tanult formákban.
- Fejlődjön zenei hallásuk, ismerjék fel a meghallgatott klasszikus zeneművek jellemző részleteit.
- Legyenek képesek hosszabb terjedelmű zenei részletek figyelemmel kísérésére, elemzésére, adott szempontok alapján.

FEJLESZTŐ SZAKASZ

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok, tevékenységek, tanulásszervezés

- A kifejező, szép éneklés megőrzése, a közös dalkincs bővítése.
- A figyelem és az emlékezet fejlesztése.
- A többszólamú éneklés további fejlesztése kánonok éneklése által.

- Ismeretek szerzése a magyar népdalok csoportjairól, zenei jellemzőikről.
- Ritmushangszerek önálló használata, az ismeretek gyakorlása a zenei írás-olvasás terén. Zenehallgatás és elemzés, társművészeti kapcsolatok keresése.

Tantárgyi tartalmak, témakörök

Témakör	Tartalom
Zenei alkotóképesség Interpretáció	Dalok éneklése az érzelmi tartalmak megjelenítésével, esztétikai élmények biztosítása az éneklés során. A zenei emlékezet megerősítése, a többszólamúság készségének fejlesztése. Magyar és idegen népdalok, valamint műdalok kifejező előadása.
Improvizáció	A rögtönzési tevékenység fejlesztése népdalok által. Ritmushangszeres csoportos improvizációk. Szabad dallam- és ritmusrögtönzések segítése.
Megismerő- és befogadóképességek Zenehallgatás	A legjelentősebb romantikus zenei alkotások megismerése. Társművészeti kapcsolódások keresése, bemutatása. Jelentős romantikus zeneszerzők életrajzi történeteinek megismertetése. Zeneművek felismertetése jellegzetes témáik alapján. A zenei élmény érzelmi és intellektuális megragadásának segítése. Törekvés a verbális közlésre a zenei mondanivaló kidomborításában a zenei szemelvények hallgatása után.
Zenei hallás és kottaismeret	A dalanyagban előforduló ritmusképletek hangoztatása több szólamban is. A ritmushangszerek önálló használatának továbbfejlesztése. Egyszerű ritmusképletek olvasása és lejegyzése tanári segítséggel. A hangkarakterek felismertetése. A zenei emlékezet fejlesztése a belső hallás működtetésével.

A szakasz végére elvárható követelmények

- Tudják kifejezően énekelni a tanult dalokat társakkal és egyénileg.
- Vegyenek részt a kánonok éneklésében, többszólamú gyakorlatokban, csoportos és egyéni rögtönzésekben egyéni képességek szerint.
- Törekedjenek fokozottabb önállóságra a zenei írás-olvasás feladataiban.

- Szerezzenek ismereteket romantikus zeneművekről, zeneszerzőkről, ismerjék fel a meghallgatott zenei szemelvényeket jellegzetes témáik alapján is.
- Fejlődjön esztétikai érzékük, zenei hallásuk, muzikalitásuk, emocionális érzékenységük.

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok, tevékenységek, tanulásszervezés

- A kifejező, szép éneklés megőrzése, a közös dalkincs bővítése, a tanult dalok jókedvű, hangulatos megszólaltatása.
- A figyelem és az emlékezet további fejlesztése.
- Részvételi szándék erősítése a többszólamú éneklésben.
- A hangszeres, énekes és mozgásos rögtönzések csoportos és egyéni formákban.
- Ismeretek bővítése a magyar népdalok csoportjairól, zenei jellemzőikről, csoportosítás tájegységek szerint.
- A zenetörténeti korok áttekintése, a XX. század zenei irányzatai.
- Ritmushangszerek önálló használata, az ismeretek gyakorlása a zenei írás-olvasás terén. Zenehallgatás és elemzés, társművészeti kapcsolatok keresése.

Tantárgyi tartalmak, témakörök

Témakör	Tartalom
Zenei alkotóképesség Interpretáció	Dalok éneklése az érzelmi tartalmak megjelenítésével, esztétikai élmények biztosítása az éneklés során. A zenei emlékezet megerősítése, a többszólamúság készségének fejlesztése. Magyar és idegen népdalok, valamint műdalok kifejező előadása.
Improvizáció	A rögtönzési tevékenység fejlesztése népdalszerű és egyszerű műzenei formák keretei között. Ritmus és dallamhangszeres improvizációk. Szabad dallam- és ritmusrögtönzések segítése.
Megismerő- és befogadóképességek Zenehallgatás	A legjelentősebb zeneirodalmi alkotások, a XX. század zenéjének, valamint különböző korok populáris zenéinek bemutatása. Társművészeti kapcsolódások keresése, bemutatása. Jelentős modernkori zeneszerzők életrajzi történeteinek megismertetése. Zeneművek felismertetése jellegzetes témáik alapján. A zenei élmény érzelmi és intellektuális megragadásának

	segítése. Törekvés a verbális közlésre a zenei mondanivaló kidomborítására a zenei szemelvények hallgatása után.
Zenei hallás és kottaismeret	A ritmushangszerek önálló használatának továbbfejlesztése. Egyszerű ritmusképletek és dallamsorok olvasása és lejegyzése tanári segítséggel. A hangkarakterek felismertetése. A zenei emlékezet fejlesztése a belső hallás működtetésével. A magyar népdalok zenei jelenségeinek bemutatása.

A szakasz végére elvárható követelmények

- Tudják kifejezően énekelni a tanult dalokat társakkal és egyénileg.
- Vegyenek részt a kánonok éneklésében, többszólamú gyakorlatokban, csoportos és egyéni rögtönzésekben egyéni képességek szerint.
- Törekedjenek fokozottabb önállóságra a zenei írás-olvasás feladataiban.
- Szerezzenek ismereteket zeneművekről, zeneszerzőkről, ismerjék fel a meghallgatott zenei szemelvényeket jellegzetes témáik alapján is.
- Ismerjék az egyes zenetörténeti korszakok zeneszerzőit, műfajait, főbb jellegzetességeit.
- Fejlődjön esztétikai érzékük, zenei hallásuk, muzikalitásuk, emocionális érzékenységük.

13. Dráma és tánc

5. évfolyam

A fejlesztés várt eredményei az 5. évfolyam végén Alkotó részvétel többféle dramatikus, illetve mozgásos-táncos tevékenységben. Alapszintű improvizációs képességek fejlődése, erősödő biztonság a térhasználatban a mozgás és a dramatikus tevékenységek folyamán. Konstruktív részvétel a dramatikus tevékenységek értelmező megbeszélésében A tanuló képes a munkamegosztásra, érti és értékeli társai munkáját; fejlődik önismerete, képviseli saját álláspontját, és figyelembe veszi társai véleményét a közös alkotó tevékenységben.

A továbbhaladás feltételei

- részvétel a gyakorlatokban, improvizációkban, beszélgetésekben

- a rögtönzés szabályainak ismerete, betartása
- egyszerű ritmusképletek visszaadása tapssal, dobogással
- régi stílusú tánc alaplépéseinek szabad előadása
- részvétel bábkészítésben vagy/és bábbal végzett improvizációban
- kettő énekes-táncos játék ismerete
- egy új stílusú tánc alaplépéseinek szabad előadása
- részvétel báb készítésében vagy a vele való improvizálással

14. Hon- és népismeret

5. évfolyam

Tantárgyi követelmények:

- A tanulók megismerik lakóhelyük, szülőföldjük természeti adottságait, hagyományos gazdasági tevékenységeit, néprajzi jellemzőit, jeles személyeit.
- A tanulási folyamatban fejlődik az egyéni, családi, közösségi, nemzeti azonosság tudatuk.
- Általános képet kapnak a hagyományos gazdálkodó életmódról, a családfelépítéséről, a családon belüli munkamegosztásról.
- A megszerzett ismeretek birtokában, tanári irányítással képesek lesznek értelmezni a más tantárgyakban felmerülő népismereti tartalmakat.
- Felismerik a jeles napok, ünnepi szokások, az emberi élet fordulóihoz kapcsolódó népszokásokat, valamint közösség megtartó szerepüket a paraszti élet rendjében.
- Megismerik egy-egy jeles nap, ünnepkör köszöntő vagy színjátékszerű szokását, valamint a társas munkák népszokásait és a hozzájuk kapcsolódó tevékenységeket.
- Megismerik a magyar nyelvterület földrajzi-néprajzi tájainak, tájegységeinek hon-és népismereti, néprajzi jellemzőit.
- Felismerik, hogyan függ össze egy táj természeti adottsága a gazdasági tevékenységekkel, a népi építészettel, hogyan élt és élhet harmonikus kapcsolatban az ember a természettel.

Írásbeli és szóbeli, javító és osztályozóvizsga témakörei:

- A magyarok házai.
- A népi építészet táji jellegzetességei.
- Az ételkészítés eszközei.
- A szoba berendezése.
- A lakás textíliái.
- Munkamegosztás a paraszti családban.
- Hétköznapi viselet, népviselet.
- Jeles napok, népszokások.
- Földrajzi-néprajzi tájegységeink.

15. Rajz és vizuális kultúra

5–6. évfolyam

A tantárgy sajátos fejlesztési célja az alsóbb évfolyamok munkájának szemléletbeli és metodikai tekintetben szerves folytatása. A szakasz fő feladata az alapkészségek megszilárdítása, eszköz szintű rajz- és kézműves-technikai tudás egyre önállóbb alkalmazása, az individuális jegyek, a saját stílus megjelenésének támogatása az alkotó és befogadó tevékenységben.

A terápiás szemlélet és gyakorlat, a cselekvéses helyzetekbe ágyazott képességfejlesztés, a kooperáció támogatása, a másokért vállalt felelősség és az igényes tárgyi-környezeti kultúra iránti igény erősítése az 5–6. évfolyamon is kiemelt feladat az esztétikai tudatosság és kifejezőképesség fejlesztése érdekében. A világhírű magyar képzőművészek alkotásainak tanulmányozása nemcsak esztétikai örömet nyújt, hanem a nemzeti azonosságtudat és a hazafiság érzését is támogatja. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztését, az önbizalom erősítését szolgálhatják a tanulói alkotások ön- és társértékelő mozzanatai.

5. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Vizuális nyelv és technikák	Órakeret 9 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	Baleset-megelőzési szabályok betartása. Adekvát eszközhasználat. Forma megfigyelése és alkotása különféle technikákkal.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A vizuális nyelv alapelemeinek eszközszintű használata az alkotótevékenység során. A mértani testek tulajdonságainak megtapasztaltatása. A tanulói személyiség érzelmi és mentális gazdagítása a rajz tantárgy eszközrendszerével. A kooperativitás fejlesztése és működtetése a közös tanulói alkotási folyamatban. Felelősségvállalás kialakítása, erősítése a kulturált környezet megteremtéséért, illetve fenntartásáért. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> elemi absztrakció képessége; irányított észlelés; kompozíciós képesség; ábrázolási képesség változatos technikákkal.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok
BEFOGADÁS-ALKOTÁS <i>1.1. Műalkotások tematikus megfigyelése, leképezése saját élmény szerint</i> Műalkotásokon vonalak és foltok. Foltfestés vizes alapon – foltok. Folthatások.	<i>Alkotás</i> Vonalabsztrakció alkotása. Vonalhatár felismerése képzőművészeti alkotásokon fellelhető tónusok között. A vonal mint a térbeliség kifejezőjének alkalmazása. Felületritmusok létrehozása.	<i>Matematika:</i> szerkesztési ismeretek; halmazok, mértani testek.

Barázdált formák. <i>1.2. Alkotás modell/minta alapján</i> Természeti formák. Mértani testek tulajdonságai – oldalak, lapok, egyenlő, különböző. ALKOTÁS <i>1.3.Szabad alkotások síkban és térben</i> Tárgyak ábrázolása síkban. Különböző felületek dekoratív felhasználása. Ritmusképzés szabályos és szabálytalan térformákból. Kocka, téglatest csomagolása.	Halmazmetszetek létrehozása vizuális elemekből. Szabályos és szabálytalan térformák felismerése, csoportosítása. Műalkotások inspirációjára fekete-fehér kép készítése. Természeti formák megfigyelése és ábrázolása. Mértani testek ábrázolása síkban, kísérlet a térbeliség érzékeltetésére. <i>Befogadás</i> Árnyékhatások megfigyelése, értelmezése. Mértani testek tulajdonságairól tapasztalatok szerzése – ahol a lapok találkoznak, él keletkezik. Műalkotásokon vonalak és foltok felismerése, meghatározása. Foltfestés vizes alapon – foltok kontúrozása másolás után. A folthatások tanulmányozása absztrakt képzőművészeti alkotásokon. Barázdált formák megfigyelése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Folthatár, kontúr, bizonytalan, elmosódott, folt- és színegyensúly, felület, barázda, vájat, hullámos, érdes, síkforma, térforma, szabályos, szabálytalan, lapos, domború, egyforma, egybevágó, derékszög.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Kifejezés, képzőművészet	Órakeret 9 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	Érzések interpretálása saját eszköztárral. A műalkotások által megjelenített érzelmek tudatos megfigyelése. Társakkal közös alkotás, változatos technikákkal.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A pszichikus funkciók fejlesztése, az élmények, hangulatok kifejezése elemi képzőművészeti eszközökkel. „Képolvasás” képességének kialakítása és fejlesztése. Verbális kifejezőképesség, érzelmek megfogalmazásának fejlesztése. Képzőművészeti alkotások hangulati értékelése, értelmezése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> karakter alapfokú kifejezésének képessége; technikai képesség (dombormű-készítés); képolvasási képesség; asszociációs képesség; kompozíciós képesség.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok
BEFOGADÁS <i>2.1. Tájak, emberek ábrázolása a képzőművészetben</i> Műalkotások – tér- és tájábrázolás. (Székely Bertalan: Egri nők; Madarász Viktor: Hunyadi László csatája; Ferenczy Károly: Október; Szőnyi István: Zebegényi temetés; Nagy István: Karám télen; Egri József: Napfelkelte).	<i>Alkotás</i> Felismerhető figurákkal kifejező kép készítése. Pregnáns jegyeket mutató emberábrázolás. Élménykifejezés a plasztika eszközrendszerével. Karakterábrázolás néhány jellemzőjének alkalmazása. Látványszerű alkotás modell után. <i>Befogadás</i> Műalkotások megfigyelése – tér- és tájábrázolás. Műalkotások megfigyelése	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> mesék világa, gyermekversek.
BEFOGADÁS-ALKOTÁS <i>2.2. Illusztrációk</i>		

Kép versekhez, meséhez (pl. A három kívánság). Mese szereplőinek megmintázása.	képtárban, múzeumban és reprodukciókon. <i>Befogadás-alkotás</i> Irodalmi élmény kifejezése a vizualitás eszközszerével. Mese szereplőinek megmintázása agyagból – dombormű készítése. Versekhez táj festése – közös alkotással, nagy felületen.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szelíd táj, zord táj, figyelemirányítás, hangsúlyozás, térbeliség, mozgásvázlat.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Vizuális kommunikáció	Órakeret 6 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	Képesség a vizuális élmények többféle csatornán keresztüli kifejezésére. Egyszerű jelenetábrák megértése. Egyszerű piktogram készítése. Plakátok, reklámok értelmezése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű képi közlések megalkotási képességének kialakítása. Jelenségek, képek, magyarázó ábrák elemi szintű értelmezési képességének kialakítása. Szabadkézi rajzos és montázstechnikai jártasság kialakítása. Kísérletek segítése a látványszerű ábrázolásra. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> megfigyelési képesség adott szempontok szerint; alakítási készség; színkeverés képessége; térlátás; elemi térábrázolás; elemzés; vizualizáció.	

Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok
ALKOTÁS <i>3.1. A vizuális kommunikáció eszközei és technikái</i> Látványszerű ábrázolás modell után. Látványszerű ábrázolás a szerkezet feltüntetésével. BEFOGADÁS <i>3.2. Vizuális jelek – képolvasás, értelmezés</i> Alaprajz, metszet, térképrajz. BEFOGADÁS-ALKOTÁS Forgásformák. Tárgyak kereszt- és hosszmetsete.	<i>Alkotás</i> Emberalak rajzolása, festése. Természeti formák ábrázolása modell alapján, ceruzarajzzal, festéssel (falevél, gesztenye, gyümölcsök, virágok). Forgásforma rajza – szerkezet jelölésével (pl. átlátszó henger). Tárgyak két nézetének megrajzolása – segítséggel. Természeti formák ábrázolása háttérrel, környezettel – különféle technikákkal: ceruza, diópác, filctoll, vizes alapú és vízfesték, tempera. Tusra rajz virágcsendeletről. <i>Befogadás</i> Formák adott szempontú megfigyelése. Bonyolultabb formák metszetének megfigyelése (pl. mákgubó, paprika). „Előtt, mögött takarás” vizuális megfigyelése. Térképrajz értelmezése. Építészeti terek (ház, templom) alaprajzának tanulmányozása, kísérlet az értelmezésre. <i>Befogadás-alkotás</i>	<i>Matematika:</i> síkidomok és testek. <i>Földrajz:</i> térkép-értelmezési ismeretek.

	Forgásformák megfigyelése és reprodukciója. Forgás- és szögletes formák megfigyelése, vázolása. Tárgyak kereszt-és hosszmeténeke megfigyelése, vázolása. Térkép alapján útvonal elképzése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Csendélet, valóságű, ellipszis, szerkezeti rajz, egész, forma, részlet, szerkezet, forgásforma, kör, takarás, keresztmeténeke, hosszmeténeke, felülnézet, oldalnézet, oszlop, boltozat, főhajó, mellékhajó.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Tárgy-és környezetkultúra	Órakeret 8 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	Egyszerű papír és agyagtárgyak készítesí technikái. Téri viszonyok felismerésére, értelmezése. Esztétikus tárgyi környezet iránti igény.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Jártasság kialakítása egyszerű tárgyak készítesében. Tájékozottság kialakítása a közvetlen környezet tárgyai forma – funkció – anyag összefüggéseinek rendszerében. Néhány egyszerű kézműves technika alapfogásainak elsajátíttatása. A tárgyalató folyamat algoritmizálása. A tárgyalató folyamat lépéseinek tudatosítása, a sorrendiség fontosságának érzékeltetése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> környezettudatosság; elemzőképesség; tervezés képessége.	

Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok
BEFOGADÁS-ALKOTÁS <i>4.1. Munkavázlat:</i> A tárgy funkciójának meghatározása. Ismert anyagalakítási módok. Anyag és technika megválasztása. Kivitelezés. Díszítés. ALKOTÁS <i>4.2. Tárgyak értelmezése és készítése</i> Kerámiatárgy, ruházati kiegészítők textilből. Fonás, szövés. Használati, szórakozást szolgáló és dísz tárgyak.	<i>Befogadás-alkotás</i> Precíz alkotó folyamat végigvitele. A tárgy kipróbálása a gyakorlatban. <i>Befogadás</i> Szerkezet és anyag összefüggéseinek felismerése. A funkció irányító szerepének felismerése a tárgyalkotásban. <i>Alkotás</i> Tárgyak készítése funkció, forma, anyag, szépség szempontjainak tudatos figyelembevételével. Tárgyak gyűjtése, azokról leírás készítése. Használati, szórakozást szolgáló és dísz tárgyak csoportosítása funkció, forma, anyag, szépség szempontjából.	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> vázlat készítése; a leírás műfaja. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> anyagok megmunkálása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Funkció, anyagalakítási mód, technika, kivitelezés, funkció, kézművesség.	

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus	A tanuló képes – egyenletes foltot satírozással létrehozni, – művészi alkotásokon tónushatásokat észrevenni,

végén	– ismeretek szerzésére tapasztalati úton a mértani testekről, – felismerhető képet készíteni, – emberalak szoborszerű megjelenítésére, – műalkotásokhoz érzelmeket asszociálni, – emlékezetből egyszerű rajzot készíteni, – tudatos színkeverésre temperával, vízfestéssel, – formát ábrázolni (megközelítő hasonlósággal), – vázlatszerű ábrát készíteni, – egyszerű alaprajzot értelmezni, – funkció szerint csoportosítani közvetlen környezete tárgyait, – képek alapján tárgyról rövid (szóbeli) jellemzést adni, – törekedni munkája igényes kivitelezésére, – tárgyat készíteni az általa választott technikával.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Vizuális nyelv és technikák	Órakeret 9 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	Baleset-megelőzési szabályok betartása. Adekvát eszközhasználat. Forma megfigyelése és alkotása különféle technikákkal.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A vizuális nyelv alapelemeinek eszközszintű használata az alkotótevékenység során. A mértani testek tulajdonságainak megtapasztaltatása. A tanulói személyiség érzelmi és mentális gazdagítása a rajz tantárgy eszközrendszerével. A kooperativitás fejlesztése és működtetése a közös tanulói alkotási folyamatban. Felelősségvállalás kialakítása, erősítése a kulturált környezet megteremtéséért, illetve fenntartásáért. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> elemi absztrakció képessége; irányított észlelés; kompozíciós képesség; ábrázolási képesség változatos technikákkal.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok
BEFOGADÁS-ALKOTÁS <i>1.1. Műalkotások tematikus megfigyelése, leképezése saját élmény szerint</i> Műalkotásokon vonalak és foltok. Foltfestés vizes alapon – foltok. Folthatások. Barázdált formák. <i>1.2. Alkotás modell/minta alapján</i>	<i>Alkotás</i> Vonalabsztrakció alkotása. Vonalhatár felismerése képzőművészeti alkotásokon fellelhető tónusok között. A vonal mint a térbeliség kifejezőjének alkalmazása. Felületritmusok létrehozása. Halmazmetszetek létrehozása vizuális elemekből. Szabályos és szabálytalan	<i>Matematika:</i> szerkesztési ismeretek; halmazok, mértani testek.

Természeti formák. Mértani testek tulajdonságai – oldalak, lapok, egyenlő, különböző. ALKOTÁS <i>1.3.Szabad alkotások síkban és térben</i> Tárgyak ábrázolása síkban. Különböző felületek dekoratív felhasználása. Ritmusképzés szabályos és szabálytalan térformákból. Kocka, téglatest csomagolása.	térformák felismerése, csoportosítása. Műalkotások inspirációjára fekete-fehér kép készítése. Természeti formák megfigyelése és ábrázolása. Mértani testek ábrázolása síkban, kísérlet a térbeliség érezkeltetésére. <i>Befogadás</i> Árnyékhatások megfigyelése, értelmezése. Mértani testek tulajdonságairól tapasztalatok szerzése – ahol a lapok találkoznak, él keletkezik. Műalkotásokon vonalak és foltok felismerése, meghatározása. Foltfestés vizes alapon – foltok kontúrozása másolás után. A folthatások tanulmányozása absztrakt képzőművészeti alkotásokon. Barázdált formák megfigyelése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Folthatár, kontúr, bizonytalan, elmosódott, folt- és színegyensúly, felület, barázda, vájat, hullámos, érdes, síkforma, térforma, szabályos, szabálytalan, lapos, domború, egyforma, egybevágó, derékszög.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Kifejezés, képzőművészet	Órakeret 9 óra

		(folyamatos)
Előzetes tudás	Érzések interpretálása saját eszköztárral. A műalkotások által megjelenített érzelmek tudatos megfigyelése. Társakkal közös alkotás, változatos technikákkal.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A pszichikus funkciók fejlesztése, az élmények, hangulatok kifejezése elemi képzőművészeti eszközökkel. „Képolvasás” képességének kialakítása és fejlesztése. Verbális kifejezőképesség, érzelmek megfogalmazásának fejlesztése. Képzőművészeti alkotások hangulati értékelése, értelmezése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> karakter alapfokú kifejezésének képessége; technikai képesség (dombormű-készítés); képolvasási képesség; asszociációs képesség; kompozíciós képesség.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok
BEFOGADÁS <i>2.1. Tájak, emberek ábrázolása a képzőművészetben</i> Műalkotások – tér- és tájábrázolás. (Székely Bertalan: Egri nők; Madarász Viktor: Hunyadi László csatája; Ferenczy Károly: Október; Szőnyi István: Zebegényi temetés; Nagy István: Karám télen; Egri József: Napfelkelte).	<i>Alkotás</i> Felismerhető figurákkal kifejező kép készítése. Pregnáns jegyeket mutató emberábrázolás. Élménykifejezés a plasztika eszközrendszerével. Karakterábrázolás néhány jellemzőjének alkalmazása. Látványyszerű alkotás modell után. <i>Befogadás</i> Műalkotások megfigyelése – tér- és tájábrázolás. Műalkotások megfigyelése képtárban, múzeumban és reprodukciókon.	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> mesék világa, gyermekversek.
BEFOGADÁS-ALKOTÁS <i>2.2. Illusztrációk</i> Kép versekhez, meséhez (pl. A három kívánság). Mese szereplőinek		

megmintázása.	<i>Befogadás-alkotás</i> Irodalmi élmény kifejezése a vizualitás eszközszerével. Mese szereplőinek megmintázása agyagból – dombormű készítése. Versekhez táj festése – közös alkotással, nagy felületen.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szelíd táj, zord táj, figyelemirányítás, hangsúlyozás, térbeliség, mozgásvázlat.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Vizuális kommunikáció	Órakeret 6 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	Képesség a vizuális élmények többféle csatornán keresztüli kifejezésére. Egyszerű jelenetábrák megértése. Egyszerű piktogram készítése. Plakátok, reklámok értelmezése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű képi közlések megalkotási képességének kialakítása. Jelenségek, képek, magyarázó ábrák elemi szintű értelmezési képességének kialakítása. Szabadkézi rajzos és montázstechnikai jártasság kialakítása. Kísérletek segítése a látványszerű ábrázolásra. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> megfigyelési képesség adott szempontok szerint; alakítási készség; színkeverés képessége; térlátás; elemi térábrázolás; elemzés; vizualizáció.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok

ALKOTÁS <i>3.1. A vizuális kommunikáció eszközei és technikái</i> Látványszerű ábrázolás modell után. Látványszerű ábrázolás a szerkezet feltüntetésével. BEFOGADÁS <i>3.2. Vizuális jelek – képolvasás, értelmezés</i> Alaprajz, metszet, térképrajz. BEFOGADÁS-ALKOTÁS Forgásformák. Tárgyak kereszt- és hosszmetsete.	<i>Alkotás</i> Emberalak rajzolása, festése. Természeti formák ábrázolása modell alapján, ceruzarajzzal, festéssel (falevél, gesztenye, gyümölcsök, virágok). Forgásforma rajza – szerkezet jelölésével (pl. átlátszó henger). Tárgyak két nézetének megrajzolása – segítséggel. Természeti formák ábrázolása háttérrel, környezettel – különféle technikákkal: ceruza, diópác, filctoll, vizes alapú és vízfesték, tempera. Tusraajz virágcsendeletről. <i>Befogadás</i> Formák adott szempontú megfigyelése. Bonyolultabb formák metszetének megfigyelése (pl. mákgubó, paprika). „Előtt, mögött takarás” vizuális megfigyelése. Térképrajz értelmezése. Építészeti terek (ház, templom) alaprajzának tanulmányozása, kísérlet az értelmezésre. <i>Befogadás-alkotás</i> Forgásformák megfigyelése és reprodukciója.	<i>Matematika:</i> síkidomok és testek. <i>Földrajz:</i> térkép-értelmezési ismeretek.

	Forgás- és szögletes formák megfigyelése, vázolása. Tárgyak kereszt-és hosszmetzetének megfigyelése, vázolása. Térkép alapján útvonal elképzése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Csendélet, valóságű, ellipszis, szerkezeti rajz, egész, forma, részlet, szerkezet, forgásforma, kör, takarás, keresztmetzet, hosszmetzet, felülnézet, oldalnézet, oszlop, boltozat, főhajó, mellékű.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Tárgy-és környezetkultúra	Órakeret 8 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	Egyszerű papír és agyagtárgyak készítes technikai. Téri viszonyok felismerésére, értelmezése. Esztétikus tárgyi környezet iránti igény.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Jártasság kialakítása egyszerű tárgyak készítesében. Tájékozottság kialakítása a közvetlen környezet tárgyai forma – funkció – anyag összefüggéseinek rendszerében. Néhány egyszerű kézműves technika alapfogásainak elsajátíttatása. A tárgyalató folyamat algoritmizálása. A tárgyalató folyamat lépéseinek tudatosítása, a sorrendiség fontosságának érzékeltetése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> környezettudatosság; elemzőképesség; tervezés képessége.	

Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok
BEFOGADÁS-ALKOTÁS <i>4.1. Munkavázlat:</i> A tárgy funkciójának meghatározása. Ismert anyagalakítási módok. Anyag és technika megválasztása. Kivitelezés. Díszítés. ALKOTÁS <i>4.2. Tárgyak értelmezése és készítése</i> Kerámiatárgy, ruházati kiegészítők textilből. Fonás, szövés. Használati, szórakozást szolgáló és dísz tárgyak.	<i>Befogadás-alkotás</i> Precíz alkotó folyamat végigvitele. A tárgy kipróbálása a gyakorlatban. <i>Befogadás</i> Szerkezet és anyag összefüggéseinek felismerése. A funkció irányító szerepének felismerése a tárgyalkotásban. <i>Alkotás</i> Tárgyak készítése funkció, forma, anyag, szépség szempontjainak tudatos figyelembevételével. Tárgyak gyűjtése, azokról leírás készítése. Használati, szórakozást szolgáló és dísz tárgyak csoportosítása funkció, forma, anyag, szépség szempontjából.	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> vázlat készítése; a leírás műfaja. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> anyagok megmunkálása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Funkció, anyagalakítási mód, technika, kivitelezés, funkció, kézművesség.	

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus	A tanuló képes – egyenletes foltot satírozással létrehozni, – művészi alkotásokon tónushatásokat észrevenni,

végén	– ismeretek szerzésére tapasztalati úton a mértani testekről, – felismerhető képet készíteni, – emberalak szoborszerű megjelenítésére, – műalkotásokhoz érzelmeket asszociálni, – emlékezetből egyszerű rajzot készíteni, – tudatos színkeverésre temperával, vízfestékkel, – formát ábrázolni (megközelítő hasonlósággal), – vázlatszerű ábrát készíteni, – egyszerű alaprajzot értelmezni, – funkció szerint csoportosítani közvetlen környezete tárgyait, – képek alapján tárgyakról rövid (szóbeli) jellemzést adni, – törekedni munkája igényes kivitelezésére, – tárgyat készíteni az általa választott technikával.

7–8. évfolyam

A tantárgy célja a 7–8. évfolyamon biztos tájékozódási képesség kialakítása a vizuális élmények világában a művészeti alkotások mélyebb átélésének motivációja, a tárgyi környezet esztétikuma iránti igény és tevékenység fenntartása segítségével.

A tantárgy az erkölcsi neveléshez, a pályaorientáció támogatásához és a médiatudatosság fejlesztéséhez kiemelten járul hozzá. A tanulói kulcskompetenciák fejlesztését több területen érinti, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség kiteljesedését egyértelműen célozza meg. Tartalmi keretet kínál a tehetséggondozásra, a gyógypedagógiai rehabilitációs-rehabilitációs eljárások indirekt támogatására.

7. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Vizuális nyelv és technikák	Órakeret 6 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	Foltképzés különféle technikákkal. Művészi alkotásokon tónushatások észlelése és értelmezése. Tapasztalati úton szerzett ismeretek mértani testekről.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Vizuális kommunikációs készségek fejlesztése a befogadó és alkotótevékenységekben. Képi komponálás elméleti és gyakorlati elemeinek elsajátíttatása. Műalkotások nyújtotta élmények értő befogadásának elérése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> formaészlelés-formareprodukció; térészlelés és térrendezés képessége.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok
BEFOGADÁS <i>1.1 A művészi kifejezés eszközei</i> Színek, tónusok. Sík- és térformák. Képi komponálás eszközei: fény, torzítás. Fények – Rembrandt alkotásai; Ferenczy Károly: Október; Egry József: _Napfelkelte Torzítások – Otto Dix és Kollwitz művei; Munch: A sikoly. Szimmetria és aszimmetria – Paál László, Munkácsy Mihály, Vasarely Viktor, Barcsay Jenő művei.	<i>Befogadás</i> Vizuális minőségek alapvető differenciálása, felismerése: szín, tónus, műalkotásokon megfigyelésük. Szabályos és szabálytalan mértani formák tudatosítása. Csoportosítások: sík- és térformák. Képi komponálás eszközeinek észrevétele: figyelemvezetés, hangsúlyozás fénnel és torzítással. Szimmetria és aszimmetria észrevétele, megkülönböztetése A mozdulat mint kompozíció	<i>Matematika:</i> síkidomok, mértani testek.

BEFOGADÁS – ALKOTÁS <i>1.2. Térhatások, téri elemek</i> Görbe felületek és forgásformák. ALKOTÁS <i>1.3. Mozgás- és térábrázolás elemei</i> Képalkotás mozdulatábrázolással – tetszőleges technikával. Vizuális ritmus. Makett.	eszköz megfigyelése. <i>Befogadás – alkotás</i> Görbe felületek és forgásformák megfigyelése, reprodukciója. <i>Alkotás</i> Képalkotás mozdulatábrázolással – tetszőleges technikával. Formaredukció alkalmazása. Grafikai technikák alkalmazásának képessége. Térrendezés szín- és formaritmussal. Szénrajz készítése – fényhatás érzékeltetésével. Makett készítése: játszótér, utcarészlet, parasztház, stb.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Mértani forma, kocka, henger, hasáb, gúla, kúp, tengely, parasztház, modell, makett, torzítás, szimmetria, aszimmetria.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Kifejezés, képzőművészet	Órakeret 8 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	Felismerhető kép készítése. Emberalak szoborszerű megjelenítése. Műalkotásokhoz érzelmek asszociációja. Emlékezetből egyszerű rajz készítése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési	A vizuális közlés köznapi és művészi megnyilvánulásainak megkülönböztetése.	

céljai	Zenei élmény vizuális kifejezése az alkotó- és befogadó tevékenységben. Jelenet ábrázolása grafikai eszközökkel. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> vizuális kommunikáció átfordítása verbális kommunikációra; lényegkiemelés képessége; képalkotás képessége; műelemző gondolkodás.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok
ALKOTÁS <i>2.1. Illusztráció</i> Művészeti élmények megjelenítése. Jelenet ábrázolása. BEFOGADÁS – ALKOTÁS <i>2.2. Vizuális reflexiók zenei tartalmakra</i> Zenei élmény vizuális kifejezése. Haydn: Évszakok; Vivaldi: Évszakok; Smetana: Moldva; Chopin: G-moll mazurka. Beethoven: VI. Pastorale szimfónia; Mozart: G-moll szimfónia; Kis éji zene. BEFOGADÁS <i>2.3. Érzelmek megjelenítése a képzőművészetben</i> Művészeti alkotások megfigyelése az érzelmek kifejezése szempontjából – Picasso: Artista család	<i>Alkotás</i> Művészeti élmények megjelenítése a tanult vizuális eszközökkel, pl. Toldi ábrázolása festményen vagy bábfigurával. Jelenet ábrázolása grafikai eszközökkel, pl. Nyilas Misivel kapcsolatban. Személyes élmények vizuális megjelenítése. <i>Befogadás - alkotás</i> Színviszonyok megfigyelése és befogadása. Táj festése zenére – szabad önkifejezés. Zene hatására vonal- és formakompozíció létrehozása (kréta, tus, tempera, vizes alapú festés, kevert technikák). <i>Befogadás</i> A vizuális közlés köznapi és művészi megnyilvánulásainak	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Arany János: Toldi; Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig. <i>Ének-zene:</i> zenehallgatás.

majommal; Anyaság; Vasaló nő; Daumier: Mosónő.	megkülönböztetése konkrét példákon. Legjelentősebb stílusok, művészeti alkotások felismerése / ismerete.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Karakter, jellem, testfelépítés, vézna, szerény, becsületes, artista, zenemű, képzőművészeti alkotás, hangszeres zene, szimfónia.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Vizuális kommunikáció		Órakeret 4 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	Tudatos színkeverés temperával, vízfestéssel. Formák ábrázolása (megközelítő hasonlósággal). Vázlatszerű ábra készítése. Egyszerű alaprajz értelmezése.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Képesség fejlesztése a mindennapi élet vizuális jelzéseinek értelmezésére és orientációs felhasználására. Hazafiság, nemzethez tartozás érzésének erősítése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> formamegfigyelés képessége; térlátás képessége; emberalak ábrázolásának képessége (főbb vonalakban, jellegzetességek alapján); vizuális kommunikációs képesség		
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
BEFOGADÁS <i>3.1. Jelképek</i> Magyar nemzeti relikviák – Szent Korona, jogar, címer, magyar zászló.	<i>Befogadás</i> Magyar nemzeti relikviák tanulmányozása, beszélgetés a történetiségükről. Képzalkotási lehetőségek ismerete.	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Szent István, államalapítás. <i>Matematika:</i> mértani testek.	
BEFOGADÁS-ALKOTÁS	<i>Befogadás-alkotás</i>		

Grafikus vázlatok; fényképezés. ALKOTÁS <i>3.2. Kísérlet a látvány ábrázolására</i> Tárgyábrázolások környezeti háttérrel. Egyszerű emberábrázolás. Mozgásvázlatok. <i>3.3. Álló- és mozgóképi szimbólumok</i> Reklámok folyóiratokban és televízióban. Logók. Plakátok.	Magyar nemzeti relikviák érzelmi hatására grafikus vázlatok készítése; fényképezés. <i>Alkotás</i> Vizuális kommunikációt szolgáló emblémák, logók, magyarázó ábrák alkotása. Különös formájú tárgyak látványszerű ábrázolása (ásványok, cseppkövek, termékek). Forgás- és szögletes formák ábrázolása, önárnyék és vetett árnyékhatásokkal. Nézetábrázolás képsík-rendszerben. Emberalak látványszerű ábrázolása modell után. Mozgásvázlatok készítése. Vizuális közlések, szöveg és kép együttes hatásának tanulmányozása. Reklámok tanulmányozása, elemzése – realitások és marketingfogás különbségének érzékelése konkrét példákon. Logók tervezése szabadon választott technikával. Plakáttervezés.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Vetett árnyék, önárnyék, előlnézet, felülnézet, oldalnézet, arány, ásvány, kőzet, cseppkő, cseppkőbarlang, reklám.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Tárgy- és környezetkultúra		Órakeret 7 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	A közvetlen környezet tárgyainak funkció szerinti csoportosítása. Képolvasás – művészeti alkotások megfigyelése, elemzése. Tárgykészítés igényes kivitelezésben.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Jártasság kialakítása összetettebb tárgyak készítésében. Tájékozottság kialakítása a közvetlen környezet tárgyai forma – funkció – anyag összefüggéseinek rendszerében. Néhány újabb kézműves technika alapfogásainak elsajátíttatása. A tárgyalkotó folyamat algoritmizálása. A tárgyalkotó folyamat lépéseinek tudatosítása, a sorrendiség fontosságának érzékeltetése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> környezettudatosság; elemzőképesség; tervezés képessége.		
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
ALKOTÁS <i>4.1. Szabadon választott technikával használati és dísz tárgyak alkotása</i> Tárgytervezés és kivitelezés: – kerámia – szövés – ékszerkészítés – nemezélés – építészeti terek modellezése <i>4.2. Alkotás képzeleti-érzelmi inspirációval</i>	<i>Alkotás</i> A tárgyalkotó folyamat gyakorlása, a tanult ismeretek elmélyítése a gyakorlatban: Kerámia – edények készítése és igényes díszítése pecsételővel, írókával. Szövés – szádfán, kereten, szövőszéken. Ékszerkészítés – fagyöngy, kerámiagyöngy, üveggyöngy és bőr kombinációival. Nemezélés – labda, terítő,	<i>Történelem,</i> <i>társadalmi és</i> <i>állampolgári</i> <i>ismeretek:</i> történelmi korok. <i>Földrajz:</i> települések. <i>Ének-zene:</i> népzene.	

Egy vágyott tárgyról rajz készítése. BEFOGADÁS <i>4.3. A lakókörnyezet esztétikuma régen és ma</i> Épületek elemzése funkció és forma szempontjából. Történeti korok és modern társadalmak tárgyi környezetének tanulmányozása. BEFOGADÁS-ALKOTÁS <i>4.4. Zenei élmények vizuális megjelenítése</i> Nép- és/vagy műzenei alkotásra vizuális reflexió.	tarsoly készítése. Egyszerű tárgyak áttekintése és kivitelezése. Egyszerű téráttervezések. <i>Befogadás</i> Építészeti jellemzők – funkció és forma összefüggéseinek felismerése konkrét példákon. Környezettudatosság lehetőségeinek ismerete és saját élettérbeli lehetőségek szerinti alkalmazása. Funkció irányító szerepének felismerése konkrét példákon. Szentendrei Skanzen megtekintése – verbális és vizuális reflexiók. Szép tárgyak megtekintése – Iparművészeti Múzeum meglátogatása. (Vagy egyéb, a témához kapcsolódó múzeumlátogatás a helyi lehetőségek függvényében.) Tájékozódás a lakóhely néprajzi környezetében. Településtípusok jellemzőinek felfedezése – falu, város. <i>Befogadás-alkotás</i> Nép- és/vagy műzene hallgatása, élmények kifejezése	

	temperafestéssel, tusrajzzal.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Lakóhely, emberi szükséglet, célszerűség, hasznosság, kényelem, védelem, homlokzat, nyílászáró, puritán, luxus, társasház, panelház, felhőkarcoló, konyha, családi ház, irodaház, színház, templom, parlament, település, park, tér, főút, mellékutca, autópálya, felüljáró, aluljáró, népművészet, iparművészet.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Mozgóképkultúra és médiaismeret	Órakeret 7 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	Film, televízió, videó, komputerjáték, web, internet – információk és gyakorlatok az enyhén értelmi fogyatékos gyermek / tanuló élethelyzeteiből.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A mozgóképi (film, televízió, videó, komputerjáték, web) szövegértés képességének fejlesztése és az audiovizuális média társadalmi szerepének, működési módjának tisztázása, a tudatos „médiafogyasztói” attitűd kialakítása. Kommunikációs és együttműködési készség támogatása. Az alkotásra és a művészi értékek nyitott befogadására való beállítódás. A megfigyelés, a tájékozódás, a rendszerezés képességének fejlesztése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> médiaszövegek értelmezése; tolerancia; empátia; önálló és kritikus attitűd kialakítása; nyitottság az információk iránt; személyes adatok védelme.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok
5.1. Elemi elméleti ismeretek a média világról A mozgóképek alaptulajdonságai:	Mozgóképi szövegek értelmezése, elemi szintű feldolgozása: adathordozók,	Magyar nyelv és irodalom: megfilmesített

ábrázolás és reprodukció. Mozgóképi szövegek értelmezése, elemi szintű feldolgozása: adathordozók, megjelenés helye, a valóságábrázoláshoz való viszony, műfaj. <i>5.2. A média társadalmi szerepe</i> Közlésmód, hatás, informálás és dokumentálás, szórakoztatás, szolgáltatás, illetve az üzleti-gazdasági funkció. Reklám. Hírműsor. <i>5.3. Nyomtatott médium:</i> Újság, képregény, fotóregény. <i>5.4. Az internet</i> – tanulás, – kinyílt a világ, – információk, – játék, – kommunikáció, – veszélyek. <i>5.5. Műsorelemzés – elemi szinten, saját élmények alapján</i>	megjelenés helye, a valóságábrázoláshoz való viszony, műfaj szerint. Művek, műsorok, illetve azok részleteinek csoportos vagy kiscsoportos megtekintése – megbeszélése, elemzése. Az ábrázolás eszközeinek tanulmányozása konkrét példákon. Projektszerű médiafigyelés és produktum készítése. Az internet kipróbálása/használatának gyakorlása: pl. gyermekek számára készült oldalak látogatása, képnézegetés/válogatás, információkeresés, ismerkedés a kommunikáció különböző formáival. Az internethasználat veszélyeinek belátása.	alkotások.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Reklám, befolyásolás, tudatosság, adatvédelem, művészfilm, dokumentumfilm, tömegkommunikáció, média, médium, reprodukció.	

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus	A tanuló képes – műalkotások kompozíciós elemeinek célzott megfigyelésére, – ritmikus, szimmetrikus képet komponálni,

végén	– egyszerű makettet készíteni, – két híres magyar képzőművészt megnevezni, – vizuális és verbális kommunikáció megfeleltetésére, – egyszerű, élmény utáni alkotás létrehozására választott technikával, – szabad képalkotó önkifejezésre, érzelemvilága harmonizálása érdekében, – műélmény vizuális kifejezésére, – egyszerű formák látványosabb ábrázolására, – egyszerű plakátok tervezésére és kivitelezésére, – egyszerű használati és dísz tárgy tervezésére és megalkotására, – közvetlen környezet esztétikumának, rendjének fenntartására, – értékítéletet hozni természeti és mesterséges környezetének esztétikájára vonatkozóan, – a mozgóképes közlésmód elemi értelmezésére, – különbségtételre a dokumentum és a játékfilm között, – kritikával szemlélni a reklámokat, – a személyiségépítő műsorválasztásra, – internetes viszonylatban ügyelni saját biztonságára, személyes adatai védelmére.

8. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Vizuális nyelv és technikák	Órakeret 7 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	Foltképzés különféle technikákkal. Művészi alkotásokon tónushatások észlelése és értelmezése. Tapasztalati úton szerzett ismeretek mértani testekről.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Vizuális kommunikációs készségek fejlesztése a befogadó és alkotótevékenységekben. Képi komponálás elméleti és gyakorlati elemeinek elsajátíttatása. Műalkotások nyújtotta élmények értő befogadásának elérése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> formaészlelés-formareprodukció; térészlelés és térrendezés képessége.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok
BEFOGADÁS <i>1.1 A művészi kifejezés eszközei</i> Színek, tónusok. Sík- és térformák. Képi komponálás eszközei: fény, torzítás. Fények – Rembrandt alkotásai; Ferenczy Károly: Október; Egry József: _Napfelkelte Torzítások – Otto Dix és Kollwitz művei; Munch: A sikoly. Szimmetria és aszimmetria – Paál László, Munkácsy Mihály, Vasarely Viktor, Barcsay Jenő művei.	<i>Befogadás</i> Vizuális minőségek alapvető differenciálása, felismerése: szín, tónus, műalkotásokon megfigyelésük. Szabályos és szabálytalan mértani formák tudatosítása. Csoportosítások: sík- és térformák. Képi komponálás eszközeinek észrevétele: figyelemvezetés, hangsúlyozás fényvel és torzítással. Szimmetria és aszimmetria észrevétele, megkülönböztetése A mozdulat, mint kompozíciós	<i>Matematika:</i> síkidomok, mértani testek.

BEFOGADÁS – ALKOTÁS <i>1.2. Térhatások, téri elemek</i> Görbe felületek és forgásformák. ALKOTÁS <i>1.3. Mozgás- és térábrázolás elemei</i> Képalkotás mozdulatábrázolással – tetszőleges technikával. Vizuális ritmus. Makett.	eszköz megfigyelése. <i>Befogadás – alkotás</i> Görbe felületek és forgásformák megfigyelése, reprodukciója. <i>Alkotás</i> Képalkotás mozdulatábrázolással – tetszőleges technikával. Formaredukció alkalmazása. Grafikai technikák alkalmazásának képessége. Térrendezés szín- és formaritmussal. Szénrajz készítése – fényhatás érzékeltetésével. Makett készítése: játszótér, utcarészlet, parasztház, stb.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Mértani forma, kocka, henger, hasáb, gúla, kúp, tengely, parasztház, modell, makett, torzítás, szimmetria, aszimmetria.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Kifejezés, képzőművészet	Órakeret 7 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	Felismerhető kép készítése. Emberalak szoborszerű megjelenítése. Műalkotásokhoz érzelmek asszociációja. Emlékezetből egyszerű rajz készítése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési	A vizuális közlés köznapi és művészi megnyilvánulásainak megkülönböztetése.	

céljai	Zenei élmény vizuális kifejezése az alkotó- és befogadó tevékenységben. Jelenet ábrázolása grafikai eszközökkel. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> vizuális kommunikáció átfordítása verbális kommunikációra; lényegkiemelés képessége; képalkotás képessége; műelemző gondolkodás.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok
ALKOTÁS 2.1. <i>Illusztráció</i> Művészeti élmények megjelenítése. Jelenet ábrázolása.	<i>Alkotás</i> Művészeti élmények megjelenítése a tanult vizuális eszközökkel, pl. Toldi ábrázolása festményen vagy bábfigurával.	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Arany János: Toldi; Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig.
BEFOGADÁS – ALKOTÁS 2.2. <i>Vizuális reflexiók zenei tartalmakra</i> Zenei élmény vizuális kifejezése. Haydn: Évszakok; Vivaldi: Évszakok; Smetana: Moldva; Chopin: G-moll mazurka. Beethoven: VI. Pastorale szimfónia; Mozart: G-moll szimfónia; Kis éji zene.	Jelenet ábrázolása grafikai eszközökkel, pl. Nyilas Misivel kapcsolatban. Személyes élmények vizuális megjelenítése.	<i>Ének-zene:</i> zenehallgatás.
BEFOGADÁS 2.3. <i>Érzelmek megjelenítése a képzőművészetben</i> Művészeti alkotások megfigyelése az érzelmek kifejezése szempontjából – Picasso: Artista család	<i>Befogadás - alkotás</i> Színviszonyok megfigyelése és befogadása. Táj festése zenére – szabad önkifejezés. Zene hatására vonal- és formakompozíció létrehozása (kréta, tus, tempera, vizes alapú festés, kevert technikák). <i>Befogadás</i> A vizuális közlés köznapi és művészi megnyilvánulásainak	

majommal; Anyaság; Vasaló nő; Daumier: Mosónő.	megkülönböztetése konkrét példákon. Legjelentősebb stílusok, művészeti alkotások felismerése / ismerete.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Karakter, jellem, testfelépítés, vézna, szerény, becsületes, artista, zenemű, képzőművészeti alkotás, hangszeres zene, szimfónia.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Vizuális kommunikáció		Órakeret 5 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	Tudatos színkeverés temperával, vízfestéssel. Formák ábrázolása (megközelítő hasonlósággal). Vázlatszerű ábra készítése. Egyszerű alaprajz értelmezése.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Képesség fejlesztése a mindennapi élet vizuális jelzéseinek értelmezésére és orientációs felhasználására. Hazafiság, nemzethez tartozás érzésének erősítése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> formamegfigyelés képessége; térlátás képessége; emberalak ábrázolásának képessége (főbb vonalakban, jellegzetességek alapján); vizuális kommunikációs képesség		
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
BEFOGADÁS <i>3.1. Jelképek</i> Magyar nemzeti relikviák – Szent Korona, jogar, címer, magyar zászló.	<i>Befogadás</i> Magyar nemzeti relikviák tanulmányozása, beszélgetés a történetiségükről. Képzalkotási lehetőségek ismerete.	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Szent István, államalapítás. <i>Matematika:</i> mértani testek.	
BEFOGADÁS-ALKOTÁS	<i>Befogadás-alkotás</i>		

Grafikus vázlatok; fényképezés. ALKOTÁS <i>3.2. Kísérlet a látvány ábrázolására</i> Tárgyábrázolások környezeti háttérrel. Egyszerű emberábrázolás. Mozgásvázlatok. <i>3.3. Álló- és mozgóképi szimbólumok</i> Reklámok folyóiratokban és televízióban. Logók. Plakátok.	Magyar nemzeti relikviák érzelmi hatására grafikus vázlatok készítése; fényképezés. <i>Alkotás</i> Vizuális kommunikációt szolgáló emblémák, logók, magyarázó ábrák alkotása. Különös formájú tárgyak látványszerű ábrázolása (ásványok, cseppkövek, termékek). Forgás- és szögletes formák ábrázolása, önárnyék és vetett árnyékhatásokkal. Nézetábrázolás képsík-rendszerben. Emberalak látványszerű ábrázolása modell után. Mozgásvázlatok készítése. Vizuális közlések, szöveg és kép együttes hatásának tanulmányozása. Reklámok tanulmányozása, elemzése – realitások és marketingfogás különbségének érzékelése konkrét példákon. Logók tervezése szabadon választott technikával. Plakáttervezés.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Vetett árnyék, önárnyék, előlnézet, felülnézet, oldalnézet, arány, ásvány, kőzet, cseppkő, cseppkőbarlang, reklám.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Tárgy- és környezetkultúra	Órakeret 7 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	A közvetlen környezet tárgyainak funkció szerinti csoportosítása. Képolvasás – művészeti alkotások megfigyelése, elemzése. Tárgykészítés igényes kivitelezésben.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Jártasság kialakítása összetettebb tárgyak készítésében. Tájékozottság kialakítása a közvetlen környezet tárgyai forma – funkció – anyag összefüggéseinek rendszerében. Néhány újabb kézműves technika alapfogásainak elsajátíttatása. A tárgyalkotó folyamat algoritmizálása. A tárgyalkotó folyamat lépéseinek tudatosítása, a sorrendiség fontosságának érzékeltetése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> környezettudatosság; elemzőképesség; tervezés képessége.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok
ALKOTÁS <i>4.1. Szabadon választott technikával használati és dísz tárgyak alkotása</i> Tárgytervezés és kivitelezés: – kerámia – szövés – ékszerkészítés – nemezélés – építészeti terek modellezése <i>4.2. Alkotás képzeleti-érzelmi inspirációval</i> Egy vágyott tárgyról rajz készítése.	<i>Alkotás</i> A tárgyalkotó folyamat gyakorlása, a tanult ismeretek elmélyítése a gyakorlatban: Kerámia – edények készítése és igényes díszítése pecsételéssel, írókával. Szövés – szádfán, kereten, szövőszéken. Ékszerkészítés – fagyöngy, kerámiagyöngy, üveggyöngy és bőr kombinációival. Nemezélés – labda, terítő, tarsoly készítése.	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> történelmi korok. <i>Földrajz:</i> települések. <i>Ének-zene:</i> népzene.

BEFOGADÁS <i>4.3. A lakókörnyezet esztétikuma régen és ma</i> Épületek elemzése funkció és forma szempontjából. Történeti korok és modern társadalmak tárgyi környezetének tanulmányozása. BEFOGADÁS-ALKOTÁS <i>4.4. Zenei élmények vizuális megjelenítése</i> Nép- és/vagy műzenei alkotásra vizuális reflexió.	Egyszerű tárgyak áttervezése és kivitelezése. Egyszerű téráttervezések. <i>Befogadás</i> Építészeti jellemzők – funkció és forma összefüggéseinek felismerése konkrét példákon. Környezettudatosság lehetőségeinek ismerete és saját élettérbeli lehetőségek szerinti alkalmazása. Funkció irányító szerepének felismerése konkrét példákon. Szentendrei Skanzen megtekintése – verbális és vizuális reflexiók. Szép tárgyak megtekintése – Iparművészeti Múzeum meglátogatása. (Vagy egyéb, a témához kapcsolódó múzeumlátogatás a helyi lehetőségek függvényében.) Tájékozódás a lakóhely néprajzi környezetében. Településtípusok jellemzőinek felfedezése –falu, város. <i>Befogadás-alkotás</i> Nép- és/vagy műzene hallgatása, élmények kifejezése temperafestéssel, tusrajzzal.	

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Lakóhely, emberi szükséglet, célszerűség, hasznosság, kényelem, védelem, homlokzat, nyílászáró, puritán, luxus, társasház, panelház, felhőkarcoló, konyha, családi ház, irodaház, színház, templom, parlament, település, park, tér, főút, mellékutca, autópálya, felüljáró, aluljáró, népművészet, iparművészet.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Mozgóképkultúra és médiaismeret	Órakeret 7 óra (folyamatos)
Előzetes tudás	Film, televízió, videó, komputerjáték, web, internet – információk és gyakorlatok az enyhén értelmi fogyatékos gyermek / tanuló élethelyzeteiből.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A mozgóképi (film, televízió, videó, komputerjáték, web) szövegértés képességének fejlesztése és az audiovizuális média társadalmi szerepének, működési módjának tisztázása, a tudatos „médiafogyasztói” attitűd kialakítása. Kommunikációs és együttműködési készség támogatása. Az alkotásra és a művészi értékek nyitott befogadására való beállítódás. A megfigyelés, a tájékozódás, a rendszerezés képességének fejlesztése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> médiaszövegek értelmezése; tolerancia; empátia; önálló és kritikus attitűd kialakítása; nyitottság az információk iránt; személyes adatok védelme.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ Tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<i>5.1. Elemi elméleti ismeretek a média világról</i> A mozgóképek alaptulajdonságai: ábrázolás és reprodukció. Mozgóképi szövegek	Mozgóképi szövegek értelmezése, elemi szintű feldolgozása: adathordozók, megjelenés helye, a valóságábrázoláshoz való	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> megfilmesített alkotások.

értelmezése, elemi szintű feldolgozása: adathordozók, megjelenés helye, a valóságábrázoláshoz való viszony, műfaj. <i>5.2. A média társadalmi szerepe</i> Közlésmód, hatás, informálás és dokumentálás, szórakoztatás, szolgáltatás, illetve az üzleti-gazdasági funkció. Reklám. Hírműsor. <i>5.3. Nyomtatott médium:</i> Újság, képregény, fotóregény. <i>5.4. Az internet</i> – tanulás, – kinyílt a világ, – információk, – játék, – kommunikáció, – veszélyek. <i>5.5. Műsorelemzés – elemi szinten, saját élmények alapján</i>	viszony, műfaj szerint. Művek, műsorok, illetve azok részleteinek csoportos vagy kiscsoportos megtekintése – megbeszélése, elemzése. Az ábrázolás eszközeinek tanulmányozása konkrét példákon. Projektszerű médiafigyelés és produktum készítése. Az internet kipróbálása/használatának gyakorlása: pl. gyermekek számára készült oldalak látogatása, képnézegetés/válogatás, információkeresés, ismerkedés a kommunikáció különböző formáival. Az internethasználat veszélyeinek belátása.	

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Reklám, befolyásolás, tudatosság, adatvédelem, művészfilm, dokumentumfilm, tömegkommunikáció, média, médium, reprodukció.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	A tanuló képes – műalkotások kompozíciós elemeinek célzott megfigyelésére, – ritmikus, szimmetrikus képet komponálni, – egyszerű makettet készíteni, – két híres magyar képzőművészt megnevezni, – vizuális és verbális kommunikáció megfeleltetésére, – egyszerű, élmény utáni alkotás létrehozására választott technikával, – szabad képalkotó önkifejezésre, érzélemvilága harmonizálása érdekében, – műélmény vizuális kifejezésére, – egyszerű formák látványszerű ábrázolására, – egyszerű plakátok tervezésére és kivitelezésére, – egyszerű használati és dísz tárgy tervezésére és megalkotására, – közvetlen környezet esztétikumának, rendjének fenntartására, – értékítéletet hozni természeti és mesterséges környezetének esztétikájára vonatkozóan, – a mozgóképes közlésmód elemi értelmezésére, – különbségtételre a dokumentum és a játékfilm között, – kritikával szemlélni a reklámokat, – a személyiségépítő műsorválasztásra, – internetes viszonylatban ügyelni saját biztonságára, személyes adatai védelmére.

5. évfolyam

A szakasz végére elvárható követelmények

- Legyen képes néhány lépésből feladatsor algoritmusának összeállítására.
- Tudjon egyszerű, elsősorban rajzos titkosírást készíteni, megfejteni.
- Legyen tájékozott a képi információforrások körében.
- Fokozódjon érdeklődése, aktivitása a számítógéppel végzett tevékenység iránt.
- Legyen képes változások létrehozására a képernyőn.
- Ismerje a billentyűzet és az egér használatát, tudjon egyszerű rajzot és rövid szöveget megjeleníteni a képernyőn.
- Növekvő önállósággal legyen képes az iskolai könyvtár használatára.

6. évfolyam

A szakasz végére elvárható követelmények

- Legyen képes néhány lépésből feladatsor algoritmusának összeállítására.
- Tudjon egyszerű, elsősorban rajzos titkosírást készíteni, megfejteni.
- Legyen tájékozott a képi információforrások körében.
- Fokozódjon érdeklődése, aktivitása a számítógéppel végzett tevékenység iránt.
- Legyen képes változások létrehozására a képernyőn.
- Ismerje a billentyűzet és az egér használatát, tudjon egyszerű rajzot és rövid szöveget megjeleníteni a képernyőn.
- Növekvő önállósággal legyen képes az iskolai könyvtár használatára.

7. évfolyam

A szakasz végére elvárható követelmények

- A tanulónak legyen ismerete a számítástechnika múltjáról, a jövőben betöltött szerepéről.
- Ismerje fel a számítógép perifériális egységeit, ismerje fel alapvető funkcióit.
- Legyen tájékozott a kalkulátorral való számolásban.
- Legyenek elemi gyakorlati tapasztalatai az algoritmusok leírasi lehetőségeiről.
- Ismerje fel egy-egy algoritmus jelölését.
- Legyen képes tanári segítséggel algoritmusok megjelenítésére játékos számítógépes környezetben.
- Legyen képes a legfontosabb könyvtárban található dokumentumfajták megnevezésére, megkülönböztetésére.
- Legyen képes információk keresésére lexikonokból, gyermekenciklopédiákból.
- Legyen képes funkcióhoz kapcsoltn néhány egyszerű parancs bevitelére.
- Tudjon kész programba adatokat beírni, eredményeket értelmezni.
- Legyen képes tanári segítséggel értelmezni egyszerű ismétlődéseket, elágazásokat tartalmazó algoritmusokat.
- Tudjon segítséggel készségfejlesztő és oktató programokat futtatni.
- Ismerje a lakóhelyi (vagy legközelebbi) közkönyvtárat.
- Használjon a tanuláshoz többféle könyvtári dokumentumot.
- Legyen képes segítséggel a könyvtárban adott témában keresni, betűrendes katalógust használni.

8. évfolyam

A szakasz végére elvárható követelmények

- A tanulónak legyen ismerete a számítástechnika múltjáról, a jövőben betöltött szerepéről.
- Ismerje fel a számítógép perifériális egységeit, ismerje fel alapvető funkcióit.
- Legyen tájékozott a kalkulátorral való számolásban.
- Legyenek elemi gyakorlati tapasztalatai az algoritmusok leírasi lehetőségeiről.
- Ismerje fel egy-egy algoritmus jelölését.
- Legyen képes tanári segítséggel algoritmusok megjelenítésére játékos számítógépes környezetben.

- Legyen képes a legfontosabb könyvtárban található dokumentumfajták megnevezésére, megkülönböztetésére.
- Legyen képes információk keresésére lexikonokból, gyermekenciklopédiákból.
- Legyen képes funkcióhoz kapcsoltn néhány egyszerű parancs bevitelére.
- Tudjon kész programba adatokat beírni, eredményeket értelmezni.
- Legyen képes tanári segítséggel értelmezni egyszerű ismétlődéseket, elágazásokat tartalmazó algoritmusokat.
- Tudjon segítséggel készségfejlesztő és oktató programokat futtatni.
- Ismerje a lakóhelyi (vagy legközelebbi) közkönyvtárat.
- Használjon a tanuláshoz többféle könyvtári dokumentumot.
- Legyen képes segítséggel a könyvtárban adott témában keresni, betűrendes katalógust használni.

17. Technika, életvitel és gyakorlat

5. évfolyam

I. Elméleti ismeretek

Első félév:

Teendők a háztartásban és a lakóköznyezetben

- 1, Ember és környezete
- 2, A lakóház
- 3, Építőanyagok, építőipari szakmák
- 4, Élet a településen
- 5, Energia
- 6, Növények
- 7, Háziállatok
- 8, Népi építészet
- 9, Gépek biztonságos működtetése
- 10, Különböző mozgások dinamikai feltétele

Ételkészítés

- 11, Az egészségmegőrzés
- 12, Élelmiszerek beszerzése, tárolása
- 13, A konyha tisztasága
- 14, Tápanyagaink összetétele
- 15, Ételkészítési eljárások
- 16, Receptek értelmezése
- 17, Környezettudatosság

Második félév:

Tárgyi kultúra, technológiák, tárgykészítés, modellezés

- 18, Szerszámhasználat
- 19, Természetes és mesterséges faanyagok
- 20, Mérés, a hosszúság mérése
- 21, Műszaki ábrázolás
- 22, Méretmegadás elemei
- 23, A papír, mint anyag
- 24, A papír feldolgozása, alkalmazása
- 25, A textil
- 26, Textiliák feldolgozása, felhasználása

Közlekedési ismeretek

- 27, A közlekedés fejlődésének története
- 28, Gyalogos közlekedés
- 29, Városi-és közúti közlekedés
- 30, A vízi közlekedés fejlődése
- 31, A légi közlekedés fejlődése

6. évfolyam

I. Elméleti ismeretek

Első félév:

Teendők a háztartásban és a lakóköznyezetben

- 1, A lakás jellemzői
- 2, A lakás berendezése
- 3, A munkavégzés ergonómiája
- 4, A lakás
takarítása,
karbantartása 5,
Veszélyek a
háztartásban
- 6, Baleset-, tűz-és katasztrófavédelem
- 7, Növénytermesztés a
veteményeskertben 8,
Környezetbarát
növénytermesztés
- 9, Gyógyító növények

Ételkészítés

- 10, Ételek, évszakok
- 11, Tartósítási eljárások
- 12, Ételek készítése
- 13, Gépek,
eszközök a
konyhában 14,
Hungarikumok
- 15,
Ünnepek
és
étkezés

ek 16,
Környe
zettudat
osság

Második félév:

Tárgyi kultúra, technológiák, tárgykészítés, modellezés

17, Anyagok a természetben
18, A mindennapi életben előforduló műanyagok
19, Használati
tárgyak
műanyagból 20,
Műszaki
ábrázolás
21, Fémek
tulajdonságai,
előállításuk 22,
Fémek korrózió
elleni védelme
23, Fémek megmunkálása képlékeny
alakítással, forgácsolással 24, Lemezalakítás
25, Huzalmegmunkálás
26, A lakás modellezése, lakás alaprajz készítése

Közlekedési ismeretek

27, A közlekedési helyzetek
28, Biztonságos
kerékpáros
közlekedés 29,
Elsősegélynyújtás
30, Vasúti közlekedés

7. évfolyam

I. Elméleti ismeretek

Első félév:

A háztartás és a közszolgáltatások

- 1, A háztartás elektromos rendszere, a lakás elektromos hálózata
- 2, Elektromos szerelvények, berendezések
- 3, Túláram elleni védelem, érintésvédelmi megoldások, az áram veszélyei
- 4, Vízellátás
- 5, Szennyvízelvezetés, kezelés, tisztítás
- 6, Tüzelőberendezések, fűtőanyagok
- 7, Fűtési rendszerek
- 8, Hűtés, szellőztetés
- 9, Hulladékkezelés, újrahasznosítás
- 10, Közszolgáltatások, közüzemi számlák
- 11, Környezettudatosság, takarékoság

Közlekedés

- 12, A kerékpáros közlekedés szabályai
- 13, Kerékpározás, gyakorlati ismeretek
- 14, Kerékpáros a forgalomban
- 15, Nyomtatott és elektronikus közlekedési információforrások használata
- 16, A szárazföldi közlekedés története
- 17, A gépkocsi felépítése és szerkezete
- 18, A járműmeghajtások jövője

Második félév:

Tárgyi kultúra, technológiák, tárgykészítés, modellezés

- 19, Géptani alapok, gépek modellezése
- 20, Mechanikai hajtások, áttétel, nyomaték
- 21, Mechanizmusok
- 22, Gépek szerkezete (vázak, állványok, burkolat)
- 23, Gépek szerkezete (tengelyek, tengelykapcsolók, csapágyak)

- 24, Vízvezeték szerelvények, csapok, lefolyók szerkezete
- 25, Egyszerű áramkörök
- 26, Fali dugaszolóaljzatok, vezetékek, kapcsolók, mint áramköri elemek
- 27, Irányítástechnikai alapfogalmak

Továbbtanulás, munkák, szakmák, megélhetés, munkakörnyezetek megismerése

- 28, Gazdálkodás a családban, a család költségvetése
- 29, Az emberi termelőmunka változása a történelem során
- 30, A tanulási pálya, a tanulási pálya szakaszai
- 31, Szakmák és munkák
- 32, Az egyes szakmák jellemzői
- 33, Munkakörnyezetek
- 34, Környezet és pályaválasztás
- 35, Munkavállalás, vállalkozási ismeretek

18. Testnevelés

5. évfolyam

- Térdelőfajt, 60 m síkfutás
- Kislabda hajítás helyből, dobóterpeszből, nekifutásból
- Futás feladatokkal: különböző jelzésre különböző testhelyzet felvétele
- Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás
- Szlalom futás
- Ingafutás
- Labdavezetési gyakorlatok állóhelyben (magas-mély) haladással egyenes vonalban.
- Labdavezetésből fektetett dobás
- Labdakezelési feladatok: Labdavezetés irány- és kézváltással
- Ugrókötelezés: lábmozgatások végrehajtása közben
- Talajtorna: gurulóátfordulás előre guggoló állásból, tarkóállásból
- Szekrényugrás, felguggolás
- Talajtorna: kézen átfordulás, zsugorfejállás, tigrisbukfenc

- Magasugrás átlépő technikával
- Távolugrás

6. évfolyam

- Térdelőfajt, 60 m síkfutás
- Kislabda hajítás helyből, dobóterpeszből, nekifutásból
- Futás feladatokkal: különböző jelzésre különböző testhelyzet felvétele
- Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás
- Szlalom futás
- Ingafutás
- Labdavezetési gyakorlatok állóhelyben (magas-mély) haladással egyenes vonalban.
- Labdavezetésből fektetett dobás
- Labdakezelési feladatok: Labdavezetés irány- és kézváltással
- Ugrókötelezés: lábmozgatások végrehajtása közben
- Talajtorna: gurulóátfordulás előre guggoló állásból, tarkóállásból
- Szekrényugrás, felguggolás
- Talajtorna: kézen átfordulás, zsugorfejállás, tigrisbukfenc
- Magasugrás átlépő technikával
- Távolugrás

7. évfolyam

- Térdelőfajt, 60 m síkfutás
- Kislabda hajítás helyből, dobóterpeszből, nekifutásból
- Futás feladatokkal: különböző jelzésre különböző testhelyzet felvétele
- Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás
- Szlalom futás
- Ingafutás
- Labdavezetési gyakorlatok állóhelyben (magas-mély) haladással egyenes vonalban.
- Labdavezetésből fektetett dobás

- Labdakezelési feladatok: Labdavezetés irány- és kézváltással
- Ugrókötelezés: lábmozgatások végrehajtása közben
- Talajtorna: gurulóátfordulás előre guggoló állásból, tarkóállásból
- Szekrényugrás, felguggolás
- Talajtorna: kézen átfordulás, zsugorfejállás, tigrisbukfenc
- Magasugrás átlépő technikával
- Távolugrás

8. évfolyam

- Térdelőfajt, 60 m síkfutás
- Kislabda hajítás helyből, dobóterpeszből, nekifutásból
- Futás feladatokkal: különböző jelzésre különböző testhelyzet felvétele
- Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás
- Szlalom futás
- Ingafutás
- Labdavezetési gyakorlatok állóhelyben (magas-mély) haladással egyenes vonalban.
- Labdavezetésből fektetett dobás
- Labdakezelési feladatok: Labdavezetés irány- és kézváltással
- Ugrókötelezés: lábmozgatások végrehajtása közben
- Talajtorna: gurulóátfordulás előre guggoló állásból, tarkóállásból
- Szekrényugrás, felguggolás
- Talajtorna: kézen átfordulás, zsugorfejállás, tigrisbukfenc
- Magasugrás átlépő technikával
- Távolugrás